Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
1:1. The beginning of the Good News of Yahusha Messiah, the Son of Elohim.	1:1. Reshit Besorat Yahusha haMashiach, Ben haElohim.	ראשית בשורת יהושע המשיח בן .1:1 האלהים
1:2. As it has been written in the prophets, 'See, I send My messenger before Your face, who shall prepare Your way before You,'	1:2. Kakatuv ban'vi'im, ʻHinei shole'ach malachi lefaneicha, asher yachin darkecha lefaneicha,'	1:2. ככתוב בנביאים הנה שולח מלאכי לפניך אשר יכין דרכך לפניך
1:3. 'A voice of one crying in the wilderness, "Prepare the way of Yahuah, make His paths straight."'	1:3. Kol kore bamidbar, 'Panu derech Yahuah, yashru netivotav.'	1:3. קול קורא במדבר פנו דרך יהוה ישרו נתיבתו
1:4. Yohanan came immersing in the wilderness and proclaiming an immersion of repentance for the forgiveness of sins.	1:4. Yochanan haya tovel bamidbar u'mevaser tevilat teshuvah l'slichat chata'im.	יוחנן היה טבל במדבר ומבשר טבילת .1:4 תשובה לסליחת חטאים
1:1. The beginning of the Good News of Yahusha Messiah, the Son of Elohim.	1:1. Reshit Besorat Yahusha haMashiach, Ben haElohim.	1:1. ראשית בשורת יהושע המשיח בן האלהים
1:2. As it has been written in the prophets, 'See, I send My messenger before Your face, who shall prepare Your way before You,'	1:2. Kakatuv ban'vi'im, ʻHinei shole'ach malachi lefaneicha, asher yachin darkecha lefaneicha,'	1:2. ככתוב בנביאים הנה שולח מלאכי לפניך אשר יכין דרכך לפניך
1:3. 'A voice of one crying in the wilderness, "Prepare the way of Yahuah, make His paths straight."'	1:3. Kol kore bamidbar, 'Panu derech Yahuah, yashru netivotav.'	1:3. קול קורא במדבר פנו דרך יהוה ישרו נתיבתו
1:4. Yohanan came immersing in the wilderness and proclaiming an immersion of repentance for the forgiveness of sins.	1:4. Yochanan haya tovel bamidbar u'mevaser tevilat teshuvah l'slichat chata'im.	יוחנן היה טבל במדבר ומבשר טבילת .1:4 תשובה לסליחת חטאים
1:5. And all the country of Yehudah, and those of Yerushalayim, went out to him and were all immersed by him in the Yarden River, confessing their sins.	1:5. Kol eretz Yehudah v'yoshvei Yerushalayim yatz'u elav, v'nitbelu bo b'Yarden, modim et chata'ehem.	1:5. כל ארץ יהודה ויושבי ירושלם יצאו אליו ונטבלו בו בירדן מודים את חטאיהם
1:6. And Yohanan was clothed with camel's hair and a leather belt around his waist, and eating locusts and wild honey.	1:6. V'Yochanan lavush se'ar gamal, u'ezor or al motnav, v'ochel arbeh u'dvash sadeh.	ויוחנן לבוש שער גמל ואזור עור על .1:6 מתניו ואוכל ארבה ודבש שדה

1:7. And he proclaimed, saying, 'After me comes One who is mightier than I, whose sandal strap I am not worthy to stoop down and loosen.	1:7. V'haya mevaser v'omer, 'Acharai ba hachazak mimeni, asher lo nacheti l'hishachot v'liftoach et retzu'at na'alav.'	והיה מבשר ואמר אחרי בא החזק ממני .1:7 אשר לא נחותי להשתחות ולפתוח את רצועת נעליו
1:8. I indeed immersed you in water, but He shall immerse you in the Ruach haQodesh.	1:8. Ani tivalti etchem b'mayim, aval Hu yitbol etchem b'Ruach haQodesh.	1:8. אני טבלתי אתכם במים אבל הוא יטבול אתכם ברוח הקדש
1:9. And it came to be in those days that Yahusha came from Natsareth of Galil and was immersed by Yohanan in the Yarden.	1:9. Vayehi bayamim hahem, ba Yahusha miNatsaret haGalil, v'nitbal b'yad Yochanan b'Yarden.	ויהי בימים ההם בא יהושע מנצרת הגליל .1:9 ונטבל ביד יוחנן בירדן
1:10. And immediately, coming up from the water, He saw the heavens being torn open and the Ruach coming down on Him like a dove.	1:10. U'miyad b'aletu min hamayim, ra'ah et hashamayim nivqachim, v'haRuach yoredet alav k'yonah.	ומיד בעלתו מן המים ראה את השמים 1:10. נבקעים והרוח יורדת עליו כיונה
1:11. And a voice came from the heavens, 'You are My Son, the Beloved, in whom I delight.'	1:11. Vayehi qol min hashamayim, 'Ata bni ha'ahuv, bo ratsiti.'	1:11. ויהי קול מן השמים אתה בני האהוב בו רציתי
1:12. And immediately the Ruach drove Him into the wilderness.	1:12. U'miyad hotz'tu haRuach el hamidbar.	1:12. ומיד הוצאתו הרוח אל המדבר
1:13. And He was in the wilderness forty days, tried by Satan, and was with the wild beasts. And the messengers served Him.	1:13. Vayehi bamidbar arba'im yom, menusah min haSatan, v'haya im chayat hasadeh, u'mal'achim sher'tuhu.	ויהי במדבר ארבעים יום מנוסה מן 1:13. השטן והיה עם חית השדה ומלאכים שרתוהו
1:14. And after Yohanan was delivered up, Yahusha came to Galil, proclaiming the Good News of the reign of Elohim,	1:14. U'acharim masar Yochanan, ba Yahusha haGalilah, mevaser besorat Malchut Elohim,	ואחרים מסר יוחנן בא יהושע הגלילה .1:14 מבשר בשורת מלכות אלהים
1:15. And saying, 'The time has been filled, and the reign of Elohim has come near. Repent, and believe in the Good News.'	1:15. V'omer, 'Mal'u hazmanim, v'qarvah Malchut Elohim; shuvu v'ha'aminu babesorah.'	ואמר מלאו הזמנים וקרבה מלכות 1:15. אלהים שובו והאמינו בבשורה
1:16. And walking by the Sea of Galil, He saw Shim'on, and Andri his brother, casting a net into the sea, for they were fishers.	1:16. V'haloch al yam haGalil, ra'ah et Shimon v'et Andrei achiv mashlichim reshet bayam, ki dagim hem.	1:16. והלך על ים הגליל ראה את שמעון ואת אנדרי אחיו משליכים רשת בים כי דגים הם
1:17. And Yahusha said to them, 'Come, follow Me, and I shall make you become fishers of men.'	1:17. V'yomer lahem Yahusha, 'Bo'u acharai, v'e'eseh etchem ledaygei adam.'	1:17. ויאמר להם יהושע בואו אחרי ואעשה אתכם לדייגי אדם

1:18. And immediately they left their nets and followed Him.	1:18. U'miyad azvu et reshoteihem v'halchu acharav.	1:18. ומיד עזבו את רשתותיהם והלכו אחריו
1:19. And going on a little farther from there, He saw Ya'aqob the son of Zebdai, and Yohanan his brother, and they were in the boat mending their nets.	1:19. V'chalech me'at misham, ra'ah et Ya'aqob ben Zavdai v'et Yochanan achiv, hem b'oniyah metaknei reshetoteihem.	וחלך מעט משם ראה את יעקב בן זבדי 1:19. ואת יוחנן אחיו הם באניה מתקני רשתותיהם
1:20. And immediately He called them, and leaving their father Zebdai in the boat with the hired servants, they went after Him.	1:20. U'miyad qara otam, v'azvu et Zavdai avihem b'oniyah im hasachirim, v'halchu acharav.	ומיד קרא אתם ועזבו את זבדי אביהם .1:20 באניה עם השכירים והלכו אחריו
1:21. And they went into Kephar Nachum, and immediately on the Sabbath He went into the congregation and taught.	1:21. Vayavo'u l'Kephar Nachum, u'miyad b'Shabbat nichnas l'veit haknesset v'limed.	ויבאו לכפר נחום ומיד בשבת נכנס .1:21 לבית הכנסת ולימד
1:22. And they were astonished at His teaching, for He was teaching them as possessing authority, and not as the scribes.	1:22. Vayishtomemu al torato, ki haya melamed k'ba'al samchut v'lo k'soferim.	וישתוממו על תורתו כי היה מלמד כבעל .1:22 סמכות ולא כסופרים
1:23. And there was in their congregation a man with an unclean spirit. And he cried out,	1:23. V'hayah b'veit haknesset ish b'ruach t'me'ah, vayitz'ak,	1:23. והיה בבית הכנסת איש ברוח טמאה ויצעק
1:24. Saying, 'Ha! What have we to do with You, Yahusha of Natsareth? Did You come to destroy us? I know who You are: the Set-Apart One of Elohim!'	1:24. Lemar, 'Heh! Mah lanu v'lach Yahusha haNatsri? Ba'ta l'abdenu? Yadati mi atah—Kadosh Elohim!'	לאמר הה מה לנו ולך יהושע הנצרי .1:24 באת לאבדנו ידעתי מי אתה קדוש אלהים
1:25. And Yahusha rebuked him, saying, 'Be silenced, and come out of him!'	1:25. V'yigar bo Yahusha lemor, 'Hachareish u'tzeh mimenu!'	1:25. ויגער בו יהושע לאמר החרש וצא ממנו
1:26. And the unclean spirit convulsed him and cried out with a loud voice, and came out of him.	1:26. V'tin'ear oto haruach hat'me'ah, v'titz'ak b'qol gadol v'tetzeh mimenu.	1:26. ותנער אותו הרוח הטמאה ותצעק בקול גדול ותצא ממנו
1:27. And they were all amazed, so that they were reasoning among themselves, saying, 'What is this? A new teaching with authority! He commands even the unclean spirits, and they obey Him.'	1:27. Vayitmah'u kulam, ad ki nidberu ish el re'ehu lemor, 'Mah zot? Torah chadasha im samchut! Gam haruchot hat'me'ot metzaveh, v'shom'ot lo!'	ויתמהו כולם עד כי נדברו איש אל רעהו .1:27 לאמר מה זאת תורה חדשה עם סמכות גם הרוחות הטמאות מצוה ושמעות לו

1:28. And immediately His report went out into all the surrounding country of Galil.	1:28. U'miyad yatza shemo b'chol ha'galil svivah.	1:28. ומיד יצא שמו בכל הגליל סביבה
1:29. And coming out of the congregation, they went straight to the house of Shim'on and Andri, with Ya'aqob and Yohanan.	1:29. U'k'tzeitam min beit haknesset, ba'u lebeit Shimon v'Andrei im Ya'aqob v'Yochanan.	וכצאתם מבית הכנסת באו לבית שמעון .1:29 ואנדרי עם יעקב ויוחנן
1:30. And the mother-in-law of Shim'on lay sick with an intense fever, and immediately they spoke to Him about her.	1:30. V'chamot Shimon shochevet kadachat, u'miyad higidu lo aleha.	וחמות שמעון שוכבת קדחת ומיד הגידו .1:30 לו עליה
1:31. And having come, He took her by the hand and lifted her up, and immediately the fever left her, and she served them.	1:31. Vayigash v'he'ezik b'yadah v'hekimah, u'miyad azvah hakadachat, v't'sharetem.	ויגש והחזיק בידה והקימה ומיד עזבה .1:31 הקדחת ותשרתם
1:32. And when evening came, when the sun had set, they brought to Him all who were sick and those possessed by demons.	1:32. U'vo ha'erev, b'vo hashamesh, hevi'u elav et kol hacholim v'et hachazu'im shedim.	ובוא הערב בבוא השמש הביאו אליו את 1:32. כל החולים ואת החזויים שדים
1:33. And the entire city had gathered at the door.	1:33. V'chol ha'ir ne'esfu el hapetach.	וכל העיר נאספו אל הפתח 1:33.
1:34. And He healed many who were sick with various diseases, and cast out many demons, and did not allow the demons to speak, because they knew Him.	1:34. Vayirpa rabbim cholei makot shonot, v'hotzi shedim rabbim, v'lo hiniach et hashedim ledaber, ki yedu'uhu.	וירפא רבים חולי מכות שונות והוציא 1:34. שדים רבים ולא הניח את השדים לדבר כי ידעהו
1:35. And having risen very early in the morning, while it was still dark, He went out and went to a lonely place, and there He prayed.	1:35. U'vaboker hashkem me'od, adayin choshech, yatza v'halach el makom shomeim v'hitpalel sham.	ובבקר השכם מאד עדיין חשך יצא והלך .1:35 אל מקום שומם והתפלל שם
1:36. And Shim'on and those who were with Him searched for Him,	1:36. U'Shimon v'asher ito bikshu oto,	1:36. ושמעון ואשר אתו בקשו אותו
1:37. and when they found Him, they said to Him, 'Everyone is looking for You.'	1:37. U'k'motzam oto, amru lo, 'Hakol mevakshecha!'	1:37. וכמצאם אותו אמרו לו הכל מבקשך
1:38. And He said to them, 'Let us go into the neighboring towns, so that I proclaim there also, because for this I have come forth.'	1:38. V'yomer lahem, 'Nelech l'kfarim ha'svivot, lema'an avaser gam sham, ki lezeh yatsati.'	1:38. ויאמר להם נלך לכפרים הסביבות למען אבשר גם שם כי לזה יצאתי

1:39. And He was proclaiming in their congregations, in all Galil, and casting out demons.	1:39. Vayevaser b'veitei haknesset b'chol haGalil, u'motzi shedim.	1:39. ויבשר בבתי הכנסת בכל הגליל ומוציא שדים
1:40. And a leper came to Him, begging Him, kneeling down to Him and saying to Him, 'If You desire, You are able to make me clean.'	1:40. U'va elav metzora, mitkanen v'kore'a lo v'omer lo, 'Im tachpotz ata, atah yakhol l'taher oti.'	1:40. ובא אליו מצורע מתחנן וכורע לו ואמר לו אם תחפץ אתה יכול לטהר אותי
1:41. And Yahusha, moved with compassion, stretched out His hand and touched him, and said to him, 'I desire it. Be cleansed.'	1:41. V'yahusha racham alav, vayet et yado v'naga bo, v'yomer lo, 'Chafetz ani. Hithaher.'	ויהושע ריחם עליו ויט את ידו ויגע בו 1:41. ויאמר לו חפץ אני התטהר
1:42. And immediately the leprosy left him, and he was cleansed.	1:42. U'miyad yats'ah mimenu hatzara'at, v'nit'har.	ומיד יצאה ממנו הצרעת ונטהר 1:42.
1:43. And He strictly warned him and immediately sent him away,	1:43. Vayiz'hir oto b'chozek u'miyad shilcho.	ויזהיר אותו בחוזק ומיד שלחו .1:43
1:44. And said to him, 'See, say none at all to anyone, but go, show yourself to the priest, and offer for your cleansing what Mosheh ordered, for a witness to them.'	1:44. V'yomer lo, 'Re'eh, al tomar davar l'ish, ki im lech hareh atzmecha l'kohen v'hakrev l'taharat'cha ka'asher tsivah Mosheh, l'eidut lahem.'	1:44. ויאמר לו ראה אל תאמר דבר לאיש כי אם לך הראה עצמך לכהן והקרב לטהרתך כאשר צוה משה לעדות להם
1:45. But he went out and began to proclaim it so much, and to spread the word, that Yahusha was no longer able to openly enter the city, but was outside in lonely places. Yet they came to Him from all directions.	1:45. V'hu yatza v'hitchil levaser harbeh u'l'fazzer et hadavar, ad asher lo yachol Yahusha lavoh galui el ha'ir, v'haya bachutz b'mekomot shomemim, u'ba'u elav mikol makom.	והוא יצא והתחיל לבשר הרבה ולפזר 1:45. את הדבר עד אשר לא יכול יהושע לבוא גלוי אל העיר והיה בחוץ במקומות שוממים ובאו אליו מכל מקום

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
2:1. And some days later He again entered Kephar Nachum, and it was heard that He was in the house.	2:1. U'l'achar yamim nichnas shuv l'Kephar Nachum, v'nishma ki hu babayit.	2:1. ולאחר ימים נכנס שוב לכפר נחום ונשמע כי הוא בבית
2:2. And so many gathered together, so that there was no room, not even	2:2. Vayikavtzu rabbim ad asher lo haya makom, af lo el hapetach, v'diber aleihem et hadavar.	2:2. ויקבצו רבים עד אשר לא היה מקום אף לא אל הפתח ודיבר עליהם את הדבר

at the door. And He spoke the word to them.		
2:3. And they came to Him, bringing a paralytic who was carried by four men.	2:3. Vayavo'u elav, mevi'im elav shachuv hanisa b'yad arba'ah.	2:3. ויבאו אליו מביאים אליו שכוּב הנישא ביד ארבעה
2:4. And not being able to come near Him because of the crowd, they uncovered the roof where He was. And having broken through, they let down the bed on which the paralytic was lying.	2:4. U'lo yacholim l'gashesh elav me'rov ha'am, giluy et hagag asher alav, u'v'kerufo horidu hamitah asher alav hashachuv.	ולא יכלים לגשת אליו מרוב העם גלו את .2:4 הגג אשר עליו ובקרובו הורידו המיטה אשר עליו השכוּב
2:5. And when Yahusha saw their belief, He said to the paralytic, 'Son, your sins are forgiven you.'	2:5. U'k'ro'ot Yahusha et emunatam, amar la'shachuv, 'Beni, neslachu lecha chata'echa.'	וכראות יהושע את אמונתם אמר לשכוּב .2:5 בני נסלחו לך חטאיך
2:6. But some of the scribes were sitting there, and reasoning in their hearts,	2:6. V'hayu sham mikatovim yoshvim u'choshvim bilvavam,	2:6. והיו שם מכותבים יושבים בלבבם
2:7. 'Why does this One speak like this? He is blaspheming! Who is able to forgive sins but Elohim alone?'	2:7. 'Madua zeh medaber kach? Megadef hu! Mi yachol lisloach chata'im zulati haElohim levado?'	מדוע זה מדבר כך מגדף הוא מי יכול .2:7 לסלוח חטאים זולתי האלהים לבדו
2:8. And immediately Yahusha, knowing in His spirit that they were reasoning that way within themselves, said to them, 'Why do you reason about all this in your hearts?'	2:8. U'miyad yada Yahusha b'rucho ki chozvim heim kach b'kirbam, vayomer lahem, 'Madua atem chozvim eileh bilvavchem?'	ומיד ידע יהושע ברוחו כי חושבים הם כך .2:8 בקרבם ויאמר להם מדוע אתם חושבים אלה בלבבכם
2:9. 'Which is easier, to say to the paralytic, "Your sins are forgiven," or to say, "Arise, and take up your bed and walk"?'	2:9. 'Mah kal, lomar la'shachuv, "Neslachu lecha chata'echa," o lomar, "Qum, sa et mitatecha v'halech"?'	2:9. מה קל לומר לשכוּב נסלחו לך חטאיך או לומר קום שא את מיטתך והלך
2:10. 'But in order for you to know that the Son of Adam possesses authority on earth to forgive sins' He said to the paralytic,	2:10. 'Aval lema'an ted'u ki l'ven ha'adam yesh samchut ba'aretz lisloach chata'im' amar la'shachuv,	אבל למען תדעו כי לבן האדם יש 2:10. סמכות בארץ לסלוח חטאים אמר לשכוּב
2:11. 'I say to you, arise, and take up your bed, and go to your house.'	2:11. 'Omer ani lecha, qum, sa et mitatecha, v'lech el beitcha.'	2:11. אמר אני לך קום שא את מיטתך ולך אל ביתך
2:12. And he rose immediately, and took up the bed, and went out before all, so that all were amazed	2:12. Vayakam miyad, v'nasa et mitato, v'yatza neged kulam, v'nitme'u hakol u'kibdu et	ויקם מיד ונשא את מיטתו ויצא נגד 2:12. כולם ונָתְמָאוּ הכל וכבדו את האלהים לאמר לא ראינו כזאת מעולם

and praised Elohim, saying, 'We have never seen the like of this!'	haElohim, lemor, 'Lo ra'inu kazot me'olam!'	
2:13. And He went out again by the sea, and all the crowd was coming to Him, and He taught them.	2:13. V'yatza shuv el yam, v'chol hehamon ba'u elav, v'limed otam.	2:13. ויצא שוב אל הים וכל ההמון באו אליו ולימד אותם
2:14. And passing by, He saw Lewi the son of Chalphai sitting at the tax office, and said to him, 'Follow Me.' And having risen, he followed Him.	2:14. V'ba'avor sham ra'ah et Lewi ben Chalphai yoshev b'mokhes, v'yomer lo, 'Lech acharai,' v'yakam v'halach acharav.	ובעבור שם ראה את לוי בן חלפי יושב .2:14 במכס ויאמר לו לך אחרי ויקם וילך אחריו
2:15. And it came to be, as He sat at the table in his house, many tax collectors and sinners also sat with Yahusha and His taught ones, for there were many, and they followed Him.	2:15. Vayehi b'shivto al hashulchan b'veito, rabbim min hamochsim u'chot'im yashvu gam hem im Yahusha u'talmidav, ki rabbim hayu, v'halchu acharav.	ויהי בשבתו על השולחן בביתו רבים מן .2:15 המוכסים וחוטאים ישבו גם הם עם יהושע ותלמידיו כי רבים היו והלכו אחריו
2:16. And when the scribes and Pharisees saw Him eating with tax collectors and sinners, they said to His taught ones, 'Why does He eat and drink with tax collectors and sinners?'	2:16. U'k'rot hakatavim v'hPerushim oto ochel im mochsim v'chot'im, amru l'talmidav, 'Madua im hamochsim v'hachot'im ochel v'shoteh?'	וכראות הכותבים והפרושים אותו אוכל .2:16 עם מוכסים וחוטאים אמרו לתלמידיו מדוע עם המוכסים והחוטאים אוכל ושותה
2:17. And hearing this, Yahusha said to them, 'Those who are strong have no need of a physician, but those who are sick. I did not come to call the righteous, but sinners to repentance.'	2:17. V'shama Yahusha, v'yomer lahem, 'Ein tzorech l'rofim labriyim, ki im lacholim. Lo bati likro tzaddikim, ki im chot'im l'teshuvah.'	ושמע יהושע ויאמר להם אין צורך .2:17 לרופאים לבריאים כי אם לחולים לא באתי לקרוא צדיקים כי אם חוטאים לתשובה
2:18. And the taught ones of Yohanan and of the Pharisees were fasting. And they came and said to Him, 'Why do the taught ones of Yohanan and of the Pharisees fast, but Your taught ones do not fast?'	2:18. V'talmidei Yochanan u'Parushim tzamim hayu, v'yavo'u v'yomru lo, 'Madua talmidei Yochanan v'hParushim tzamim, v'shelcha einam tzamim?'	ותלמידי יוחנן והפרושים צמים היו 2:18. ויבאו ויאמרו לו מדוע תלמידי יוחנן והפרושים צמים ושלך אינם צמים
2:19. And Yahusha said to them, 'Are the friends of the bridegroom able to fast while the bridegroom is with them? As long as they have the bridegroom with them they are not able to fast.'	2:19. V'yomer lahem Yahusha, 'Hayacholim benei hachuppah l'tzom b'od hachatan itam? Kol zman asher hachatan itam, lo yuchlu l'tzom.'	ויאמר להם יהושע היכולים בני החופה 2:19. לצום בעוד החתן אתם כל זמן אשר החתן אתם לצום לא יוכלו לצום
2:20. 'But the days shall come when the bridegroom shall be taken away	2:20. 'Aval yamim yavo'u asher yisur hachatan me'itam, v'az yatzumu bayamim hahem.'	2:20. אבל ימים יבואו אשר יסור החתן מאתם ואז יצומו בימים ההם

from them, and then they shall fast in those days.'		
2:21. 'No one sews a piece of unshrunk cloth on an old garment, otherwise the new piece pulls away from the old, and the tear is made worse.'	2:21. 'Ein ish tofer t'la'at lo kavutzah al beged yashan; pen yimshoch hachadash min hayashan, v'hayehi hakeri ra.'	אין איש תופר טלאת לא כבוצה על בגד. 2:21 ישן פן ימשוך החדש מן הישן והיה הקרע רע
2:22. 'And no one puts new wine into old wineskins, otherwise the new wine bursts the skins, and the wine is spilled, and the skins are ruined. But new wine is put into fresh wineskins.'	2:22. 'V'lo yiten ish yayin chadash b'nodot y'shanim; pen yivaka hayayin et hanodot, v'hayayin yishafekh, v'hanodot yovdu. Ki yayin chadash b'nodot chadashim yitain.'	ולא יתן איש יין חדש בנודות ישנים פן 2:22. יבקע היין את הנודות והיין ישפך והנודות יאבדו כי יין חדש בנודות חדשים יתן
2:23. And it came to be that He went through the grainfields on the Sabbath. And as they went, His taught ones began to pluck heads of grain,	2:23. Vayehi b'ovro b'sadot bar b'Shabbat, v'hitchilu talmidav l'tol shibolim b'derech.	ויהי בעברו בשדות בר בשבת והתחילו .2:23 תלמידיו לתול שיבולים בדרך
2:24. And the Pharisees said to Him, 'Look, why do they do what is not right on the Sabbath?'	2:24. V'amru lo haParushim, 'Re'eh, madua osim eleh asher einam mutarim b'Shabbat?'	2:24. ויאמרו לו הפרושים ראה מדוע עושים אלה אשר אינם מותרים בשבת
2:25. And He said to them, 'Have you never read what Dawid did when he had need and was hungry, he and those with him—'	2:25. V'yomer lahem, 'Halo karatem ma asah David b'hayot lo tzorech v'ra'av, hu v'anshei'hu—'	2:25. ויאמר להם הלא קראתם מה עשה דוד בהיות לו צורך ורעב הוא ואנשיו
2:26. 'how he went into the House of Elohim, while Ebyathar was high priest, and ate the showbread, which is not right to eat except for the priests, and gave also to those who were with him?'	2:26. 'Eich nichnas el Beit haElohim bimei Ebyatar Kohen Gadol, v'achal et lechem hapanim, asher lo mutar l'echol ki im lakohanim, v'natan gam l'asher ito?'	2:26. איך נכנס אל בית האלהים בימי אביתר לא מותר כהן גדול ואכל את לחם הפנים אשר לא מותר לאכול כי אם לכהנים ונתן גם לאשר איתו
2:27. And He said to them, 'The Sabbath was made for man, and not man for the Sabbath.'	2:27. V'yomer lahem, 'HaShabbat nivrah ba'avur ha'adam, v'lo ha'adam ba'avur haShabbat.'	2:27. ויאמר להם השבת נברא בעבור האדם ולא האדם בעבור השבת

2:28. 'Lachen ben ha'adam gam

Adon haShabbat hu.'

2:28. לכן בן האדם גם אדון השבת הוא

2:28. 'So the Son of Adam is also

Master of the Sabbath.'

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
3:1. And He went into the congregation again, and a man who had a withered hand was there.	3:1. Vayavo shuv el beit haknesset, v'haya sham ish yado yeveshah.	3:1. ויבוא שוב אל בית הכנסת והיה שם איש ידו יבשה
3:2. And they were watching Him, whether He would heal him on the Sabbath, so as to accuse Him.	3:2. V'tzafitu bo im yerape oto b'Shabbat, lema'an yashimu oto.	3:2. וצפיתו בו אם ירפא אותו בשבת למען ישימו אותו
3:3. And He said to the man who had the withered hand, 'Get up in the midst.'	3:3. V'yomer l'ish asher yeveshah yado, 'Qum el hatavech.'	3:3. ויאמר לאיש אשר יבשה ידו קום אל התוך
3:4. And He said to them, 'Is it right to do good on the Sabbath, or to do evil? To save life or to kill?' But they remained silent.	3:4. V'yomer lahem, 'Hamutar b'Shabbat la'asot tov o ra? Lehoshiah nefesh o l'hashchit?' V'hem chashu.	3:4. ויאמר להם המותר בשבת לעשות טוב או רע להושיע נפש או להשחית והם חשו
3:5. And having looked around at them with displeasure, being grieved at the hardness of their hearts, He said to the man, 'Stretch out your hand.' And he stretched it out, and his hand was restored as healthy as the other.	3:5. V'hibit aleihem b'za'am, mit'abel al q'shi libbam, v'yomer la'ish, 'Sh'tach et yadecha.' Vayish'tach v'tashuv yado kashlem.	והביט עליהם בזעם מתאבל על קשי .3:5 לבבם ויאמר לאיש שטח את ידך וישטח ותשוב ידו כשלם
3:6. And the Pharisees went out and immediately plotted with the Herodians against Him, how to destroy Him.	3:6. Vayetzu haPerushim miyad, v'niml'chu im haHerodiyim alav eich yashmiduhu.	3:6. ויצאו הפרושים מיד ונמלכו עם ההרודיים עליו איך ישמידוהו
3:7. But Yahusha withdrew with His taught ones to the sea, and a great crowd from Galil followed Him, and from Yehudah,	3:7. V'Yahusha nasog im talmidav el hayam, v'hemon gadol min haGalil v'min Yehudah halchu acharav,	ויהושע נסוג עם תלמידיו אל הים והמון .3:7 גדול מן הגליל ומן יהודה הלכו אחריו
3:8. and from Yerushalayim and from Edom and beyond the Yarden, and those around Tsor and Tsidon. A large crowd came to Him when they heard how much He was doing.	3:8. U'miYerushalayim u'meEdom u'me'ever layarden, u'me'sevivot Tzor v'Tzidon; hemon gadol ba elav k'sheshama et kol asher asah.	ומירושלם ומאדום ומעבר לירדן .3:8 ומסביבות צור וצידון המון גדול בא אליו כששמע את כל אשר עשה
3:9. And He spoke to His taught ones, that a small boat should be kept ready for Him because of the	3:9. V'yomar l'talmidav sheyihyeh lo oniyah k'tanah mukhanah l'ma'an hahemon, pen yidchehu.	ויאמר לתלמידיו שיהיה לו אניה קטנה 3:9. מוכנה למען ההמון פן ידחוהו

Him.		
3:10. For He healed many, so that as many as had afflictions fell upon Him to touch Him.	3:10. Ki rafa rabbim, ad ki kol asher lahem makah naflu alav l'nago'a bo.	3:10. כי רפא רבים עד כי כל אשר להם מכה נפלו עליו לנגוע בו
3:11. And the unclean spirits, whenever they saw Him, fell down before Him and cried out, saying, 'You are the Son of Elohim.'	3:11. V'ruachot hat'me'ot k'sherau oto, naflu lifanav v'tza'aku lemor, 'Ata Ben haElohim!'	ורוחות הטמאות כאשר ראו אותו נפלו .3:11 לפניו וצעקו לאמר אתה בן האלהים
3:12. But He warned them many times that they should not make Him known.	3:12. V'azhir otam harbeh l'vilti hodiahu.	ויזהיר אותם הרבה לבלתי הודיעוהו .3:12
3:13. And He went up on the mountain and called to Him whom He wanted, and they came to Him.	3:13. V'ya'al el hahar, v'qara elav et asher ratzah, v'yavo'u elav.	3:13. ויעל אל ההר ויקרא אליו את אשר רצה ויבאו אליו
3:14. And He appointed twelve to be with Him, and to be sent out to proclaim,	3:14. V'osem shnei'm asar l'hiyot ito u'l'shalcham l'vaser,	3:14. ויעשם שנים עשר להיות עמו ולשלחם לבשר
3:15. and to possess authority to heal sicknesses and to cast out demons:	3:15. Ul'hiyeh lahem samchut lirpot makot u'l'hotzi shedim.	3:15. ולהיה להם סמכות לרפא מכות ולהוציא שדים
3:16. And He appointed the twelve: Shim'on, to whom He added the name Kefa;	3:16. V'yasem et shnei'm asar: Shimon, asher karah lo Kefa,	3:16. וישם את השנים עשר שמעון אשר קרא לו כיפה
3:17. and Ya'aqob the son of Zavdai, and Yohanan the brother of Ya'aqob, to whom He gave the name B'nei Regesh, that is, Sons of Thunder;	3:17. V'et Ya'aqov ben Zavdai v'et Yochanan achiv Ya'aqov, v'yiten lahem shem B'nei Regesh, heinu Bnei Ra'am,	ואת יעקב בן זבדי ואת יוחנן אחי יעקב 3:17. ויתן להם שם בני רגש הינו בני רעם
3:18. and Andri, and Philippos, and Bartholomai, and Mattithyahu, and T'oma, and Ya'aqob son of Halfai, and Thaddai, and Shim'on the Qena'anite;	3:18. V'Andrei, v'Philippos, u'Bar-Tolmai, u'Mattityahu, v'Toma, v'Ya'aqov ben Halfai, v'Taddai, v'Shimon haQana'i;	ואנדרי ופיליפוס ובר תלמי ומתתיהו 3:18. ותומא ויעקב בן הלפי ותדאי ושמעון הקנאי
3:19. and Yehudah from Qerioth, who also delivered Him up. And they went into a house.	3:19. V'Yehudah Ish Qeriot, asher gam masar oto. V'yavo'u el habayit.	ויהודה איש קריות אשר גם מסר אותו 3:19. ויבאו אל הבית
3:20. And again the crowd came together, so that they were not even able to eat bread.	3:20. V'yosef hemon l'hika'vetz, ad asher lo yachlu gam le'echol lechem.	3:20. ויוסף המון להיקוות עד אשר לא יכלו גם לאכול לחם

crowd, lest they should press upon

3:21. And when His relatives heard about this, they went out to seize Him, for they said, 'He is out of His mind.'	3:21. V'sham'u she'erav, v'yatze'u l'echzo, ki amru, 'Meshugga hu.'	3:21. וישמעו שאריו ויצאו לאחזו כי אמרו משוגע הוא
3:22. And the scribes who came down from Yerushalayim said, 'He has Be'elzebul,' and, 'He casts out demons by the ruler of the demons.'	3:22. V'hakatavim hayordim miYerushalayim amru, 'Yesh lo Be'elzebul,' u'v'sar hashedim motzi et hashedim.	והכותבים היורדים מירושלם אמרו יש 3:22. לו בעל זבול ובשר השדים מוציא את השדים
3:23. And calling them near He said to them in parables, 'How is Satan able to cast out Satan?'	3:23. V'yikra otam v'yomer lahem b'mashalim, 'Eich yakhol haSatan l'hotzi et haSatan?'	3:23. ויקרא אותם ויאמר להם במשלים איך יכול השטן להוציא את השטן
3:24. 'And if a reign is divided against itself, that reign is unable to stand.'	3:24. 'V'im mamlachah tichalek al atzmah, lo tukhal mamlachah hi la'amod.'	ואם ממלכה תחלק על עצמה לא תוכל .3:24 ממלכה היא לעמוד
3:25. 'And if a house is divided against itself, that house is unable to stand.'	3:25. 'V'im bayit yichalek al atzmo, lo yuchal habayit ha'hu la'amod.'	3:25. ואם בית יחלק על עצמו לא יוכל הבית ההוא לעמוד
3:26. 'And if Satan has risen up against himself, and is divided, he is unable to stand, but has an end.'	3:26. 'V'im haSatan qam al atzmo v'nitchalek, eino yachol la'amod—v'keitz lo.'	3:26. ואם השטן קם על עצמו ונתחלק אינו יכול לעמוד וקץ לו
3:27. 'No one is able to enter a strong man's house and plunder his goods, unless he first binds the strong man. And then he shall plunder his house.'	3:27. 'Ein ish yakhol lavo el beit hagever hachazak v'litzol et kelav, im lo yashar y'asar et hachazak—v'az y'voz et beito.'	3:27. אין איש יכול לבוא אל בית הגבר החזק 3:47. ולצל את כליו אם לא ישר יאסר את החזק ואז יבוז את ביתו
3:28. 'Truly, I say to you, all sins shall be forgiven the sons of men, and whatever blasphemies they speak,'	3:28. 'Amen omer ani lachem, kol hachata' im yisalachu livnei ha'adam, v'kol gidduf asher yedabru.'	3:28. אמן אומר אני לכם כל החטאים יסלחו לבני האדם וכל גדוף אשר ידברו
3:29. 'but whoever blasphemes against the Ruach haQodesh has no forgiveness forever, but is subject to everlasting judgment,'	3:29. 'Aval hamegadef b'Ruach haQodesh ein lo selichah l'olam, ki ashem hu b'din olam.'	3:29. אבל המגדף ברוח הקדש אין לו סליחה לעולם כי אשם הוא בדין עולם
3:30. because they said, 'He has an unclean spirit.'	3:30. Ki amru, 'Ruach t'me'ah yesh bo.'	3:30. כי אמרו רוח טמאה יש בו
3:31. And His brothers and His mother came, and standing outside they sent to Him, calling Him.	3:31. V'yavo'u echav v'imo, v'omedim bachutz shilchu likro lo.	3:31. ויבאו אחיו ואמו ועומדים בחוץ שלחו לקרוא לו

3:32. And a crowd was sitting around Him. And they said to Him, 'See, Your mother and Your brothers are outside seeking You.'	3:32. V'hemon yashav svivav, v'amru lo, 'Hinei imecha v'achecha bachutz mevakshecha.'	והמון ישב סביבו ואמרו לו הנה אמך .3:32 ואחיך בחוץ מבקשך
3:33. And He answered them, saying, 'Who is My mother, or My brothers?'	3:33. V'ya'an otam lemor, 'Mi imi o mi achai?'	3:33. ויען אותם לאמר מי אמי או מי אחי
3:34. And looking about on those sitting around Him, He said, 'See My mother and My brothers!'	3:34. V'yabet saviv el hayoshvim alav, v'yomer, 'Hinei imi v'achai!'	3:34. ויבט סביב אל היושבים עליו ויאמר הנה אמי ואחי
3:35. 'For whoever does the desire of Elohim is My brother and My sister and mother.'	3:35. 'Ki kol asher ya'aseh et retzon haElohim, hu achi v'achoti v'imi.'	3:35. כי כל אשר יעשה את רצון האלהים הוא אחי ואחותי ואמי

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
4:1. And again He began to teach by the sea, and a large crowd was gathered to Him, so that He got into a boat and sat in it on the sea. And all the crowd was on the land facing the sea.	4:1. V'hitchil shuv l'lamed etzel hayam, v'hemon gadol ne'esaf elav, ad asher ala l'oniyah v'yashav bah al hayam, v'chol hahemon al ha'aretz el mul hayam.	והתחיל שוב ללמד אצל הים והמון גדול .4:1 נאסף אליו עד אשר עלה לאניה וישב בה על הים וכל ההמון על הארץ אל מול הים
4:2. And He taught them much in parables, and said to them in His teaching:	4:2. V'lamed otam harbeh b'mashalim, v'amar lahem b'limudo:	4:2. ולימד אותם הרבה במשלים ואמר להם בלימודו
4:3. 'Listen! See, a sower went out to sow.	4:3. 'Shema'u! Hinei, yatsa zore'a lizro'a.	4:3. שמעו הנה יצא זורע לזרוע
4:4. 'And it came to be, as he sowed, some fell by the wayside, and the birds of the heaven came and devoured it.	4:4. Vayehi bizro'o, v'naflu zera'im al derech, v'ba'u ofei hashamayim v'achlu otam.	ויהי בזרעו ונפלו זרעים על דרך ובאו .4:4 עופי השמים ואכלו אותם
4:5. 'And other fell on rocky places, where it had not much soil, and immediately it sprang up because it had no depth of soil.	4:5. V'acherim naflu al makom sela'i, asher ein lo adamah rabah, v'miyad tzamechu me'acher ein omek la'adamah.	4:5. ואחרים נפלו על מקום סלעי אשר אין לו אדמה רבה ומיד צמחו מאחר אין עומק לאדמה

4:6. 'But when the sun was up it was scorched, and because it had no root it withered away.'	4:6. 'U'k'shezarach hashemesh, nichva, u'me'acher ein shoresh, yavesh.'	4:6. וכשזרח השמש נכווה ומאחר אין שורש יבש
4:7. 'And some fell among thorns, and the thorns grew up and choked it, and it yielded no crop.'	4:7. 'V'acherim naflu bein hakotzim, v'alu hakotzim v'chankuhu, v'lo natnu pri.'	4:7. ואחרים נפלו בין הקוצים ועלו הקוצים וחנקוהו ולא נתנו פרי
4:8. 'And others fell on good soil and yielded a crop that came up, grew and bore fruit—some thirtyfold, some sixty, and some a hundred.'	4:8. 'V'acherim naflu al adamah tovah, v'natnu pri oleh v'gadel, v'nasan echad shloshim, v'echad shishim, v'echad me'ah.'	1:8. ואחרים נפלו על אדמה טובה ונתנו פרי עולה וגדל ונתן אחד שלשים ואחד ששים ואחד מאה
4:9. And He said to them, 'He who has ears to hear, let him hear!'	4:9. V'yomer lahem, 'Mi asher lo oznayim lishmo'a—yishma!'	4:9. ויאמר להם מי אשר לו אזנים לשמוע ישמע
4:10. And when He was alone, those about Him, with the twelve, asked Him about the parable.	4:10. U'k'hayoto levado, sha'alu oto hasvivav im hashneim asar al hamashal.	וכהיותו לבדו שאלו אותו הסובבים עמו 4:10. השנים עשר על המשל
4:11. And He said to them, 'To you it has been given to know the secret of the reign of Elohim, but to those who are outside, all are done in parables,'	4:11. V'yomer lahem, 'Lachem nitan lada'at et sod malchut Elohim; l'hachitzonim hakol b'mashalim,'	ויאמר להם לכם ניתן לדעת את סוד 4:11. מלכות אלהים לחיצונים הכל במשלים
4:12. 'so that "seeing they see but do not perceive, and hearing they hear but do not understand, lest they should turn and their sins be forgiven them."	4:12. 'Lema'an ro'im yir'u v'lo yeda'u, u'shom'im yishma'u v'lo yavinu, pen yashuvu v'yislach lahem.'	למען ראים יראו ולא ידעו ושמעים 4:12. ישמעו ולא יבינו פן ישובו ויסלח להם
4:13. And He said to them, 'Do you not understand this parable? How then shall you understand all the parables?'	4:13. V'yomer lahem, 'Lo yedatem et hamashal hazeh? V'eich tavinu et kol hamashalim?'	ויאמר להם לא ידעתם את המשל הזה 13. ויאמר להם לא ידעתם ואיך תבינו את כל המשלים
4:14. 'The sower sows the word.'	4:14. 'Hazore'a zore'a et hadavar.'	4:14. הזורע זורע את הדבר
4:15. 'These, then, are the ones by the wayside where the word is sown. And when they hear, Satan comes immediately and takes away the word that was sown in their hearts.'	4:15. 'V'eleh hem asher al haderech, asher zaru et hadavar, u'k'shom'am, miyad ba haSatan v'nose et hadavar hazaru bilvavam.'	4:15. אשר זרוע אשר על הדרך אשר זרוע את הדבר הדבר וכשמעם מיד בא השטן ונושא את הדבר הדבר וכשמעם מיד בא השטן ונושא את הדבם
4:16. 'And likewise these are the ones sown on rocky places who, when they hear the word, immediately receive it with joy,'	4:16. 'V'chen hem hazeru al hasela, asher k'shom'am et hadavar, miyad b'simchah mekablim oto,'	1:16. וכן הם הזרועים על הסלע אשר כשמעם את הדבר מיד בשמחה מקבלים אותו

4:17. 'and they have no root in themselves, but are short-lived. Then when pressure or persecution arises because of the word, immediately they stumble.'	4:17. 'Ein lahem shoresh b'atzmam, ki im zman katan; u'k'vo tzarah o r'defah biglal hadavar, miyad nichshalim.'	4:17. אין להם שורש בעצמם כי אם זמן קטן ו-4:10 וכבוא צרה או רדפה בגלל הדבר מיד נכשלם
4:18. 'And others are those sown among thorns—these are they who hear the word,'	4:18. 'V'acherim hem hazeru bein hakotzim; eleh hashome'im et hadavar,'	4:18. ואחרים הם הזרועים בין הקוצים אלה השמעים את הדבר
4:19. 'but the worries of this age, and the deceit of riches, and the desires for other matters entering in, choke the word, and it becomes fruitless.'	4:19. 'U'd'agot ha'olam hazeh, u'nitlut ha'osher, v'tavot l'she'ar devarim nichnasot v'chankot et hadavar, v'hayah lo p'ri.'	ודאגות העולם הזה ונַתְלוּת העושר 4:19. ותאות לשאר דברים נכנסות וחונקות את הדבר והיה לו פרי
4:20. 'And those sown on good soil are those who hear the word, and accept it, and bear fruit—some thirtyfold, some sixty, and some a hundred.'	4:20. 'V'ha'zeru'im al adamah tovah hem hashome'im et hadavar, v'mekablim oto, v'nos'im pri—echad shloshim, echad shishim, v'echad me'ah.'	והזרועים על אדמה טובה הם השמעים 4:20. את הדבר ומקבלים אותו ונושאים פרי אחד שלשים אחד ששים ואחד מאה
4:21. And He said to them, 'Is a lamp brought to be put under a basket or under a bed? Is it not to be put on a lampstand?'	4:21. V'yomer lahem, 'Ha'ner yavo l'hisam tachat hamiddah o tachat hamittah? Halo l'hanicho al hamenorah?'	ויאמר להם ההנר יבוא להישם תחת 4:21. המידה או תחת המטה הלא להניחו על המנורה
4:22. 'For whatever is hidden shall be revealed, and whatever has been kept secret shall come to light.'	4:22. 'Ki ein nistar asher lo yigaleh, v'lo nihiyeh b'seter asher lo yavo la'or.'	4:22. כי אין נסתר אשר לא יגלה ולא נהיה בסתר אשר לא יבוא לאור
4:23. 'If anyone has ears to hear, let him hear.'	4:23. 'Im yesh le'ish oznayim lishmo'a—yishma.'	4:23. אם יש לאיש אזנים לשמוע ישמע
4:24. And He said to them, 'Take heed what you hear. With the same measure you use, it shall be measured to you. And more shall be added to you who hear.'	4:24. V'yomer lahem, 'Re'u mah atem shom'im; b'middah asher atem moddim, yimaded lachem; v'nosef lachem hashome'im.'	ויאמר להם ראו מה אתם שומעים. 4:24 במידה אשר אתם מודדים ימָדד לכם ונוסף לכם השומעים
4:25. 'For whoever possesses, to him more shall be given; but whoever does not possess, even what he possesses shall be taken away from him.'	4:25. 'Ki asher yesh lo, yutan lo; v'asher ein lo, gam asher yesh lo yulakach mimenu.'	4:25. כי אשר יש לו ינתן לו ואשר אין לו גם אשר יש לו ילקח ממנו
4:26. And He said, 'The reign of Elohim is as when a man scatters seed on the ground,'	4:26. V'yomer, 'Ken malchut haElohim k'ish zore'a zera al ha'adamah,'	4:26. ויאמר כן מלכות האלהים כאיש זורע זרע על האדמה

4:27. 'then sleeps by night and rises by day, while the seed sprouts and grows, he does not know how.'	4:27. 'V'yishan balaylah v'yakam bayom, v'hazera yitzmach v'yigdal, vehu lo yode'a eich.'	4:27. וישן בלילה ויקם ביום והזרע יצמח ויגדל והוא לא יודע איך
4:28. 'For the soil yields crops by itself: first the blade, then the head, after that the full grain in the head.'	4:28. 'Ki ha'adamah mevi'ah pri me'atzmah; rishonah deshe, acharav shibbolet, achar ken dagan maleh bashibbolet.'	4:28. כי האדמה מביאה פרי מעצמה ראשונה דשא אחריו שיבולת אחר כן דגן מלא בשיבולת
4:29. 'And when the crop is ready, immediately he puts in the sickle, because the harvest has come.'	4:29. 'U'k'asher yivashal hapri, miyad shole'ach et hamaggal, ki va hakatzir.'	וכאשר יבשל הפרי מיד שלח את המגל .4:29 כי בא הקציר
4:30. And He said, 'To what shall we compare the reign of Elohim? Or with what parable shall we present it?'	4:30. V'yomer, 'Lamah nedmeh et malchut haElohim? U'v'mah mashal nashilah otah?'	ויאמר למה נדמה את מלכות האלהים .4:30 ובמה משל נשליך אותה
4:31. 'Like a mustard seed, which, when it is sown on the ground, is smaller than all the seeds on earth,'	4:31. 'K'zera chardal, asher bizaro al ha'adamah hu katan mikol hazera'im asher al ha'aretz,'	4:31. כזרע חרדל אשר בזרעו על האדמה הוא קטן מכל הזרעים אשר על הארץ
4:32. 'and when it is sown, it grows up and becomes greater than all plants, and forms large branches, so that the birds of the heaven are able to nest under its shade.'	4:32. 'U'k'shehu zarua, oleh v'hayah gadol mikol ha'asim, v'oseh anakim gedolim, ad asher ofei hashamayim yuchlu lash'khen tachat tzelav.'	וכשהוא זרוע עולה והיה גדול מכל .4:32 העשבים ועושה ענקים גדולים עד אשר עופי השמים יוכלו לשכן תחת צלו
4:33. And with many such parables He was speaking to them the word, as they were able to hear.	4:33. U'v'mashalim rabim kazeh haya medaber lahem et hadavar k'fi y'cholatam lishmo'a.	ובמשלים רבים כזה היה מדבר להם את 4:33. הדבר כפי יכלתם לשמוע
4:34. And He was not speaking to them without a parable, and when they were alone, He explained all to His taught ones.	4:34. U'b'li mashal lo haya medaber aleihem; u'k'heyotam levado, haya mefaresh l'talmidav et hakol.	ובלי משל לא היה מדבר עליהם .4:34 וכהיותם לבדו היה מפרש לתלמידיו את הכל
4:35. And on the same day, when evening had come, He said to them, 'Let us pass over to the other side.'	4:35. U'b'yom hahu, k'vo ha'erev, amar lahem, 'Na'avor el ever hayam.'	וביום ההוא כבוא הערב אמר להם .4:35 נעבור אל עבר הים
4:36. And having left the crowd, they took Him along in the boat as He was. And other little boats were also with Him.	4:36. V'azvu et hehamon, v'laq'chu oto ba'oniyah ka'asher haya, v'hayu imo oniyot k'tanot acherot.	ועזבו את ההמון ולקחו אותו באניה .4:36 כאשר היה והיו עמו אניות קטנות אחרות
4:37. And there came a great windstorm, and the waves beat into the boat, so that it was already being filled.	4:37. Vayehi ruach se'arah gedolah, v'hagalim hiku el tocha oniyah ad asher karevah l'himalei.	ויהי רוח סערה גדולה והגלים הכו אל .4:37 תוך האניה עד אשר קרבה להמלא

4:38. And He was in the stern, asleep on a cushion. And they woke Him up and said to Him, 'Teacher, is it no concern to You that we perish?'	4:38. V'hu haya b'achor hasfina yashen al karkar, v'ya'iru oto v'yomru lo, 'Rabbi, halo ichpat lecha ki ovdim anachnu?'	4:38. והוא היה באחור הספינה ישן על כרכר ויעירו אותו ויאמרו לו רבי הלא איכפת לך כי אובדים אנחנו
4:39. And having been awakened, He rebuked the wind, and said to the sea, 'Peace, be still!' And the wind ceased and there was a great calm.	4:39. Vayiqatz, v'yogar baruach, v'yomer layam, 'Hashok, dom!' Vatayish ruach vayehi sheket gadol.	ויקץ ויגער ברוח ויאמר לים החשוק .4:39 דום ותשך רוח ויהי שקט גדול
4:40. And He said to them, 'Why are you so afraid? Have you still no belief?'	4:40. V'yomer lahem, 'Madua atem y're'im kach? Ha'adayin ein lachem emunah?'	4:40. ויאמר להם מדוע אתם יראים כך העדין אין לכם אמונה
4:41. And they feared exceedingly and said to each other, 'Who then is this, that even the wind and the sea	4:41. Vayir'u yirah gedolah, v'yomru ish el re'ehu, 'Mi zeh, af haruach v'hayam shom'im lo?'	4:41. וייראו יראה גדולה ויאמרו איש אל רעהו מי זה אף הרוח והים שמעים לו

obey Him?'

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
5:1. And they came to the other side of the sea, to the country of the Gerasenes.	5:1. Vayavo'u el ever hayam el eretz haGerashim.	5:1. ויבאו אל עבר הים אל ארץ הגרשים
5:2. And when He came out of the boat, immediately there met Him out of the tombs a man with an unclean spirit,	5:2. U'b'tzeitoh min ha'oniyah, miyad pagash oto ish min hakvarot b'ruach t'me'ah.	15:2. ובצאתו מן האניה מיד פגש אותו איש מן הקברות ברוח טמאה
5:3. who had his dwelling among the tombs. And no one was able to bind him, not even with chains,	5:3. Asher moshavo haya bakvarot, v'ein ish yakhol l'asro, af lo b'shal'shalot,	5:3. אשר מושבו היה בקברות ואין איש יכול לאסרו אף לא בשלשלאות
5:4. because he had often been bound with shackles and chains, but the chains had been pulled apart by him, and the shackles broken in pieces, and no one was able to tame him.	5:4. Ki rabot pe'amim esaru b'zikim u'v'shal'shalot, v'nifretzu hashal'shalot mimenu, v'hazikim nishberu, v'ein ish yakhol l'kofcho.	כי רבות פעמים אסרו בזיקים 5:4. ובשלשלאות ונפרצו השלשלאות ממנו והזיקים נשברו ואין איש יכול לכופו

5:5. And continually, night and day, he was in the mountains and in the tombs, crying out and cutting himself with stones.	5:5. V'b'chol et, laylah v'yom, haya baharim u'vakvarot tzo'ek u'mitgage'ach b'avanim.	ובכל עת לילה ויום היה בהרים ובקברות .5:5 צועק ומתגעגע באבנים
5:6. And when he saw Yahusha from a distance, he ran and bowed down to Him,	5:6. U'k'rot oto Yahusha merachok, ratz v'yishtachaveh lo,	5:6. וכראות אותו יהושע מרחוק רץ וישתחוה לו
5:7. and having called out with a loud voice, said, 'What have I to do with You, Yahusha, Son of the Most High Elohim? Swear to Elohim not to torture me!'	5:7. Vayitz'ak b'kol gadol v'yomar, 'Mah li v'lacha, Yahusha, Ben El Elyon? Nishba ani lach b'Elohim, al t'tor'reni!'	5:7. ויצעק בקול גדול ויאמר מה לי ולך יהושע בן אל עליון נשבע אני לך באלהים אל תתענני
5:8. For He had said to him, 'Come out of the man, unclean spirit!'	5:8. Ki amar lo, 'Tze min ha'adam, ruach t'me'ah!'	5:8. כי אמר לו צא מן האדם רוח טמאה
5:9. And He was asking him, 'What is your name?' And he answered, saying, 'My name is Legion, because we are many.'	5:9. V'sha'alo, 'Mah shimcha?' Vaya'an lemor, 'Legion shemi, ki rabbim anachnu.'	5:9. ושאלו מה שמך ויען לאמר לגיון שמי כי רבים אנחנו
5:10. And he begged Him very much that He would not send them out of the country.	5:10. Vayitchanen elav harbeh l'vilti shalcham chutzah min ha'aretz.	10. ויתחנן אליו הרבה לבלתי שלחם חוצה מן הארץ
5:11. Now a great herd of pigs was feeding there near the mountains.	5:11. V'haya sham adir chazir gadol ro'eh etzel heharim.	5:11. והיה שם עדר חזיר גדול רעה אצל ההרים
5:12. And all the demons begged Him, saying, 'Send us to the pigs, so that we enter into them.'	5:12. Vayitchanu kol hashedim elav lemor, 'Shelcheinu el hachazirim, v'navo vahem.'	12. ויתחננו כל השדים אליו לאמר שלחנו אל החזירים ונבוא בהם
5:13. And immediately Yahusha gave them permission. And the unclean spirits came out and entered into the pigs—there were about two thousand—and the herd rushed down the steep place into the sea and drowned in the sea.	5:13. U'miyad natan lahem Yahusha reshut, v'tze'u haruchot hat'me'ot, v'nichnesu bachazirim—hayu k'alpayim—and the whole herd ran al haslope el hayam, v'tib'anu bayam.	ומיד נתן להם יהושע רשות ויצאו .5:13 הרוחות הטמאות ויכנסו בחזירים היו כאלפים והעדר רץ על המדרון אל הים ויטבעו בים
5:14. And those who fed the pigs fled, and reported it in the city and in the country. And they went out to see what had taken place.	5:14. V'haro'im nasu, v'higidu ba'ir u'v'sadeh, v'yatzu lirot et asher hayah.	15:14. והרעים נסו והגידו בעיר ובשדה ויצאו לראות את אשר היה
5:15. So they came to Yahusha, and saw the demon-possessed one, him who had the legion, sitting and	5:15. Vayavo'u el Yahusha, v'yir'u et hameshugga asher bo h'legion yoshev, lavush, u'v'da'ato, vayir'u.	1:15. ויבאו אל יהושע ויראו את המשוגע אשר בו הלגיון יושב לבוש ובדעתו וייראו

dressed and in his right mind. And they were afraid.		
5:16. And those who saw it related to them what was done to the demon-possessed one, and about the pigs.	5:16. V'sipru lahem haro'im et hanigmar la'shedui v'al hachazirim.	1:16. ויספרו להם הרעים את הנגמר לשדוי ועל החזירים
5:17. And they began to plead with Him to leave their borders.	5:17. Vayatchilu levakesh mimenu sheyatz'ei megevulam.	17. ויתחילו לבקש ממנו שיצא מגבולם
5:18. And as He was entering into the boat, he who had been demon-possessed begged Him to go with Him.	5:18. U'b'vo'oh el ha'oniyah, hameshuchrar min hashedim bakash lehitlavot elav.	ובבאו אל האניה המשוחרר מן השדים .5:18 ביקש להתלוות אליו
5:19. But Yahusha did not allow him, but said to him, 'Go home to your friends, and report to them what the Master has done for you, and how He had compassion on you.'	5:19. V'lo hinicho Yahusha, ki amar lo, 'Lech el beitcha el rei'echa, v'saper lahem et asher asah lecha Adon, v'richam alecha.'	ולא הניחו יהושע כי אמר לו לך אל .5:19 ביתך אל רעיך וספר להם את אשר עשה לך אדון ורחם עליך
5:20. And he left and began to proclaim in Dekapolis all that Yahusha had done for him, and all marveled.	5:20. V'yelech v'yachel l'vaser b'Dekapolis et kol asher asah lo Yahusha, v'yitmehu kulam.	וילך ויחל לבשר בדקאפוליס את כל .5:20 אשר עשה לו יהושע ויתמהו כולם
5:21. And when Yahusha had passed over again by boat to the other side, a large crowd gathered to Him, and He was by the sea.	5:21. U'b'avor Yahusha shuv b'oniyah el ever hayam, ne'esaf elav hemon gadol, v'haya etzel hayam.	5:21. ובעבור יהושע שוב באניה אל עבר הים נאסף אליו המון גדול והיה אצל הים
5:22. And see, one of the rulers of the congregation came, Ya'ir by name. And when he saw Him, he fell at His feet	5:22. V'hinei ba achad miroshei beit haknesset, shmo Ya'ir; u'k'rot'o, nafal el raglav	5:22. והנה בא אחד מראשי בית הכנסת שמו יאיר וכראותו נפל אל רגליו
5:23. and begged Him strongly, saying, 'My little daughter lies at the point of death. Come, lay Your hands on her to heal her, and she shall live.'	5:23. Vayitchanen elav harbeh lemor, 'Bitti ne'esefet lamut; bo sam yadcha aleiha l'rap'ota, v'tichyeh.'	ויתחנן אליו הרבה לאמר בתי נאספת 5:23. למות בוא שים ידך עליה לרפאותה ותחיה
5:24. And He went with him. And a large crowd followed Him and they pressed upon Him.	5:24. V'yelech ito; v'halach acharav hemon gadol v'yidchu oto.	5:24. וילך איתו והלך אחריו המון גדול וידחו אותו
5:25. And a certain woman had a flow of blood for twelve years,	5:25. V'isha achat haytah ba'zovat dam shnem asar shanah,	5:25. ואשה אחת היתה בזובת דם שנים עשר שנה

5:26. and had suffered much from many physicians, and spent all that she had and was not better, but rather became worse.	5:26. V'savlah harbeh mirabbim rofim, v'hotzah et kol asher lah, v'lo hitchalta klum, ki im halchah l'rah.	וסבלה הרבה מרבים רופאים והוציאה 5:26. את כל אשר לה ולא הוטבה כלום כי אם הלכה לרע
5:27. Having heard about Yahusha, she came behind Him in the crowd and touched His garment.	5:27. U'k'shama et Yahusha, ba'ah me'achorav b'tokh hehamon v'naga'a b'knaf bigdo.	וכשמעה את יהושע באה מאחוריו בתוך .5:27 ההמון ונגעה בכנף בגדו
5:28. For she said, 'If I only touch His garments, I shall be healed.'	5:28. Ki amrah, 'Im aga b'vigdehu rak, ve'nirpa'ti.'	5:28. כי אמרה אם אגע בבגדו רק ונרפאתי
5:29. And immediately the fountain of her blood was dried up, and she felt in her body that she was healed of the affliction.	5:29. U'miyad yavesh mekor dameiha, v'targash b'gufah ki nirpa'ah min hamakkah.	ומיד יבש מקור דמיה ותרגש בגופה כי .5:29 נרפאה מן המכה
5:30. And immediately Yahusha, knowing in Himself that power had gone out of Him, turned around in the crowd and said, 'Who touched My garments?'	5:30. U'miyad yada Yahusha b'atzmo ki koach yatza mimenu, v'yifen el hehamon v'yomar, 'Mi naga bivgadi?'	130. ומיד ידע יהושע בעצמו כי כח יצא ממנו ויפן אל ההמון ויאמר מי נגע בבגדי
5:31. And His taught ones said to Him, 'You see the crowd pressing upon You, and You say, "Who touched Me?"	5:31. V'yomru lo talmidav, 'Atah ro'eh et hehamon dochak otcha, v'ata omer "Mi naga bi"?'	1:31. ויאמרו לו תלמידיו אתה ראה את ההמון דוחק אותך ואתה אמר מי נגע בי
5:32. And He was looking around to see her who did this.	5:32. V'yabet saviv lir'ot et ha'isha asher asetah zot.	5:32. ויבט סביב לראות את האשה אשר עשתה זאת
5:33. And the woman, fearing and trembling, knowing what was done to her, came and fell down before Him and spoke to Him all the truth.	5:33. V'ha'isha y're'ah v'ro'edet, yoda'at mah na'asah lah, ba'ah v'tipol lefanav, v'tagid lo et kol ha'emet.	והאשה יראה ורועדת יודעת מה נעשה .5:33 לה באה ותפול לפניו ותגיד לו את כל האמת
5:34. And He said to her, 'Daughter, your belief has healed you. Go in peace, and be healed of your affliction.'	5:34. V'yomer lah, 'Bitti, emunatech hoshiach; lechi l'shalom, v'hayyi bria min makkatech.'	ויאמר לה בתי אמונתך הושיעך לכי .5:34 לשלום והיי בריאה ממכתך
5:35. While He was still speaking, some came from the ruler of the congregation's house, saying, 'Your daughter is dead. Why trouble the Teacher any further?'	5:35. Odenu medaber, u'ba'u mibeit rosh beit haknesset lemor, 'Meitah b'tcha, lamah hatir'ach et hamoreh od?'	עודנו מדבר ובאו מבית ראש בית 5:35. הכנסת לאמר מתה בתך למה תטריח את המורה עוד
5:36. But having heard the word that was spoken, Yahusha said to the ruler of the congregation, 'Do not be afraid – only believe.'	5:36. V'Yahusha shama et hadavar hane'emar, v'yomer l'rosh beit haknesset, 'Al tira – rak ha'amin.'	1:36. ויהושע שמע את הדבר הנאמר ויאמר לראש בית הכנסת אל תירא רק האמן

5:37. And He allowed no one to follow Him except Kefa, and Ya'aqob, and Yohanan the brother of Ya'aqob.	5:37. V'lo hiniach ish l'lechet ito ki im Kefa v'Ya'aqov v'Yochanan achi Ya'aqov.	ולא הניח איש ללכת אתו כי אם כיפה 5:37. ויעקב ויוחנן אחי יעקב
5:38. So they came to the house of the ruler of the congregation, and saw a commotion and much weeping and lamenting.	5:38. V'yavo'u el beit rosh beit haknesset, v'yir'u ra'ash v'bechi rab v'nehi.	1:38. ויבאו אל בית ראש בית הכנסת ויראו רעש ובכי רב ונהי
5:39. And coming in, He said to them, 'Why make this commotion and weep? The child has not died, but is sleeping.'	5:39. V'yavo vayomer lahem, 'Madua atem mitra'ashim u'vochim? Lo metah hayalda, ki im yashena.'	5:39. ויבוא ויאמר להם מדוע אתם מתרעשים ובוכים לא מתה הילדה כי אם ישנה
5:40. And they were laughing at Him. And having put them all out, He took the father and the mother of the child, and those who were with Him, and went in where the child was lying.	5:40. Vayischaku alav. V'hotzi et kulam, v'yikach et avi hayalda v'ima, v'et asher ito, v'yavo el asher sham hayalda shochevet.	1:40. וישחקו עליו ויוציא את כולם ויקח את 5:40. אבי הילדה ואמה ואת אשר אתו ויבא אל אשר שם הילדה שוכבת
5:41. And taking the child by the hand He said to her, 'Talitha, qumi,' which is translated, 'Little girl, I say to you, arise.'	5:41. V'yachazik b'yad hayalda v'yomar lah, 'Talita qumi'—heinu: 'Yaldah q'tanah, ani omer lach, qumi.'	ויחזיק ביד הילדה ויאמר לה תליתא .5:41 קומי הינו ילדה קטנה אני אמר לך קומי
5:42. And immediately the girl rose up and was walking, for she was twelve years old. And they were completely astonished.	5:42. U'miyad kamah hayaldah v'hithalechah, ki bat shnem asar shanah hayetah; v'yitmehu t'meh gadolah.	ומיד קמה הילדה ותתהלך כי בת שנים .5:42 עשר שנה היתה ויתמהו תמה גדולה
5:43. But He ordered them strictly that no one should know about it, and said that she should be given food to eat.	5:43. V'yetzav otam b'chozek shelo yivada davar l'ish, v'amrah latet lah le'echol.	5:43. ויצו אתם בחוזק שלא יוודע דבר לאיש ויאמר לתת לה לאכול

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
6:1. And He went out from there and came to His own country, and His taught ones followed Him.	6:1. Vayetze misham u'va el moledeto, v'talmidav halchu acharav.	6:1. ויצא משם ובא אל מולדתו ותלמידיו הלכו אחריו
6:2. And Sabbath having come, He began to teach in the congregation. And many who heard were astonished, saying, 'Where did this One get all this? And what wisdom is this which is given to Him, that such miracles are done through His hands?'	6:2. U'k'vo haShabbat, hitchil l'lamed b'veit haknesset, v'rabbim shom'im nithamemu lemor, 'Eifo zeh lakach et eileh? V'mah hachochmah hanetanah lo, asher af hagevurot kazot na'asot b'yadav?'	וכבוא השבת התחיל ללמד בבית הכנסת .6:2 ורבים שומעים נתחממו לאמר איפה זה לקח את אלה ומה החכמה הנתנה לו אשר אף הגבורות כזאת נעשות בידיו
6:3. 'Is this not the carpenter, the Son of Miryam, and brother of Ya'aqob, and Yoseph, and Yehudah, and Shim'on? And are not His sisters here with us?' And they stumbled in Him.	6:3. 'Halo zeh hu hanaggar, Ben Miryam, v'ach Ya'aqov, v'Yosef, v'Yehudah, v'Shim'on? V'halo achyotav itanu poh?' Vayikashlu vo.	6:3. הלוא זה הוא הנגר בן מרים ואח יעקב ויוסף ויהודה ושמעון והלא אחיותיו אתנו פה ויכשלו בו
6:4. And Yahusha said to them, 'A prophet is not unappreciated except in his own country, and among his own relatives, and in his own house.'	6:4. V'yahusha amar lahem, 'Ein navi nivzeh ki im b'moledeto u'v'toch kerovav u'v'veito atzmo.'	ויהושע אמר להם אין נביא נבזה כי אם .6:4 במולדתו ובתוך קרוביו ובביתו עצמו
6:5. And He was unable to do any miracle there, except that He laid His hands on a few sick ones and healed them.	6:5. V'lo yakhol la'asot sham g'vurah, bilti sam yadav al me'at cholim u'rifa otam.	ולא יכל לעשות שם גבורה בלתי שם ידיו .6:5 על מעט חולים ורפא אותם
6:6. And He marveled because of their unbelief. And He was going around among the villages, teaching.	6:6. V'yitma al choser emunatam. Vayasev b'kfarim svivonim melamed.	6:6. ויתמה על חוסר אמונתם ויסב בכפרים סביבונים מלמד
6:7. And He called the twelve near, and began to send them out two by two, and gave them authority over unclean spirits.	6:7. Vayikra et shnei'm asar, v'hitchil l'shalcham shnayim shnayim, v'natan lahem samchut al ruchot t'me'ot.	6:7. ויקרא את שנים עשר והתחיל לשלחם שנים שנים ונתן להם סמכות על רוחות טמאות
6:8. And He instructed them to take no matter on the way except a staff only – no bag, no bread, nor copper in their money belts,	6:8. V'yetzav otam shelo yis'u me'umah baderech bilti mateh levado – lo torbah, lo lechem, v'lo nechoshet b'kismam.	6:8. ויצו אותם שלא ישאו מאומה בדרך בלתי מטה לבדו לא תרבה לא לחם ולא נחושת בכיסמם

6:9. but to wear sandals, and not to wear two undergarments.	6:9. Ki im leno'al sandals, v'al yilbeshu shtei kutnot.	6:9. כי אם לנעול סנדלים ואל ילבשו שתי כותנות
6:10. And He said to them, 'Wherever you enter into a house, stay there until you leave that place.'	6:10. V'yomer lahem, 'B'asher tavo'u el bayit, shvu sham ad tetz'u min hamaqom hahu.'	ויאמר להם באשר תבואו אל בית שבו .6:10 שם עד תצאו מן המקום ההוא
6:11. 'And any place that does not receive you or hear you, when you leave there, shake off the dust under your feet as a witness against them. Truly, I say to you, it shall be more bearable for Sedom and Amorah in the Day of Judgment than for that city!'	6:11. 'V'kol makom asher lo yekab'lu etchem v'lo yishme'u lachem, b'tzetchem misham, na'aru et ha'afar asher tachat ragleichem l'edut aleihem. Amein omer ani lachem, Sedom v'Amorah yihyeh lahem kal b'yom hadin m'ha'ir hahi!'	וכל מקום אשר לא יקבלו אתכם ולא .6:11 ישמעו לכם בצאתכם משם נערו את העפר אשר תחת רגליכם לעדות עליהם אמן אומר אני לכם סדום ועמורה יהיה להם קל ביום הדין מהעיר ההיא
6:12. And they went out and proclaimed that men should repent.	6:12. Vayetze'u vayav'seru sheyashuvu bnei adam b'teshuvah.	6:12. ויצאו ויבשרו שישובו בני אדם בתשובה
6:13. And they were casting out many demons, and were anointing many sick ones with oil, and they were healing them.	6:13. V'hotzi'u shedim rabbim, v'hayu mashchim shemen al cholim rabbim u'merap'im otam.	6:13. והוציאו שדים רבים והיו משחים שמן על חולים רבים ומרפאים אותם
6:14. And Sovereign Herodes heard, for His Name had become well-known. And he said, 'Yohanan the Immerser has been raised from the dead, and because of this these powers are at work in him.'	6:14. Vayishma haMelekh Herodes, ki yadah shemo. Vayomer, 'Yoḥanan haMatbil kam min hametim, u'lachen hagevurot po'alot bo.'	וישמע המלך הורדוס כי ידע שמו ויאמר .6:14 יוחנן המטביל קם מן המתים ולכך הגבורות פועלות בו
6:15. Others said, 'He is Eliyahu.' And others said, 'He is a prophet – like one of the prophets.'	6:15. V'acherim amru, 'Hu Eliyahu.' V'acherim amru, 'Navi hu – k'echad han'vi'im.'	6:15. ואחרים אמרו הוא אליהו ואחרים אמרו נביא הוא כאחד הנביאים
6:16. But when Herodes heard, he said, 'This one is Yoḥanan, whom I beheaded, he has been raised from the dead!'	6:16. V'Herodes k'sheshama amar, 'Zeh hu Yohanan, asher anochi hokafti et rosho, hu kam min hametim!'	והורדוס כששמע אמר זה הוא יוחנן .6:16 אשר אנכי הכפתי את ראשו הוא קם מן המתים
6:17. For Herodes himself had sent and seized Yohanan, and bound him in prison because of Herodias, his brother Philippos's wife, because he had married her.	6:17. Ki Herodes hu shalach v'he'chezik et Yoḥanan, v'asar oto b'veit hasohar biglal Herodias, eshet Philippos achiv, asher lakach otah lo l'ishah.	כי הורדוס הוא שלח והחזיק את יוחנן .6:17 ואסר אותו בבית הסוהר בגלל הרודיאס אשת פיליפוס אחיו אשר לקח אותה לו לאשה
6:18. For Yoḥanan had said to Herodes, 'It is not right for you to have your brother's wife.'	6:18. Ki Yoḥanan amar el Herodes, 'Lo mutar lecha l'hiyot lecha eshet achicha.'	6:18. כי יוחנן אמר אל הורדוס לא מותר לך להיות לך אשת אחיך

6:19. So Herodias held a grudge against him and wished to kill him, but was unable,	6:19. V'Herodias nat'ra lo v'ratztah l'hamito, v'lo yachlah.	6:19. והרודיאס נטרה לו ורצתה להמיתו ולא יכלה
6:20. for Herodes feared Yoḥanan, knowing that he was a righteous and set-apart man, and he protected him. And when he heard him, he was much perplexed, yet heard him gladly.	6:20. Ki Herodes yare et Yoḥanan, yoda ki ish tzaddik v'kadosh hu, v'shamro. V'k'sheshama oto, asah harbeh u'v'simchah shama lo.	כי הורדוס ירא את יוחנן יודע כי איש 6:20. צדיק וקדוש הוא ושמרו וכששמע אותו עשה הרבה ובשמחה שמע לו
6:21. And a suitable day came when Herodes on his birthday gave a supper for his great men, the high officers, and the chief men of Galil.	6:21. V'haya yom moledet l'Herodes, v'asa mishteh l'gedolav, l'sarei hamayim, u'l'rashei haGalil.	ויהי יום הולדת להורדוס ויעש משתה .6:21 לגדוליו לשרי המים ולראשי הגליל
6:22. And when the daughter of Herodias herself came in and danced, and pleased Herodes and those who sat with him, the sovereign said to the girl, 'Ask me whatever you wish, and I shall give it to you.'	6:22. V'tavo bat Herodias atzmah, vat'chol v'tirtze et Herodes v'et hayoshvim ito, v'yomer hamelech l'na'arah, 'Sha'ali oti mah tirtsi, v'eten lach.'	ותבוא בת הרודיאס עצמה ותחול ותרצה .6:22 את הורדוס ואת היושבים עמו ויאמר המלך לנערה שאלי אותי מה תרצי ואתן לך
6:23. And he swore to her, 'Whatever you ask me, I shall give you, up to half of my reign.'	6:23. V'nishba lah, 'Mah shetish'ali otach, eten lach, ad chetzi mamlachti.'	ונשבע לה מה שתשאלי אותך אתן לך .6:23 עד חצי ממלכתי
6:24. And she went out and said to her mother, 'What shall I ask?' And she said, 'The head of Yohanan the Immerser!'	6:24. V'tetzeh, v'tomar l'imah, 'Mah esh'al?' V'tomer, 'Et rosh Yoḥanan haMatbil!'	ותצא ותאמר לאמה מה אשאל ותאמר 6:24. את ראש יוחנן המטביל
6:25. And coming in immediately with haste to the sovereign she asked, saying, 'I wish that you give me at once the head of Yohanan the Immerser on a dish.'	6:25. U'vat mehera el hamelech v'tish'al lemor, 'Rotzah ani shetiten li miyad al magash et rosh Yoḥanan haMatbil.'	ותבא מהרה אל המלך ותשאל לאמר .6:25 רוצה אני שתתן לי מיד על מגש את ראש יוחנן המטביל
6:26. And the sovereign, becoming deeply grieved, because of the oaths and because of those who sat with him, did not wish to refuse her.	6:26. V'nitzta'er hamelech me'od, u'biglal hashevu'ot v'hayoshvim ito lo ratzah l'hashiv paneiha.	ונצטער המלך מאד ובגלל השבועות 6:26. והיושבים עמו לא רצה להשיב פניה
6:27. And the sovereign straightaway sent an executioner and commanded his head to be brought. And he went and beheaded him in prison,	6:27. V'shalach miyad hamelech ha'tabbach, v'tzivah l'havi rosho, v'halach v'hokafo b'veit hasohar.	ושלח מיד המלך הטבח וציוה להביא 6:27. ראשו וילך ויכפף בבית הסוהר

6:28. and brought his head on a dish and gave it to the girl, and the girl gave it to her mother.	6:28. V'havi et rosho al magash v'natan oto lana'arah, v'han'arah natnah l'imah.	6:28. והביא את ראשו על מגש ויתן אותו לנערה והנערה נתנה לאמה
6:29. And when his taught ones heard of it, they came and took away his dead body and laid it in a tomb.	6:29. V'k'sheshame'u talmidav, ba'u v'nas'u et gufato v'samu otah b'kever.	וכששמעו תלמידיו באו ונסו את גופתו .6:29 וישימו אותה בקבר
6:30. And the emissaries gathered to Yahusha and reported to Him all, both what they had done and what they had taught.	6:30. V'nitkab'tzu hashelichim el Yahusha v'higidu lo et kol asher asu v'asher limdu.	ונתקבצו השליחים אל יהושע והגידו לו .6:30 את כל אשר עשו ואשר למדו
6:31. And He said to them, 'Come aside by yourselves to a lonely place and rest a little.' For there were many coming and going, and they did not even have time to eat.	6:31. V'yomer lahem, 'Bo'u atem levado el makom shomeim v'nuach me'at,' ki rabbim ba'im v'holchim, v'lo haya lahem af zman le'echol.	ויאמר להם בואו אתם לבדו אל מקום .6:31 שומם ונוח מעט כי רבים באים והולכים ולא היה להם אף זמן לאכול
6:32. And they went away to a lonely place in the boat by themselves.	6:32. V'yatz'u el makom shomeim b'oniyah levado.	6:32. ויצאו אל מקום שומם באניה לבדו
6:33. But many saw them going and recognized Him and ran there on foot from all the cities and came before them and came together to Him.	6:33. V'rabbim ra'u otam holchim v'hikiru oto, v'ratzu sham regel min kol he'arim, v'hikdimum v'nikb'tzu elav.	ורבים ראו אותם הולכים והכירו אותו .6:33 ורצו שם רגל מן כל הערים והקדימום ונקבצו אליו
6:34. And having gone out, Yahusha saw a large crowd and was moved with compassion for them, because they were as sheep not having a shepherd. And He began to teach them many matters.	6:34. V'yetze Yahusha, v'yar hemon gadol, v'yachmol aleihem, ki hayu k'tzon ein lahem ro'eh, v'hitchil l'lamed otam devarim rabbim.	ויצא יהושע וירא המון גדול ויחמול .6:34 עליהם כי היו כצאן אין להם רעה ויתחיל ללמד אותם דברים רבים
6:35. And as the hour grew late, His taught ones came to Him and said, 'This is a lonely place, and now the hour is late.	6:35. U'k'vo ha'erev, ba'u talmidav v'amru lo, 'Makom shomeim zeh, v'kvar et me'ucheret.'	וכבוא הערב באו תלמידיו ויאמרו לו .6:35 מקום שומם זה וכבר עת מאוחרת
6:36. 'Send them away, so that they go into the surrounding country and villages and buy themselves bread, since they have no food to eat.'	6:36. 'Shalach otam, lema'an yelchu el hasvivot v'ha'kfarim v'yiknu lahem lechem, ki ein lahem mah le'echol.'	שלח אותם למען ילכו אל הסביבות .6:36 והכפרים ויקנו להם לחם כי אין להם מה לאכול

6:37. But He answering, said to them, 'You give them to eat.' And they said to Him, 'Should we go and buy two hundred pieces of silver worth of bread and give them to eat?'	6:37. V'hu anah v'amar lahem, "T'nu lahem atem le'echol." V'yomru lo, 'Hanavo v'nikneh b'matayim dinar lechem, v'niten lahem le'echol?'	והוא ענה ויאמר להם תנו להם אתם .6:37 לאכול ויאמרו לו הנבוא ונקנה במאתים דינר לחם וניתן להם לאכול
6:38. And He said to them, 'How many loaves do you have? Go and see.' And when they found out they said, 'Five, and two fishes.'	6:38. V'yomer lahem, 'Kamah kikarot lechem yesh lachem? Lechu u're'u.' V'k'vodam yod'im amru, 'Chamishah u'shnei dagim.'	ויאמר להם כמה ככרות לחם יש לכם .6:38 לכו וראו וכהודם יודעים אמרו חמשה ושני דגים
6:39. And He ordered them to make them all sit down in groups on the green grass.	6:39. V'yetzav otam l'hoshiv otam chuliyot chuliyot al desheh yaraq.	6:39. ויצו אותם להושיב אותם חוליות חוליות על דשא ירק
6:40. And they sat down in groups, in hundreds and in fifties.	6:40. V'yashvu lahem marabot, lemeyot u'lemishim.	וישבו להם מרבות למאות ולחמשים 6:40.
6:41. And taking the five loaves and the two fishes, looking up to the heaven, He blessed and broke the loaves, and gave them to His taught ones to set before them. And the two fishes He divided among them all.	6:41. Vayikach et chamishah hachamot v'et shnei hadagim, v'nasa einav hashamayimah, v'yivarech v'yivtzoa et halechem, v'natan l'talmidav l'sum lifneihem, v'et shnei hadagim chilek l'kulam.	ויקח את חמשה החמות ואת שני הדגים .6:41 וינשא עיניו השמימה ויברך ויבצע את הלחם וינתן לתלמידיו לשום לפניהם ואת שני הדגים חלק לכולם
6:42. And all ate and were satisfied.	6:42. Vayochlu kulam vayisbe'u.	6:42. ויאכלו כולם וישבעו
6:43. And they picked up twelve baskets, filled with pieces, also from the fishes.	6:43. Vayis'u shnei'm asar salim mele'im shivrim, gam min hadagim.	6:43. וישאו שנים עשר סלים מלאים שברים גם מן הדגים
6:44. Now those who ate the loaves were about five thousand men.	6:44. V'hayu ha'ochlim et hachamot k'chameshet alafim anashim.	6:44. והיו האוכלים את החמות כחמשת אלפים אנשים
6:45. And immediately He made His taught ones enter into the boat and go before Him to the other side, to Beyth Tsayidah, while He was dismissing the crowd.	6:45. U'miyad hechrich et talmidav la'alot el ha'oniyah v'lekadem el ever Beyth Tsayidah, ad asher shilach et hehamon.	ומיד הכריח את תלמידיו לעלות אל .6:45 האניה ולקדם אל עבר בית צידא עד אשר שלח את ההמון
6:46. And having sent them away, He went away to the mountain to pray.	6:46. U'k'shilcham, alah el hahar l'hitpalel.	וכששלחם עלה אל ההר להתפלל .6:46
6:47. And when evening came, the boat was in the middle of the sea. And He was alone on the land.	6:47. U'k'vo ha'erev, haita ha'oniyah b'emtza hayam, v'hu levado al ha'aretz.	וכבוא הערב היתה האניה באמצע הים 6:47. והוא לבדו על הארץ

6:48. And seeing them straining at rowing, for the wind was against them, about the fourth watch of the night, He came to them walking on the sea, and was willing to pass by them.	6:48. Vayar otam mityan'kim b'shitya, ki haruach negdam, u'v'ashmurah harevi'it halach aleihem holech al hayam, v'ratzah la'avor aleihem.	וירא אותם מתינקים בשיטיה כי הרוח 6:48. נגדם ובאשמורה הרביעית הלך עליהם הולך על הים ורצה לעבור עליהם
6:49. And when they saw Him walking on the sea, they thought it was a phantom, and cried out,	6:49. U'k'shera'u oto mehalech al hayam, damu ruach hu, v'tz'aku,	וכשראו אותו מהלך על הים דמו רוח .6:49 הוא וצעקו
6:50. for they all saw Him and were troubled. And immediately He spoke to them and said to them, 'Take courage, it is I. Do not be afraid.'	6:50. Ki kulam ra'uhu v'nivhalu. U'miyad diber itam, v'yomer lahem, 'Chizku, ani hu; al tir'u.'	6:50. כי כולם ראוהו ונבהלו ומיד דבר אתם ונבהלו ומיד דבר אתם ויאמר להם חזקו אני הוא אל תיראו
6:51. And He went up to them into the boat, and the wind ceased. And they were exceedingly amazed in themselves, and marveled.	6:51. Vaya'al aleihem el ha'oniyah, v'shak'tah haruach; v'nitme'u me'od b'atzmam v'yitmehu.	ויעל עליהם אל האניה ושקטה הרוח .6:51 ונתמהו מאד בעצמם ויתמהו
6:52. For they did not understand about the loaves, because their heart was hardened.	6:52. Ki lo hevinu al hachamot, ki levavam hayah kasheh.	6:52. כי לא הבינו על החמות כי לבבם היה קשה

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
7:1. And the Pharisees and some of the scribes gathered to Him, having come from Yerushalayim.	7:1. Vayikahalu elav Perushim u'miktzat sofrim haba'im miYerushalayim.	7:1. ויקהל אליו פרושים ומקצת סופרים הבאים מירושלם
7:2. And seeing some of His taught ones eat bread with defiled, that is, with unwashed hands, they found fault.	7:2. Vayir'u mik'tzat talmidav ochlim lechem b'yadayim t'me'ot, zot hi lo netilah, vayin'u.	7:2. ויראו מקצת תלמידיו אוכלים לחם בידיים טמאות זאת היא לא נטילה וינאו
7:3. For the Pharisees, and all the Yehudim, do not eat unless they wash their hands thoroughly, holding fast the tradition of the elders,	7:3. Ki haPerushim v'chol haYehudim lo yochlu im lo yirchatzu y'deihem b'yad rachatzah, machzikin b'masoret hazekenim.	כי הפרושים וכל היהודים לא יאכלו אם .7:3 לא ירחצו ידיהם ביד רחצה מחזיקים במסורת הזקנים

7:4. And coming from the marketplace, they do not eat unless they wash. And many other traditions they have received and hold fast – the washing of cups and utensils and copper vessels and couches.	7:4. U'vo'im min hashuk, im lo yitbilun lo yochlu; v'rabbot hem asher lak'chu lishmor, netilat kosot u'kli nechoshet v'mitot.	ובאים מן השוק אם לא יטבלון לא יאכלו .7:4 ורבות הם אשר לקחו לשמור נטילת כוסות וכלי נחושת ומיטות
7:5. Then the Pharisees and scribes asked Him, 'Why do Your taught ones not walk according to the tradition of the elders, but eat bread with unwashed hands?'	7:5. Vayishalu oto haPerushim v'hak'tavim, 'Madua talmidekha lo mithalchim k'masoret hazekenim, ochlim lechem b'yadayim t'me'ot?'	וישאלו אותו הפרושים והכתבים מדוע .7:5 תלמידיך לא מתהלכים כמסורת הזקנים אוכלים לחם בידיים טמאות
7:6. And He answering, said to them, 'Well did Yeshayahu prophesy concerning you hypocrites, as it has been written, "This people respect Me with their lips, but their heart is far from Me.	7:6. V'ya'an v'yomer lahem, 'Yafeh niva Yeshayahu aleichem, chanafim, ka'asher katuv, "Ha'am hazeh b'sfatav kibduni, v'libam rachok mimeni."	1:6. ויען ויאמר להם יפה ניבא ישעיהו עליכם חנפים כאשר כתוב העם הזה בשפתיו כבדוני ולבם רחק ממני
7:7. And in vain do they worship Me, teaching as teachings the commands of men.'	7:7. U'shav yir'uni, melamdim torot mitzvot bnei adam.'	7:7. ושוא יראוני מלמדים תורות מצות בני אדם
7:8. Forsaking the command of Elohim, you hold fast the tradition of men.	7:8. Ozvim mitzvat Elohim, machzikin masoret bnei adam.	7:8. עוזבים מצות אלהים מחזיקים מסורת בני אדם
7:9. And He said to them, 'Well do you set aside the command of Elohim, in order to guard your tradition.	7:9. V'yomer lahem, 'Yafeh atem mevatlim mitzvat Elohim lema'an lishmor et masoretchem.	1:9. ויאמר להם יפה אתם מבטלים מצות אלהים למען לשמור את מסורתכם
7:10. For Mosheh said, "Respect your father and your mother," and, "He who curses father or mother, let him be put to death."	7:10. Ki Mosheh amar, "Kaved et avicha v'et imecha," v'ha'mekalel av v'em mot yumat.	7:10. כי משה אמר כבד את אביך ואת אמך והמקלל אב ואם מות יומת
7:11. But you say, 'If a man says to his father or mother, "Whatever profit you might have received from me is qorban," ' (that is, a gift),	7:11. V'atem omrim, 'Ish ki yomar l'aviv o l'imo, korban hu – ma'ashar mimeni tirvi,"	1:11. ואתם אמרים איש כי יאמר לאביו או לאמו קרבן הוא מה אשר ממני תרוויח
7:12. you no longer let him do any matter at all for his father or his mother,	7:12. ein atem mashirim oto la'asot me'umah aviv o imo.	7:12. אין אתם משאירים אותו לעשות מאומה אביו או אמו

7:13. nullifying the Word of Elohim through your tradition which you have handed down. And many such traditions you do.	7:13. u'mevatlim et Devar Elohim b'avur masoretchem asher mesartem; v'chayotzeh ba'eleh rabbot atem osim.	ומבטלים את דבר אלהים בעבור .7:13 מסורתכם אשר מסרתם וכיוצא באלה רבות אתם עשים
7:14. And calling the crowd to Him, He said to them, 'Hear Me, everyone, and understand:	7:14. Vayikra et hehamon v'yomer lahem, 'Shema'uni kulchem u'havinu:	7:14. ויקרא את ההמון ויאמר להם שמעוּני כלכם והבינו
7:15. There is no matter that enters a man from outside which is able to defile him, but it is what comes out of him that defiles the man.	7:15. Ein davar nichnas el ha'adam min hachutz hame'tamei oto, ki ha'yotze min ha'adam hu metame et ha'adam.	7:15. אין דבר נכנס אל האדם מן החוץ המטמא אותו כי היוצא מן האדם הוא מטמא את האדם
7:16. If anyone has ears to hear, let him hear!'	7:16. Mi sheyesh lo oznayim lishmo'a yishma!	7:16. מי שיש לו אזנים לשמוע ישמע
7:17. And when He went from the crowd into a house, His taught ones asked Him concerning the parable.	7:17. U'k'shenichnas el habayit min hehamon, sha'alu oto talmidav al hamashal.	וכשנכנס אל הבית מן ההמון שאלו אותו .7:17 תלמידיו על המשל
7:18. And He said to them, 'Are you also without understanding? Do you not perceive that whatever enters a man from outside is unable to defile him,	7:18. V'yomer lahem, 'Af atem kach asher ein lachem binah? Lo tavinu ki kol hanichnas el ha'adam min hachutz eino metame oto?	1:18. ויאמר להם אף אתם כך אשר אין לכם בינה לא תבינו כי כל הנכנס אל האדם מן החוץ איננו מטמא אותו
7:19. because it does not enter his heart but his stomach, and is eliminated, thus purging all foods?'	7:19. Ki lo ba el libo, ki im el beten, u'yotze lebor; v'ken kol ha'ochelim mitaharim.	7:19. כי לא בא אל לבו כי אם אל הבטן ויצא לבור וכן כל האוכלים מיטהרים
7:20. And He said, 'What comes out of a man, that defiles a man.	7:20. V'yomer, 'Ha'yotze min ha'adam, hu metame et ha'adam.	7:20. ויאמר היוצא מן האדם הוא מטמא את האדם
7:21. For from within, out of the heart of men, proceed evil reasonings, adulteries, whorings, murders,	7:21. Ki m'toch halev shel bnei adam yotzim machshavot ra'ot, ni'ufim, zenunim, retzachot,	7:21. כי מתוך הלב של בני אדם יוצאים מחשבות רעות ניאופים זנונים רצחות
7:22. thefts, greedy desires, wickedness, deceit, indecency, an evil eye, blasphemy, pride, foolishness.	7:22. g'neivot, chamadim, resha, mirmah, zimah, ayin ra'ah, gidduf, ga'avah, sechel naval.	7:22. גנבות חמדים רשע מרמה זימה עין רעה גדוף גאוה שכל נבל
7:23. All these wicked matters come from within and defile a man.	7:23. Kol eilu hara'ot yotzim m'toch ha'adam u'metam'im oto.	7:23. כל אלה הרעות יוצאים מתוך האדם ומטמאים אותו
7:24. And rising up from there He went to the borders of Tsor and Tsidon. And entering into a house,	7:24. V'yakom misham v'yeilech el gevulot Tzor v'Tzidon; v'nichnas el bayit v'lo ratzah she'ish yeda, v'lo yachol lehichabeh.	1:24. ויקם משם וילך אל גבולות צור וצידון ויכנס אל בית ולא רצה שאיש ידע ולא יכול להיחבא

He wished no one to know it, but it was impossible to be hidden.		
7:25. For a woman whose young daughter had an unclean spirit heard about Him, and she came and fell at His feet.	7:25. Ki ishah asher bitah hay'tah ba ruach t'me'ah shama'ah alav u'va'tipol el raglav.	7:25. כי אשה אשר בתה היתה בה רוח טמאה שמעה עליו ותבוא ותפול אל רגליו
7:26. Now the woman was a Greek, a Phoenician by birth. And she kept asking Him to cast the demon out of her daughter.	7:26. V'ha'ishah Hayevanit hay'tah, miSurofenikiyah l'moladetah, v'tish'al oto l'hotzi et hashed mi'bitah.	1:26. והאשה היוונית היתה מצורופניקיה למולדתה ותשאל אותו להוציא את השד מבתה
7:27. And Yahusha said to her, 'Let the children be satisfied first, for it is not good to take the children's bread and throw it to the little dogs.'	7:27. V'yahusha amar lah, 'Hanichi yisb'u banim rishonah, ki lo tov lakachat lechem habanim v'lishlicho laklavim k'tanim.'	ויהושע אמר לה הניחי ישבעו בנים .7:27 ראשונה כי לא טוב לקחת לחם הבנים ולשליכו לכלבים קטנים
7:28. But she answering, said to Him, 'Yes, Master, for even the little dogs under the table eat from the children's crumbs.'	7:28. V'hi an'tah v'amrah lo, 'Ken, Adoni, ki af haklavim tachat hashulchan ochlim min p'rorot habanim.'	1:28. והיא ענתה ואמרה לו כן אדוני כי אף הבנים הכלבים תחת השולחן אוכלים מן פרורי הבנים
7:29. And He said to her, 'Because of this word go, the demon has gone out of your daughter.'	7:29. V'yomer lah, 'B'avur hadavar hazeh lechi, hayatzah hashed mi'bitach.'	1:29. ויאמר לה בעבור הדבר הזה לכי יצא השד מבתך
7:30. And having come to her house, she found the demon gone out, and her daughter lying on the bed.	7:30. U'k'vo'ah el beitah, matz'ah et hashed yatzah u'bitah shochevet al hamittah.	וכבואה אל ביתה מצאה את השד יצא .7:30 ובתה שוכבת על המטה
7:31. And again, going out from the borders of Tsor and Tsidon, He came to the Sea of Galil, through the midst of the borders of Dekapolis.	7:31. V'shuv yatzah migvulot Tzor v'Tzidon, v'ba el yam haGalil b'toch gevul Dekapolis.	ושוב יצא מגבולות צור וצידון ובא אל .7:31 ים הגליל בתוך גבול דקפוליס
7:32. And they brought to Him one who was deaf and spoke with difficulty, and they begged Him to lay His hand upon him.	7:32. V'yavi'u elav cheresh v'kashah lo l'daber, v'yitkanenu elav yasim et yado alav.	ויביאו אליו חרש וקשה לו לדבר .7:32 ויתכננו אליו ישים את ידו עליו
7:33. And taking him away from the crowd by himself, He put His fingers in his ears, and having spit, He touched his tongue.	7:33. V'lakacho l'vad min hehamon, v'natan et etzba'otav b'oznav, v'yaraq v'naga b'leshono.	7:33. ולקחו לבד מן ההמון ונתן את אצבעותיו באזניו וירק ויגע בלשונו
7:34. And looking up to the heaven, He sighed, and said to him, 'Ephphatha,' that is, 'Be opened.'	7:34. V'nisah einav lashamayim, v'n'enashech v'yomer lo, 'Efata,' hani pat'ach.	1:34. ונסא עיניו לשמים ונהנשך ויאמר לו אפתה הני פתח

7:35. And immediately his ears were opened, and the binding of his tongue was loosed, and he was speaking plainly.	7:35. U'miyad nift'chu oznav, v'huter isar leshono, v'yedaber yafeh.	1:35. ומיד נפתחו אזניו והותר איסר לשונו וידבר יפה
7:36. And He ordered them that they should say it to no one. But the more He ordered them, the more they published it.	7:36. V'yetzav otam l'vilti hagid l'ish; v'chol asher yitzaveh otam, hem yoter hikrizo.	1:36. ויצוום לבלתי הגיד לאיש וכל אשר יצוה אותם הם יותר הכריזו
7:37. And they were immeasurably astonished, saying, 'He has done all well. He makes even the deaf to hear and the dumb to speak.'	7:37. V'nifla'u me'od lemor, 'Kol asher asah tov asah; af et ha'chereshim oseh lishmoa v'ilmim l'daber.'	1:37. ונפלאו מאד לאמר כל אשר עשה טוב עשה אף את החרשים עשה לשמוע ואלמים לדבר

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
8:1. In those days, the crowd being very great and not having food to eat, Yahusha called His taught ones near and said to them,	8:1. Ba'yamim ha'hem, hehamon hayah gadol me'od v'ein lahem mah le'echol, vayikra Yahusha el talmidav v'yomer lahem,	8:1. בימים ההם ההמון היה גדול מאד ואין להם להם מה לאכול ויקרא יהושע אל תלמידיו ויאמר להם
8:2. 'I have compassion on the crowd, for they have now been with Me three days and do not have food to eat.	8:2. 'Nichamti al hehamon, ki kvar shloshah yamim hem imi v'ein lahem mah le'echol.	8:2. נחמתי על ההמון כי כבר שלשה ימים הם עמי ואין להם מה לאכול
8:3. And if I dismiss them unfed to their home, they shall faint on the way, for some of them have come from far.'	8:3. V'im ashalchem rekim leveitam, ya'afu baderech, ki rabbim mehem ba'u mirachok.	8:3. ואם אשלחם ריקים לביתם ייעפו בדרך כי רבים מהם באו מרחוק
8:4. And His taught ones answered Him, 'How shall anyone be able to feed these people with bread here in the wilderness?'	8:4. V'ya'anu talmidav v'yomru lo, 'Eich yuchal ish lehachil et eleh lechem b'midbar hazeh?'	8:4. ויענו תלמידיו ויאמרו לו איך יוכל איש להאכיל את אלה לחם במדבר הזה
8:5. And He asked them, 'How many loaves do you have?' And they said, 'Seven.'	8:5. V'yish'al otam, 'Kamah kikarot lechem yesh lachem?' V'yomru, 'Sheva.'	8:5. וישאל אותם כמה ככרות לחם יש לכם ויאמרו שבע

8:6. And He commanded the crowd to sit down on the ground. And taking the seven loaves, giving thanks, He broke them and gave them to His taught ones to set before them. And they set them before the crowd.	8:6. V'yetzav et hehamon l'shev al ha'aretz, v'lakach et shevat ha'lechemot, v'hodah, v'yivtzoa v'natan l'talmidav l'sum lifneihem, v'yasimu lifnei hehamon.	ויצו את ההמון לשבת על הארץ ויקח את 8:6. שבעת הלחמות ויודה ויבצע ויתן לתלמידיו לשום לפניהם וישימו לפני ההמון
8:7. And they had a few small fishes. And having blessed, He said to also set them before them.	8:7. V'hayah lahem me'at dagim k'tanim, u'k'shenatan b'rachah, amar l'sum gam otam lifneihem.	8:7. והיה להם מעט דגים קטנים וכשנתן ברכה אמר לשום גם אותם לפניהם
8:8. And they ate and were satisfied, and they picked up seven large baskets of broken pieces that were left.	8:8. Vayochlu vayisbe'u, v'yis'u sheva salim gedolim shivrim hanotarim.	8:8. ויאכלו וישבעו וישאו שבע סלים גדולים שברים הנותרים
8:9. And those eating were about four thousand, and He dismissed them.	8:9. V'hayu ha'ochlim k'arb'at alafim, v'yishalchem.	8:9. והיו האוכלים כארבעת אלפים וישלחם
8:10. And immediately entering into the boat with His taught ones, He came to the parts of Dalmanutha.	8:10. U'miyad alah el ha'oniyah im talmidav, v'yavo el gevulot Dalm'nutah.	8:10. ומיד עלה אל האניה עם תלמידיו ויבא אל גבולות דלמנותא
8:11. And the Pharisees came out and began to dispute with Him, seeking from Him a sign from heaven, trying Him.	8:11. V'yetze'u haPerushim v'hitchilu l'don imo, mevakshe ot min hashamayim l'nasoto.	ויצאו הפרושים ויתחילו לדון עמו 11. מבקשי אות מן השמים לנסותו
8:12. And sighing deeply in His spirit, He said, 'Why does this generation seek a sign? Truly, I say to you, no sign shall be given to this generation.'	8:12. V'yana'ch berucho, v'yomer, 'Lamah hador hazeh mevakesh ot? Amein omer ani lachem, lo yinatzen ot ledor hazeh.'	ויאנח ברוחו ויאמר למה הדור הזה .8:12 מבקש אות אמן אומר אני לכם לא יינתן אות לדור הזה
8:13. And leaving them, again entering into the boat, He went away to the other side.	8:13. V'azavam, v'shuv alah el ha'oniyah, v'halach el ever acher.	8:13. ויעזבם ושוב עלה אל האניה וילך אל עבר אחר
8:14. And they had forgotten to take bread, and they did not have more than one loaf with them in the boat.	8:14. V'shach'chu l'kach lechem, v'lo hayah imachem ba'oniyah rak kikar echad.	ושכחו לקחת לחם ולא היה עמהם .8:14 באניה רק ככר אחד
8:15. And He was warning them, saying, 'Mind! Beware of the leaven of the Pharisees and of the leaven of Herodes.'	8:15. V'yazhir otam lemor, 'Re'u! Hishameru mis'or haPerushim u'mi'se'or Herodes.'	8:15. ויזהיר אותם לאמר ראו הישמרו משאר הפרושים ומשאר הורדוס

8:16. And they were reasoning with one another, saying, 'Because we have no bread.'	8:16. V'hayu mitvonenim ish el rei'eihu, lemor, 'Ki ein lechem imanu.'	8:16. והיו מתבוננים איש אל רעהו לאמר כי אין לחם עמנו
8:17. And Yahusha, being aware of it, said to them, 'Why do you reason because you have no bread? Do you not yet perceive nor understand? Do you still have your heart hardened?	8:17. V'yahusha yada, v'yomer lahem, 'Madua atem mitvonenim ki ein lachem? Od lo hevantem v'lo havantem? Od levavchem kasheh?	ויהושע ידע ויאמר להם מדוע אתם 17. מתבוננים כי אין לכם עוד לא הבנתם ולא הבנתם עוד לבככם קשה
8:18. Having eyes, do you not see? And having ears, do you not hear? And do you not remember?	8:18. Einayim lachem v'lo tir'u? Oznayim v'lo tishme'u? V'lo tizkeru?	8:18. עיניים לכם ולא תראו אזניים ולא תשמעו ולא תזכרו
8:19. When I broke the five loaves for the five thousand, how many baskets filled with broken pieces did you pick up?' They said to Him, 'Twelve.'	8:19. B'shovri et chamishah ha'lechemot l'cham'shet alafim, kamah salim shivrim mele'im nasatem?' V'yomru lo, 'Shneim asar.'	8:19. בשברי את חמשת הלחמות לחמשת בשברי אלפים כמה סלים שברים מלאים נשאתם ויאמרו לו שנים עשר
8:20. 'And when I broke the seven for the four thousand, how many large baskets filled with broken pieces did you pick up?' And they said, 'Seven.'	8:20. V'k'shovri et hasheva l'arba'at alafim, kamah salim gedolim mele'im shivrim nasatem?' V'yomru, 'Sheva.'	8:20. וכשברי את השבע לארבעת אלפים כמה סלים גדולים מלאים שברים נשאתם ויאמרו שבע
8:21. And He said to them, 'How is it that you do not understand?'	8:21. V'yomer lahem, 'Eich adayin lo tavinu?'	8:21. ויאמר להם איך עדיין לא תבינו
8:22. And He came to Beyth Tsaida, and they brought a blind man to Him, and begged Him to touch him.	8:22. V'yavo el Beyth Tsaida, v'yavi'u elav iver, v'yitkanenu elav yiga bo.	8:22. ויבא אל בית צידה ויביאו אליו עיוור ויתכננו אליו יגע בו
8:23. And taking the blind man by the hand, He led him out of the village, and having spit on his eyes, laying hands on him, He asked him if he saw.	8:23. V'yachazek et yad ha'iver, v'yotzi'eyhu chutz min hakfar, v'yaraq b'einav, v'yasem alav yadav, v'yishal oto im ro'eh hu.	ויחזק את יד העיוור ויוציאיהו חוץ מן .8:23 הכפר וירק בעיניו וישם עליו ידיו וישאל אותו אם רואה הוא
8:24. And he looked up and said, 'I see men like trees, walking.'	8:24. V'yisa einav v'yomar, 'Ro'eh ani anashim ki'ilanot mithalechim.'	8:24. וישא עיניו ויאמר רואה אני אנשים כעילנות מתהלכים
8:25. Then He put His hands on his eyes again and made him look up. And he was restored, and saw all clearly.	8:25. V'yosef lasim yadav al einav, v'habit, v'tashuv re'iyato, v'yireh et hakol n'karah.	8:25. ויוסף לשים ידיו על עיניו והביט ותשוב ראיתו וירא את הכל נכרה
8:26. And He sent him away to his home, saying, 'Do not go into the village.'	8:26. V'yishalchehu el beito lemor, 'Al tavo el hakfar.'	8:26. וישלחהו אל ביתו לאמר אל תבוא אל הכפר

8:27. And Yahusha and His taught ones went out to the villages of Caesarea Philippi. And on the way He asked His taught ones, saying to them, 'Who do men say I am?'	8:27. V'yetze Yahusha v'talmidav el kfarim d'Kesarya Filippos, u'v'derech sha'al et talmidav lemor, 'Mi yomrim ha'anashim ki ani?'	ויצא יהושע ותלמידיו אל כפרים .8:27 דקיסריה פיליפוס ובדרך שאל את תלמידיו לאמר מי יאמרו האנשים כי אני
8:28. And they said to Him, 'Yoḥanan the Immerser, and others, Eliyahu, but others, one of the prophets.'	8:28. V'ya'anu v'yomru, 'Yoḥanan haMatbil, v'acherim Eliyahu, v'acherim echad min han'vi'im.'	8:28. ויענו ויאמרו יוחנן המטביל ואחרים אליהו ואחרים אחד מן הנביאים
8:29. And He asked them, 'And you, who do you say I am?' And Kepha answering, said to Him, 'You are the Messiah.'	8:29. V'yishal otam, 'V'atem, mi atem omrim ki ani?' V'ya'an Kepha v'yomer lo, 'Atah hu haMashiach.'	8:29. וישאל אותם ואתם מי אתם אומרים כי אני ויען כיפא ויאמר לו אתה הוא המשיח
8:30. And He warned them that they should speak to no one about Him.	8:30. V'yazhir otam l'vilti daber alav el ish.	8:30. ויזהיר אותם לבלתי דבר עליו אל איש
8:31. And He began to teach them that the Son of Adam has to suffer much, and be rejected by the elders, and chief priests, and scribes, and be killed, and after three days to rise again.	8:31. V'hitchil l'lamed otam ki tzarich ben ha'adam lisbol harbeh, v'nimas min hazekenim u'rashei hakohanim v'hasoferim, v'yumat, v'achar shloshah yamim yakum.	והתחיל ללמד אותם כי צריך בן האדם .8:31 לסבול הרבה ונמאס מן הזקנים וראשי הכהנים והסופרים ויומת ואחר שלשה ימים יקום
8:32. And He was speaking about this openly. Then Kepha, taking Him aside, began to rebuke Him.	8:32. V'et hadavar amar b'gallut, v'yikach oto Kepha el tzad, v'hitchil lig'ar bo.	8:32. ואת הדבר אמר בגלוי ויקח אותו כיפא אל צד והתחיל לגער בו
8:33. And turning around and seeing His taught ones, He rebuked Kepha, saying, 'Get behind Me, Satan! For your thoughts are not those of Elohim, but those of men.'	8:33. V'yifen, v'yar et talmidav, v'yigar b'Kepha, v'yomer, 'Lech acharai, Satan! Ki lo machsh'vot Elohim hem, ki im machsh'vot adam.'	ויפן וירא את תלמידיו ויגער בכיפא .8:33 ויאמר לך אחורי השטן כי לא מחשבות אלהים הם כי אם מחשבות אדם
8:34. And calling near the crowd with His taught ones, He said to them, 'Whoever desires to come after Me, let him deny himself, and take up his stake, and follow Me.	8:34. V'yikra elav et hehamon im talmidav, v'yomer lahem, 'Kol hachafetz lavo acharai, yichpor b'atzmo v'yisa et tzalvo v'yeilech acharai.	ויקרא אליו את ההמון עם תלמידיו .8:34 ויאמר להם כל החפץ לבוא אחריי יכפור בעצמו וישא את צלבו וילך אחריי
8:35. For whoever desires to save his life shall lose it, but whoever loses his life for My sake and the Good News, he shall save it.	8:35. Ki kol hachafetz l'hoshia et nafsho ye'abdenah, u'mi she'ma'abed et nafsho ba'avuri u'va'besarach yoshi'ennah.	8:35. כי כל החפץ להושיע את נפשו יאבדנה ומי שמאבד את נפשו בעבורי ובבשורה יושענה

if he gains all the world, and loses his own life?	kol ha'olam u'nafsho ye'abed?	ונפשו יאבד		
8:37. Or what shall a man give in exchange for his life?	8:37. O mah yiten adam tachat nafsho?	8:37. או מה יתן אדם תחת נפשו		
8:38. For whoever is ashamed of Me and My words in this adulterous and sinful generation, of him the Son of Adam also shall be ashamed when He comes in the esteem of His Father with the set-apart messengers.	8:38. Ki kol asher yevoshi bi u'v'divarai b'dor hazeh hamen'af v'hachote, gam ben ha'adam yevosh bo k'asher yavo b'kavod Aviv im hamalachim hakedoshim.	כי כל אשר יבוש בי ובדברי בדור הזה .8:38 המנאף והחוטא גם בן האדם יבוש בו כאשר יבוא בכבוד אביו עם המלאכים הקדושים		
Mark (Marqos) Chapter 9				
Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure		
9:1. And He said to them, 'Truly, I say to you that there are some standing here who shall not taste death at all until they see the reign of Elohim having come in power.'	9:1. V'yomer lahem, 'Amein omer ani lachem, yesh meha'omdim poh asher lo yit'amu mavet ad asher yir'u et malchut haElohim ba'ah b'gevurah.'	9:1. ויאמר להם אמן אמר אני לכם יש מהעמדים פה אשר לא יטעמו מות עד אשר יראו את מלכות האלהים באה בגבורה		
9:2. And after six days Yahusha took Kepha, and Ya'aqob, and Yoḥanan, and led them up on a high mountain alone by themselves. And He was transformed before them.	9:2. U'le'achar sheshet yamim lakach Yahusha et Kepha v'et Ya'aqob v'et Yoḥanan v'ya'aleh otam el har gavoha levado, v'hishtaneh l'eineihem.	9:2. ולאחר ששת ימים לקח יהושע את כיפא ואת יעקב ואת יוחנן ויעלם אל הר גבוה לבדו וישתנה לעיניהם		
9:3. And His garments became glittering, exceedingly white, like snow, such as no launderer on earth is able to whiten.	9:3. V'hayu begadav me'irim l'vanim me'od k'sheleg, asher ein koves ba'aretz yakhol l'halevin ken.	9:3. ויהיו בגדיו מאירים לבנים מאד כשלג אשר אין כובס בארץ יכול להלבין כן		
9:4. And there appeared to them Eliyahu with Mosheh, and they	9:4. V'yeira lehem Eliyahu im	9:4. וירא להם אליהו עם משה והיו מדברים		
were talking with Yahusha.	Mosheh, v'hayu medabrim im Yahusha.	עם יהושע		

Yahusha, 'Rabbi, tov lanu lihyot

poh; na'aseh shalosh sukkot – lecha

8:36. Mah yo'il la'adam im yiska et

8:36. מה יועיל לאדם אם יזכה את כל העולם

להיות פה נעשה שלש סוכות לך אחת ולמשה

אחת ולאליהו אחת

8:36. For what shall it profit a man

Yahusha, 'Rabbi, it is good for us to

be here. And let us make three

booths – one for You, and one for Mosheh, and one for Eliyahu.'	achat, u'leMosheh achat, u'leEliyahu achat.'	
9:6. Because he did not know what to say, for they were exceedingly afraid.	9:6. Ki lo yadah mah yedaber, mipnei shenivhalu me'od.	9:6. כי לא ידע מה ידבר מפני שנבהלו מאד
9:7. And there came a cloud overshadowing them, and a voice came out of the cloud, saying, 'This is My Son, the Beloved. Hear Him!'	9:7. V'hayah anan mechasah aleihem, v'yavo kol min ha'anan lemor, 'Zeh Beni haAhuv – shima'u elav!'	9:7. ויהי ענן מכסה עליהם ויבא קול מן הענן לאמר זה בני האהוב שמעוהו
9:8. And suddenly, looking around, they no longer saw anyone with them, but only Yahusha.	9:8. U'pit'om, k'shehistaklu saviv, lo ra'u od ish imachem, zulat Yahusha levado.	9:8. ופתאם כשהסתכלו סביב לא ראו עוד איש עמכם זולת יהושע לבדו
9:9. And as they were coming down from the mountain, He ordered them not to relate to anyone what they saw, until the Son of Adam had risen from the dead.	9:9. U'k'sheyardu min hahar, tzivah otam levilti l'saper l'ish et asher ra'u, ad asher yakum Ben haAdam min hametim.	9:9. וכשירדו מן ההר צוה אותם לבלתי לספר לאיש את אשר ראו עד אשר יקום בן האדם מן המתים
9:10. And they kept this matter to themselves, debating what the rising from the dead meant.	9:10. V'shamru et hadavar b'libam, nidonim aleih b'eich mah hu zeh kam min hametim.	9:10. וישמרו את הדבר בלבם נידונים עליו באיך מה הוא זה קם מן המתים
9:11. And they asked Him, saying, 'Why do the scribes say that Eliyahu has to come first?'	9:11. V'yish'alu oto lemor, 'Madua omrim hasoferim ki tzarih Eliyahu lavo rishon?'	9:11. וישאלו אותו לאמר מדוע אומרים הסופרים כי צריך אליהו לבוא ראשון
9:12. And He said to them, 'Eliyahu indeed, having come first, restores all matters. And how has it been written concerning the Son of Adam, that He is to suffer much and be despised?	9:12. V'yomer lahem, 'Eliyahu avo v'yashiv et hakol. V'eich katuv al Ben haAdam ki yasbol harbeh v'yin'aseh?	9:12. ויאמר להם אליהו אבוא וישיב את הכל ואיך כתוב על בן האדם כי יסבול הרבה וינאס
9:13. But I say to you that even Eliyahu has come, and they did to him whatever they wished, as it has been written of him.'	9:13. Aval omer ani lachem, af Eliyahu ba, v'asu lo ka'asher ratzu, ka'asher katuv alav.	9:13. אבל אומר אני לכם אף אליהו בא ועשו לו כאשר רצו כאשר כתוב עליו
9:14. And coming to the taught ones, He saw a large crowd around them, and scribes disputing with them.	9:14. U'k'vo el hatalmidim, ra'ah hemon gadol saviv lahem v'soferim mitvakchim itam.	וכבוא אל התלמידים ראה המון גדול .9:14 סביב להם וסופרים מתווכחים אתם
9:15. And immediately, when all the crowd saw Him, they were greatly astonished, and running near, greeted Him.	9:15. U'miyad, k'ro'ot kol hehamon oto, nithamemu me'od, v'yarutzu v'yish'alu leshalomo.	ומיד כראות כל ההמון אותו נתהממו 9:15. מאד וירוצו וישאלו לשלומו

9:16. And He asked the scribes, 'What are you disputing with them?'	9:16. V'yishal et hasoferim, 'Al mah atem mitvakchim itam?'	9:16. וישאל את הסופרים על מה אתם מתווכחים אתם
9:17. And one of the crowd answering, said, 'Teacher, I brought You my son, who has a dumb spirit.	9:17. V'ya'an echad min hehamon, v'yomer, 'Rabbi, heveti elecha et beni, asher ruach illemet bo.	9:17. ויען אחד מן ההמון ויאמר רבי הבאתי אליך את בני אשר רוח אילמת בו
9:18. And wherever he seizes him, he throws him down, and he foams at the mouth, and gnashes his teeth, and he wastes away. And I spoke to Your taught ones, that they should cast it out, but they were not able.'	9:18. V'chol asher yachzik oto mashlich oto, v'yarok, v'yachrok shinav, v'yavash; v'amarti el talmidecha l'garesh oto, v'lo yachlu.	9:18. וכל אשר יחזיק אותו משליך אותו וירק ויחרוק שיניו ויבאש ואמרתי אל תלמידיך לגרש אותו ולא יכלו
9:19. And He answered him and said, 'O generation without belief, how long shall I be with you? How long shall I put up with you? Bring him to Me.'	9:19. V'ya'an v'yomer lo, 'Dor lo ma'amin, ad matai eheyeh imachem? Ad matai esbol etchem? Havi'u oto elai.'	9:19. ויען ויאמר לו דור לא מאמין עד מתי אהיה עמכם עד מתי אסבול אתכם הביאו אותו אלי
9:20. So they brought him to Him. And when he saw Him, immediately the spirit threw him into convulsions. And falling on the ground, he rolled about, foaming at the mouth.	9:20. V'yavi'u oto elav, u'k'ro'oto, miyad h'ruach hithil le'za'ato; v'nofel al ha'aretz, v'hitgolel v'yarok.	9:20. ויביאו אותו אליו וכראותו מיד הרוח
9:21. And He asked his father, 'How long has he been like this?' And he said, 'From childhood.'	9:21. V'yish'al et aviv, 'Kamah zman ken oto?' V'yomer, 'Min ne'urav.'	9:21. וישאל את אביו כמה זמן כן אותו ויאמר מנעוריו
9:22. 'And often he has thrown him both into the fire and into the water to destroy him. But if You are able to do anything, have compassion on us and help us.'	9:22. 'V'rabbot pe'amim hishlich oto gam ba'esh v'gam bamayim l'abdo. V'im atah yachol le'ezor, racham aleinu v'azor lanu.'	9:22. ורבות פעמים השליך אותו גם באש וגם במים לאבדו ואם אתה יכול לעזור רחם עלינו ועזור לנו
9:23. And Yahusha said to him, 'If you are able to believe, all is possible to him who believes.'	9:23. V'yahusha amar elav, 'Im tuchal le'ha'amin – hakol efshari l'ma'amin.'	9:23. – ויהושע אמר אליו אם תוכל להאמין הכל אפשרי למאמין
9:24. And immediately the father of the child cried out and said with tears, 'I believe Master, help my unbelief!'	9:24. V'miyad tsa'ak avi hana'ar b'dim'ah v'yomer, 'Ma'amin ani, Adoni – azor l'chasar emunati!'	9:24. ומיד צעק אבי הנער בדמעה ויאמר מאמין אני אדוני – עזור לחסר אמונתי
9:25. And when Yahusha saw that a crowd came running together, He rebuked the unclean spirit, saying to it, 'Dumb and deaf spirit, I	9:25. V'yar Yahusha ki hemon ratz nivas, v'yigar baruach hateme'ah, v'yomer lo, 'Ruach ilemet	9:25. וירא יהושע כי המון רץ נבהל ויגער ברוח הטמאה ויאמר לו רוח אילמת וחרשת אני מצוה אותך צא ממנו ואל תשוב לבוא

command you, come out of him and never enter him again!'	v'cheireshet, ani metzaveh otcha, tzei mimenu v'al tashuv lavod!'	
9:26. And crying out and convulsing him much, it came out of him. And he became as one dead, so that many said that he was dead.	9:26. V'titz'ak, v'ze'ato harbeh, v'tetze mimenu; vayehi k'met, ad asher amru rabbim ki met hu.	9:26. ותצעק וזעעתו הרבה ותצא ממנו ויהי כמת עד אשר אמרו רבים כי מת הוא
9:27. But Yahusha, taking him by the hand, lifted him up, and he arose.	9:27. V'Yahusha achaz b'yado, v'hikim oto, v'yakom.	9:27. ויהושע אחז בידו והקים אותו ויקום
9:28. And when He came into a house, His taught ones asked Him separately, 'Why were we unable to cast it out?'	9:28. U'k'vo'oh el habayit, sha'alu oto talmidav l'vadam, 'Madua anachnu lo yacholnu l'garesh oto?'	9:28. וכבואו אל הבית שאלו אותו תלמידיו לבדם מדוע אנחנו לא יכולנו לגרש אותו
9:29. And He said to them, 'This kind is able to come out only through prayer and fasting.'	9:29. V'yomer lahem, 'Ha'min hazeh eino yotze ki im b'tefillah u'v'tzom.'	9:29. ויאמר להם המין הזה אינו יוצא כי אם בתפילה ובצום
9:30. And going from there they passed through Galil. And He did not wish anyone to know,	9:30. V'yatzu misham v'ya'avru b'Galil, v'lo ratzah sheyeda ish.	9:30. ויצאו משם ויעברו בגליל ולא רצה שידע איש
9:31. for He was teaching His taught ones and said to them, 'The Son of Adam is being delivered into the hands of men, and they shall kill Him. And having been killed, He shall rise the third day.'	9:31. Ki hayah melamed et talmidav v'omer lahem, 'Ben haAdam mesur b'yad bnei adam, v'yahar'gu oto, v'achar sheyumat yakum bayom hashlishi.'	9:31. כי היה מלמד את תלמידיו ואמר להם בן אחר האדם מסור ביד בני אדם ויהרגו אותו ואחר שימות יקום ביום השלישי
9:32. But they did not understand the word, and they were afraid to ask Him.	9:32. V'hem lo hevinu et hadavar, v'yare'u lish'olo.	9:32. והם לא הבינו את הדבר וייראו לשאול אותו
9:33. And they came to Kephar Nachum. And when He was in the house He asked them, 'What was it you disputed among yourselves on the way?'	9:33. V'yavo'u el Kfar Nachum, u'k'shehayah babayit sha'al otam, 'Mah hayah hadavar asher hitvakachtem bo baderech?'	9:33. ויבואו אל כפר נחום וכשהיה בבית שאל אותם מה היה הדבר אשר התווכחתם בו בדרך
9:34. And they were silent, for on the way they had disputed with one another who was the greatest.	9:34. V'he'emimu, ki baderech nitvakchu ish im rei'eihu mi hagadol.	9:34. והאמימו כי בדרך נתווכחו איש עם רעהו מי הגדול
9:35. And sitting down, He called the twelve and said to them, 'If anyone wishes to be first, he shall be last of all and servant of all.'	9:35. V'yeshev, v'yikra l'shnei'm asar v'yomer lahem, 'Im ish rotzeh lihyot rishon, yihiyeh acharon l'kulam u'mesharet l'kulam.'	וישב ויקרא לשנים עשר ויאמר להם .9:35 אם איש רוצה להיות ראשון יהיה אחרון לכולם ומשרת לכולם

9:36. And He took a little child and set him in their midst, and taking him in His arms, He said to them,	9:36. Vayikach yeled katan v'yatsig oto b'tocheihem, u'k'chakcho b'zro'otav, amar lahem,	9:36. ויקח ילד קטן ויציג אותו בתוכם וכחככו בזרועותיו אמר להם
9:37. 'Whoever receives one of such little children in My Name receives Me. And whoever receives Me, receives not Me but the One who sent Me.'	9:37. 'Kol hamekabel echad k'zeh b'shmi oti mekabel, u'mi shemekabel oti eino mekabel oti rak et asher sh'lachani.'	9:37. כל המקבל אחד כזה בשמי אותי מקבל שותי מקבל ומי שמקבל אותי אינו מקבל אותי רק את אשר שלחני
9:38. And Yoḥanan said to Him, 'Teacher, we saw someone, who does not follow us, casting out demons in Your Name, and we forbade him because he does not follow us.'	9:38. V'yoḥanan amar elav, 'Rabbi, ra'inu ish asher eino holech itanu, motzi shedim b'shimcha, v'kilinu oto ki eino holech imanu.'	9:38. ויוחנן אמר אליו רבי ראינו איש אשר אינו הולך אתנו מוציא שדים בשמך וכילינו אותו כי אינו הולך עמנו
9:39. But Yahusha said, 'Do not forbid him, for no one who works a miracle in My Name is able to readily speak evil of Me.	9:39. V'yahusha amar, 'Al tech'lu oto, ki ein ish oseh ot b'shmi veyachol le'ha'kil oti miyad.	9:39. ויהושע אמר אל תכילו אותו כי אין איש עושה אות בשמי ויכול להקל אותי מיד
9:40. For he who is not against us is for us.'	9:40. Ki asher eino negdeinu, be'adenu hu.	9:40. כי אשר איננו נגדנו בעדנו הוא
9:41. For whoever gives you a cup of water to drink in My Name, because you are of Messiah, truly, I say to you, he shall by no means lose his reward.	9:41. Ki kol asher yiten lachem kos mayim lishtot b'shmi, ya'an ki shel haMashiach atem, amein omer ani lachem, lo ye'abeid secharo.	9:41. כי כל אשר ייתן לכם כוס מים לשתות בשמי יען כי של המשיח אתם אמן אמר אני לכם לא יאבד שכרו
9:42. And whoever causes one of the little ones who believe in Me to stumble, it is better for him if a millstone is hung around his neck and he were thrown into the sea.	9:42. V'chol hamachshil echad min haktanim hama'aminim bi, tov lo im tukaf rechev millah al tzavaro v'hushlach el toch hayam.	9:42. וכל המחשל אחד מן הקטנים המאמינים בי טוב לו אם תוקף רכב מלה על צווארו והושלך אל תוך הים
9:43. And if your hand causes you to stumble, cut it off. It is better for you to enter into life crippled than having two hands, to go into Gehenna, into the unquenchable fire,	9:43. V'im yach'shilecha yadecha, k'tzeha; tov lach lavo el hachayim piseach, milihyot yesh lecha shtei yadayim lalekhet l'Gehinom, el ha'esh asher einah nichbeh,	9:43. ואם יכשילך ידך קצצה טוב לך לבוא אל החיים פסח מלהיות יש לך שתי ידיים ללכת לגיהנם אל האש אשר איננה נכבית
9:44. where their worm does not die and the fire is not quenched.	9:44. Asher tola'atam lo tamut, v'isham lo tikhbeh.	9:44. אשר תולעתם לא תמות ואישם לא תכבה
9:45. And if your foot causes you to stumble, cut it off. It is better for you to enter lame into life than having two feet, to be thrown into	9:45. V'im regelcha machshilta, k'tzotzah; tov lach lavo el hachayim piseach, milihyot yesh lecha shtei	ואם רגלך מכשילתך קצוצה טוב לך .9:45 לבוא אל החיים פסח מלהיות יש לך שתי

Gehenna, into the unquenchable fire,	raglayim v'hushlacht l'Gehinom el ha'esh asher einah nichbeh,	רגליים והושלכת לגיהנם אל האש אשר איננה נכבית
9:46. where their worm does not die and the fire is not quenched.	9:46. Asher tola'atam lo tamut, v'isham lo tikhbeh.	9:46. אשר תולעתם לא תמות ואישם לא תכבה
9:47. And if your eye causes you to stumble, pluck it out. It is better for you to enter into the reign of Elohim with one eye, than having two eyes, to be thrown into the fire of Gehenna,	9:47. V'im einecha machshilta otcha, hotziah; tov lach lavo el malchut haElohim b'ein achat, milihyot yesh lecha shtei einayim v'hushlacht l'Gehinom,	ואם עיניך מכשילתך הוציאה טוב לך .9:47 לבוא אל מלכות האלהים בעין אחת מלהיות יש לד אל מלכות לגיהנם לך שתי עיניים והושלכת לגיהנם
9:48. where their worm does not die and the fire is not quenched.	9:48. Asher tola'atam lo tamut, v'isham lo tikhbeh.	9:48. אשר תולעתם לא תמות ואישם לא תכבה
9:49. For everyone shall be seasoned with fire, and every offering shall be seasoned with salt.	9:49. Kol adam yimlach ba'esh, v'kol korban yimlach b'melach.	9:49. כל אדם ימלח באש וכל קרבן ימלח במלח
9:50. Salt is good, but if the salt becomes tasteless, how shall you season it? Have salt in yourselves, and be at peace with one another.	9:50. Tov hamelach, v'im hamelach ye'achel, bameh t'tamlenu? Havu melach b'kirbechem, v'hayu shalom ish im rei'eihu.	טוב המלח ואם המלח יאחל במה תמלנו .9:50 היו מלח בקרבכם והיו שלום איש עם רעהו

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
10:1. And rising up from there He came into the borders of Yehudah by the other side of the Yarden. And crowds gathered to Him again, and, as He usually did, He was teaching them again.	10:1. V'yakam misham v'yavo el gevulot Yehudah me'ever layarden; v'yikahalu elav hemonot shuv, v'ka'asher hayah ragil, shuv limed otam.	10:1. ויקם משם ויבא אל גבולות יהודה מעבר לירדן ויקהל אליו המונות שוב וכאשר היה רגיל שוב לימד אותם
10:2. And Pharisees came and asked Him, 'Is it right for a man to put away his wife?' – trying Him.	10:2. Vayavo'u haPerushim v'yish'alu oto, 'Ha'mutar l'ish l'shale'ach et ishto?' – l'nasoto.	10:2. ויבואו הפרושים וישאלו אותו המותר לאיש לשלח את אשתו לנסותו
10:3. And He answering, said to them, 'What did Mosheh command you?'	10:3. V'ya'an v'yomer lahem, 'Mah tzivah etchem Mosheh?'	ויען ויאמר להם מה צוה אתכם משה .10:3

10:4. And they said, 'Mosheh allowed a man to write a certificate of divorce, and to put her away.'	10:4. V'yomru, 'Mosheh hitir lichtov sefer keritut u'l'shalech otah.'	10:4. ויאמרו משה התיר לכתוב ספר כריתות ולשלח אותה
10:5. And Yahusha said to them, 'Because of the hardness of your heart he wrote you this command.	10:5. V'yahusha amar lahem, 'Biglal kashrut levavchem katav lachem et hamitzvah hazot.	10:5. ויהושע אמר להם בגלל קשיות לבבכם כתב לכם את המצוה הזאת
10:6. However, from the beginning of the creation, Elohim made them male and female.	10:6. Aval m'reishit habriah, zakhar u'n'kevah asah otam Elohim.	10:6. אבל מראשית הבריאה זכר ונקבה עשה אותם אלהים
10:7. 'For this cause a man shall leave his father and mother and cleave to his wife,	10:7. 'Ba'avur zot ya'azov ish et aviv v'et imo v'davak b'ishto.	10:7. בעבור זאת יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו
10:8. and the two shall become one flesh,' so that they are no longer two, but one flesh.	10:8. V'hayu shneihem l'basar echad; v'einam od shnayim, ki im basar echad.	10:8. והיו שניהם לבשר אחד ואינם עוד שנים כי אם בשר אחד
10:9. Therefore what Elohim has joined together, let not man separate.	10:9. Asher chiber Elohim, al yafrid adam.	10:9. אשר חיבר אלהים אל יפריד אדם
10:10. And in the house His taught ones asked Him about this again.	10:10. U'vabayit shalu oto talmidav od al hadavar hazeh.	ובבית שאלו אותו תלמידיו עוד על 10:10. הדבר הזה
10:11. And He said to them, 'Whoever puts away his wife and marries another commits adultery against her.	10:11. V'yomer lahem, 'Kol hameshale'ach et ishto u'nose achat acheret no'ef aleiha.	ויאמר להם כל המשלח את אשתו .10:11 ונשא אחת אחרת נואף עליה
10:12. 'And if a woman puts away her husband and marries another, she commits adultery.'	10:12. 'V'im ha'ishah t'shale'ach et isha v'tinase l'acher, no'efet hi.'	10:12. ואם האשה תשלח את אישה ותנשא לאחר נואפת היא
10:13. And they were bringing little children to Him, for Him to touch them, but the taught ones were rebuking those who were bringing them.	10:13. V'hayu mevi'im eilav yeladim k'tanim, k'dei yig'a bam, u'talmidav g'aru b'mevi'im.	והיו מביאים אליו ילדים קטנים כדי 10:13. יגע בם ותלמידיו גערו במביאים
10:14. And when Yahusha saw it, He was much displeased and said to them, 'Let the little children come to Me, and do not forbid them, for of such is the reign of Elohim.	10:14. U'k'shera'ah Yahusha, nit'ra'am me'od v'yomer lahem, 'Hanu l'yladim lavo elai, v'al timnu otam, ki chayotzeh ba'eleh hi malchut haElohim.	וכשראה יהושע נתרעם מאד ויאמר .10:14 להם הנו לילדים לבוא אלי ואל תימנעו אותם כי כיוצא באלה היא מלכות האלהים

10:15. 'Truly, I say to you, whoever does not receive the reign of Elohim as a little child, shall certainly not enter into it.'	10:15. 'Amein omer ani lachem, kol asher lo yikabel et malchut haElohim k'yeled katan, lo yavo bah le'olam.'	אמן אמר אני לכם כל אשר לא יקבל .10:15 אמן אמר האלהים כילד קטן לא יבוא בה לעולם
10:16. And taking them up in His arms, laying His hands on them, He blessed them.	10:16. V'yis'em b'cheiko, sam yadav aleihem u'varech otam.	10:16. וישאם בחיקו שם ידיו עליהם וברך אותם
10:17. And as He was setting out on the way, one came running, and kneeling before Him, asked Him, 'Good Teacher, what shall I do to inherit everlasting life?'	10:17. U'k'tzetoh laderech, ratz ish v'kara lifanav, v'yishal oto, 'Rabbi Tov, mah e'eseh lirisht chayei olam?'	וכצאתו לדרך רץ איש ויקרא לפניו .10:17 וישאל אותו רבי טוב מה אעשה לרשת חיי עולם
10:18. And Yahusha said to him, 'Why do you call Me good? No one is good except One – Elohim.	10:18. V'yahusha amar lo, 'Madua atah koreh oti tov? Ein tov ki im echad – Elohim.	10:18. ויהושע אמר לו מדוע אתה קורה אותי טוב אין טוב כי אם אחד אלהים
10:19. 'You know the commands, "Do not commit adultery," "Do not murder," "Do not steal," "Do not bear false witness," "Do not defraud," "Respect your father and your mother." '	10:19. 'Et hamitzvot atah yodea – "Lo tin'af," "Lo tirtsach," "Lo tignov," "Lo-ta'ane verei'acha ed shaker," "Lo ta'ashok," "Kabed et avicha v'et imecha." '	את המצוות אתה יודע לא תנאף לא .10:19 תרצח לא תגנוב לא תענה ברעך עד שקר לא תעשוק כבד את אביך ואת אמך
10:20. And he answering said to Him, 'Teacher, all these I have watched over from my youth.'	10:20. V'ya'an v'yomer lo, 'Rabbi, et eleh kulam shamar'ti mine'urai.'	10:20. ויען ויאמר לו רבי את אלה כולם שמרתי מנעורי
10:21. And Yahusha, looking at him, loved him, and said to him, 'One matter you lack: Go, sell all you possess and give to the poor, and you shall have treasure in heaven. And come, follow Me, taking up the stake.'	10:21. V'yahusha hibit bo v'ahavo, v'yomer lo, 'Echad chaser lecha – lech m'khor kol asher lekha, u'ten la'aniyim, v'yihyeh lecha otzar bashamayim. U'vo, lech acharai, kach et tzalv'cha.'	ויהושע הביט בו ואהבו ויאמר לו אחד .10:21 חסר לך לך מכור כל אשר לך ותן לעניים ויהיה לך אוצר בשמים ובוא לך אחרי קח את צלבך
10:22. But he, being sad at this word, went away grieved, for he had many possessions.	10:22. V'hu nitra'em al hadavar hazeh, v'yeitze atzuv, ki hayu lo nechasim rabbim.	10:22. והוא נתרעם על הדבר הזה ויצא עצוב כי היו לו נכסים רבים
10:23. And Yahusha, looking around, said to His taught ones, 'How hard it is for those who have riches to enter into the reign of Elohim!'	10:23. V'yahusha hibat saviv v'yomer l'talmidav, 'Mah kashah l'ashirim lavo el malchut haElohim!'	ויהושע הביט סביב ויאמר לתלמידיו .10:23 מה קשה לעשירים לבוא אל מלכות האלהים

10:24. And the taught ones were astonished at His words. And Yahusha responding again said to them, 'Children, how hard it is for those who trust in riches to enter into the reign of Elohim!	10:24. V'nithamemu hatalmidim al devarav; v'yahusha shuv anah v'yomer lahem, 'Yeladim, mah kashah la'botchim b'osher lavo el malchut haElohim!	ונתהממו התלמידים על דבריו ויהושע .10:24 שוב ענה ויאמר להם ילדים מה קשה לבוטחים בעושר לבוא אל מלכות האלהים
10:25. 'It is easier for a camel to go through the eye of a needle than for a rich man to enter into the reign of Elohim.'	10:25. 'Kal l'gamal la'avor b'nekav machat misha'ashir yavo el malchut haElohim.'	קל לגמל לעבור בנקב מחט מישעשיר .10:25 יבוא אל מלכות האלהים
10:26. And they were immeasurably astonished, saying among themselves, 'Who then is able to be saved?'	10:26. V'nifla'u me'od v'amru ish el rei'eihu, 'Umi yuchal l'hivasha?'	10:26. ונפלאו מאד ויאמרו איש אל רעהו ומי יוכל להיוושע
10:27. And looking at them, Yahusha said, 'With men it is impossible, but not with Elohim, for with Elohim all is possible.'	10:27. V'yahusha hibat bahem v'yomer, 'Im bnei adam ein efshar, aval im Elohim – hakol efshar im Elohim.'	10:27. ויהושע הביט בהם ויאמר עם בני אדם אין אפשר עם אין אפשר אבל עם אלהים – הכל אפשר עם אלהים
10:28. And Kepha began to say to Him, 'See, we have left all and we have followed You.'	10:28. V'yeachel Kepha lomar lo, 'Hinei, anachnu azavnu et hakol v'halachnu acharecha.'	10:28. ויאחל כיפא לומר לו הנה אנחנו עזבנו את הכל והלכנו אחריך
10:29. Yahusha said, 'Truly, I say to you, there is no one who has left house or brothers or sisters or father or mother or wife or children or lands, for My sake and for the Good News,	10:29. V'yahusha amar, 'Amein omer ani lachem, ein ish asher azav bayit o achim o achayot o av o em o isha o banim o sadot ba'avuri u'ba'besarach,	ויהושע אמר אמן אמר אני לכם אין 10:29. איש אשר עזב בית או אחים או אחיות או אב או איש אשר עזב בית או בנים או שדות בעבורי ובבשורה
10:30. who shall not receive a hundredfold now in this time – houses and brothers and sisters and mothers and children and lands, with persecutions – and in the age to come, everlasting life.	10:30. Asher lo yikabel me'ah pe'amim ata bazman hazeh – batim, achim, achayot, imahot, banim, sadot im redifot; u'ba'olam haba – chayei olam.	אשר לא יקבל מאה פעמים עתה בזמן .10:30 הזה בתים אחים אחיות אמהות בנים שדות עם רדיפות ובעולם הבא חיי עולם
10:31. But many who are first shall be last, and the last first.'	10:31. Aval rabbim harishonim yihyu acharonim, v'ha'acharonim rishonim.	10:31. אבל רבים הראשונים יהיו אחרונים והאחרונים ראשונים
10:32. And they were on the way, going up to Yerushalayim, and Yahusha was going before them. And they were astonished. And as they followed, they were afraid. And again He took the twelve aside	10:32. V'hayu baderech olim Yerushalayimah, v'Yahusha holech lifneihem; v'yithamemu v'ha'holechim acharav pachadu; v'shuv lakach et shnei'm asar	והיו בדרך עולים ירושלימה ויהושע .10:32 הולך לפניהם ויתהממו וההולכים אחריו פחדו ושוב לקח את שנים עשר ויתחיל לומר להם את אשר עתיד לקרות לו

and began to say to them what was about to befall Him:	v'hitchil lomar lahem et asher atid likrot lo:	
10:33. 'See, we are going up to Yerushalayim, and the Son of Adam shall be delivered to the chief priests and to the scribes. And they shall condemn Him to death and shall deliver Him to the nations,	10:33. 'Hinei anachnu olim Yerushalayimah, u'Ben haAdam yim'sar l'rashei hakohanim v'lasoferim; v'yechil'uhu l'mavet u'yimseruhu lagoyim.	10:33. הנה אנחנו עולים ירושלימה ובן האדם ירושלימה למות יימסר לראשי הכהנים ולסופרים ויחליהו למות וימסרוהו לגוים
10:34. and they shall mock Him and flog Him and spit on Him and kill Him. And the third day He shall rise again.'	10:34. V'yitl'atz'u bo, v'yakuhu, v'yarku bo, v'yahar'gu oto; u'bayom hashlishi yakum.	ויתלעצו בו ויכוהו וירקו בו ויהרגו .10:34 אותו וביום השלישי יקום
10:35. And Ya'aqob and Yohanan, the sons of Zebdai, came up to Him, saying, 'Teacher, we wish that You would do for us whatever we ask.'	10:35. V'yavo'u elav Ya'aqov v'Yoḥanan bnei Zevdai, v'yomru lo, 'Rabbi, rotzim anachnu sheta'aseh lanu kol asher nishal mimcha.'	ויבואו אליו יעקב ויוחנן בני זבדי 10:35. ויאמרו לו רבי רוצים אנחנו שתעשה לנו כל אשר נשאל ממך
10:36. And He said to them, 'What do you wish Me to do for you?'	10:36. V'yomer lahem, 'Mah atem rotzim she'e'eseh lachem?'	10:36. ויאמר להם מה אתם רוצים שאעשה לכם
10:37. And they said to Him, 'Grant us to sit, one on Your right hand and the other on Your left, in Your esteem.'	10:37. V'yomru lo, 'Ten lanu le'shev, echad mi'yeminecha v'ha'acher mi'smolcha b'kevodecha.'	10:37. ויאמרו לו תן לנו לשבת אחד מימינך והאחר משמאלך בכבודך
10:38. But Yahusha said to them, 'You do not know what you ask. Are you able to drink the cup that I drink, and be immersed with the immersion that I am immersed with?'	10:38. V'yahusha amar lahem, 'Ein atem yod'im mah atem sho'alim. Hayecholim atem lishtot et hakos asher ani shoteh, u'lehitatev b'tvilah asher ani mitvul bah?'	10:38. ויהושע אמר להם אין אתם יודעים מה אתם אתם אתם שואלים היכולים אתם לשתות את הכוס אשר אני שותה ולהתעטף בטבילה אשר אני מטובל בה
10:39. And they said to Him, 'We are able.' And Yahusha said to them, 'You shall indeed drink the cup that I drink, and with the immersion I am immersed with you shall be immersed,	10:39. V'yomru lo, 'Yecholim anachnu.' V'yahusha amar lahem, 'Et hakos asher ani shoteh tish'tu, u'v'tvilah asher ani mitvul bah titvulu.'	ויאמרו לו יכולים אנחנו ויהושע אמר 10:39. להם את הכוס אשר אני שותה תשתו ובטבילה אשר אני מטובל בה תטבלו
10:40. but to sit on My right hand and on My left is not Mine to give, but it is for those for whom it has been prepared.'	10:40. Aval lashevet miyamini u'mismoli lo li litein, ki im la'asher hukhan lahem.	אבל לשבת מימיני ומשמאלי לא לי .10:40 לתת כי אם לאשר הוכן להם
10:41. And when the ten heard it, they began to be sorely displeased with Ya'aqob and Yoḥanan.	10:41. U'k'sheshame'u ha'asarah, hithilo lich'os al Ya'aqov v'al Yoḥanan.	וכששמעו העשרה התחילו לכעוס על .10:41 יעקב ועל יוחנן

10:42. And Yahusha, calling them near, said to them, 'You know that those who think to rule the nations are masters over them, and their great ones exercise authority over them.	10:42. V'yahusha kar'am v'yomer lahem, 'Atem yod'im ki hanirim l'rosh h'amim mashlimim aleihem, v'g'doleihem mashlimim aleihem ber'shut.	ויהושע קראם ויאמר להם אתם 10:42. יודעים כי הנראים לראש העמים משלימים עליהם וגדוליהם משלימים עליהם ברשות
10:43. But it is not so among you, but whoever wishes to become great among you shall be your servant.	10:43. V'lo ken yihyeh b'tochchem; ki kol hachafetz lihyot gadol b'tochchem yihyeh meshart'chem.	ולא כן יהיה בתוככם כי כל החפץ .10:43 להיות גדול בתוככם יהיה משרתכם
10:44. And whoever wishes to be first among you shall be servant of all.	10:44. U'chol hachafetz lihyot rishon yihyeh eved l'kulam.	וכל החפץ להיות ראשון יהיה עבד .10:44 לכולם
10:45. For even the Son of Adam did not come to be served, but to serve, and to give His life a ransom for many.	10:45. Ki gam Ben haAdam lo ba lehisharesh, ki im lesharet u'latet et nafsho kofer tachat rabbim.	כי גם בן האדם לא בא להישרש כי אם .10:45 לשרת ולתת את נפשו כפר תחת רבים
10:46. And they came to Yeriho. And as He was leaving Yeriho with His taught ones and a large crowd, blind Bartimai, the son of Timai, was sitting by the way begging.	10:46. V'yavo'u Yeriho; u'v'tzeitoh miYeriho im talmidav v'hamon rav, Bartimai ha'iver ben Timai yashav etzel haderech m'sha'el.	ויבואו יריחו ובצאתו מיריחו עם .10:46 תלמידיו והמון רב ברטימאי העיוור בן טימאי ישב אצל הדרך משאל
10:47. And when he heard that it was Yahusha of Natsareth, he began to cry out and to say, 'Yahusha, Son of Dawid, have compassion on me!'	10:47. U'k'sheshama ki Yahusha haNotsri hu, hithil liz'ok v'lomar, 'Yahusha ben Dawid, racham alai!'	וכששמע כי יהושע הנצרי הוא התחיל .10:47 לזעוק ולאמר יהושע בן דוד רחם עלי
10:48. And many were rebuking him to be silent, but he cried out all the more, 'Son of Dawid, have compassion on me!'	10:48. V'rabbim g'aru bo sheyishtok, v'hu harbeh yoter tza'ak, 'Ben Dawid, racham alai!'	ורבים גערו בו שישתוק והוא הרבה .10:48 יותר צעק בן דוד רחם עלי
10:49. And Yahusha stopped and said, 'Call him.' And they called the blind man, saying to him, 'Take courage, rise, He is calling you.'	10:49. V'yahusha amad v'yomer, 'Kiru lo'; v'yikre'u la'iver v'yomru lo, 'Chazak, kum, koreh lecha.'	ויהושע עמד ויאמר קראו לו ויקראו .10:49 לעיוור ויאמרו לו חזק קום קורא לך
10:50. And throwing aside his garment, he rose and came to Yahusha.	10:50. V'hishlich begedo, v'yakam v'yavo el Yahusha.	והשליך בגדו ויקם ויבוא אל יהושע 10:50.
10:51. And Yahusha responding, said to him, 'What do you want Me to do for you?' And the blind man	10:51. V'ya'an Yahusha v'yomer lo, 'Mah atah rotzeh she'e'eseh lecha?' V'yomer ha'iver, 'Rabboni, sh'ereh!'	10:51. ויען יהושע ויאמר לו מה אתה רוצה שאעשה לך ויאמר העיוור רבוני שאראה

said to Him, 'Rabboni, that I receive my sight.'

10:52. And Yahusha said to him, 'Go, your belief has healed you.' And immediately he saw again and followed Yahusha on the way.

Restored English

10:52. V'yahusha amar lo, 'Lech, emunatecha hoshia otcha.' U'miyad ra'ah shuv, v'halach achar Yahusha baderech.

10:52. ויהושע אמר לו לך אמונתך הושיעה אמר אותך ומיד ראה שוב והלך אחר יהושע בדרך

Hebrew / Source Structure

Mark (Marqos) Chapter 11

Transliteration

8		,
11:1. And when they came near to Yerushalayim, to Bĕyth Phagī and Bĕyth Anyah, at the Mount of Olives, He sent out two of His taught ones,	11:1. U'k'karvatam el Yerushalayim el Beyth Phagi u'Beyth Anyah el Har haZetim, shalach shenayim mitalmidav.	11:1. וכקרבתם אל ירושלם אל בית פגי ובית עניא אל הר הזיתים שלח שנים מתלמידיו
11:2. and said to them, 'Go into the village opposite you, and immediately entering into it, you shall find a colt tied, on which no one has sat. Loosen it and bring it.	11:2. V'yomer lahem, 'Lechu el hakfar hamul panekhem, u'miyad k'vo'achem bo timtze'u ayir asur asher lo yashav alav adam, hatiru oto u'havi'u.	ויאמר להם לכו אל הכפר המול פניכם .11:2 ומיד כבואכם בו תמצאו עיר אסור אשר לא ישב עליו אדם התירו אותו והביאו
11:3. 'And if anyone says to you, "Why are you doing this?" say, "The Master needs it and shall send it back straightaway." '	11:3. V'im yomar lachem ish, 'Lamah atem osim zot?' emru, 'HaAdon tzarikh bo u'miyad yeshilcho."	11:3. ואם יאמר לכם איש למה אתם עושים זאת אמרו האדון צריך בו ומיד ישלחהו
11:4. So they went away, and found the colt tied by the door outside on the street, and they loosened it.	11:4. V'yelchu, v'yimtze'u et ha'ayir asur al petach bachutz al-harechov, v'yatiru oto.	11:4. וילכו וימצאו את העיר אסור על פתח בחוץ על הרחוב ויתירו אותו
11:5. And some of those standing there said to them, 'What are you doing, loosening the colt?'	11:5. V'yomru aleihem anashim me'ha'omdim sham, 'Mah atem osim, she'atem matirim et ha'ayir?'	11:5. ויאמרו עליהם אנשים מהעומדים שם מה אתם עושים שאתם מתירים את העיר
11:6. And they spoke to them as Yahusha had said. So they let them go.	11:6. V'yomeru lahem ka'asher tzivah Yahusha, v'yinichu otam.	11:6. ויאמרו להם כאשר צוה יהושע ויניחו אותם
11:7. And they brought the colt to Yahusha and threw their garments on it, and He sat on it.	11:7. V'yavi'u et ha'ayir el Yahusha, v'yashlichu alav begdeihem, v'yeshev alav.	11:7. ויביאו את העיר אל יהושע וישליכו עליו בגדיהם וישב עליו

11:8. And many spread their garments on the way, and others were cutting down branches from the trees and spreading them on the way.	11:8. V'rabbim pirshu bigdeihem baderech, va'acherim kar'tu anafim min ha'ilanot, v'tarchum baderech.	ורבים פרשו בגדיהם בדרך ואחרים .11:8 כרתו ענפים מן האילנות וטרחום בדרך
11:9. And those going before and those following cried out, saying, 'Hoshia-na! Blessed is He who is coming in the Name of Yahuah!'	11:9. V'holechim lefanaf v'ha'acherim acharav tza'aku lemor, 'Hoshia-na! Baruch haba b'Shem Yahuah!'	והולכים לפניו והאחרים אחריו צעקו .11:9 לאמר הושיעה נא ברוך הבא בשם יהוה
11:10. 'Blessed is the coming reign of our father Dawid – in the Name of Yahuah! Hoshia-na in the highest!'	11:10. 'Baruch haba malchut David avinu – b'Shem Yahuah! Hoshia-na bameromim!'	ברוך הבא מלכות דוד אבינו בשם 11:10. יהוה הושיעה נא במרומים
11:11. And Yahusha went into Yerushalayim and into the Set-apart Place. And having looked around on all, He went out to Běyth Anyah with the twelve, as the hour was already late.	11:11. V'yavo Yahusha Yerushalayimah el hammiqdash, u'k'shehistakel bakol saviv, yatzah el Beyth Anyah im shnei'm asar, ki hayta ha'sha'ah kvar me'ucheret.	ויבוא יהושע ירושלימה אל המקדש 11:11. וכשהסתכל בכל סביב יצא אל בית עניא עם שנים עשר כי היתה השעה כבר מאוחרת
11:12. And on the next day, when they had come out from Bĕyth Anyah, He was hungry.	11:12. V'macharat, k'vo'am miBeyth Anyah, ra'ev hayah.	וממחרת כבואם מבית עניא רעב היה .11:12
11:13. And seeing at a distance a fig tree having leaves, He went to see whether He would find any fruit on it. And when He came to it, He found none – only leaves, for it was not the season for figs.	11:13. V'yar etz te'enah merachok yesh aleiha, v'yavo l'rot im yimatzeh ba pri; u'k'vo elav, lo matza ba rak aleiha, ki lo et ha'te'enim hayta.	11:13. וירא עץ תאנה מרחוק יש עליה ויבוא לראות אם ימצא בה פרי וכבוא אליו לא מצא בה רק עליה כי לא עת התאנים היתה
11:14. And Yahusha, responding, said to it, 'Let no one eat fruit from you ever again!' And His taught ones heard it.	11:14. V'ya'an Yahusha v'yomer lah, 'Al yochal ish mimcha pri od le'olam!' V'shamu talmidav.	11:14. ויען יהושע ויאמר לה אל יאכל איש ממך פרי עוד לעולם וישמעו תלמידיו
11:15. And they came to Yerushalayim. Yahusha entered into the Set-apart Place and began to drive out those buying and selling in the Set-apart Place, and overturned the tables of the moneychangers and the seats of	11:15. V'yavo'u Yerushalayimah, v'yavo Yahusha el hammiqdash, v'hitchil l'garash et hamokhrim v'hakonim b'heikhal, v'hapech shulchanot machlefim v'kitot mokhrei yonim.	ויבואו ירושלימה ויבוא יהושע אל 11:15. המקדש ויתחיל לגרש את המוכרים והקונים בהיכל והפך שולחנות מחלפים וכיתות מוכרי יונים

those selling doves.

11:16. And He did not allow anyone to carry a vessel through the Set-apart Place.	11:16. V'lo hiniach adam sheyisa kli b'heikhal.	ולא הניח אדם שישא כלי בהיכל .11:16
11:17. And He was teaching, saying to them, 'Has it not been written, "My house shall be called a house of prayer for all nations"? But you have made it a den of robbers.'	11:17. V'lamed v'yomer lahem, 'Halo katuv, "Beiti beit tefillah yikarei l'chol ha'amim"? V'atem asitem oto me'arat peritzim.'	11:17. ולמד ויאמר להם הלא כתוב ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים ואתם עשיתם אותו מערת פריצים
11:18. And the scribes and the chief priests heard it and were seeking how to destroy Him, for they feared Him, because all the crowd was astonished at His teaching.	11:18. V'sham'u hasoferim v'rashei hakohanim, u'vakshu ech y'abeiduhu, ki yare'u oto, ki kol hahemon nithamemu al torato.	ושמעו הסופרים וראשי הכהנים 11:18. ובקשו איך יאבדוהו כי יראו אותו כי כל ההמון נבהלו על תורתו
11:19. And when evening came, He went out of the city.	11:19. U'k'vo ha'erev, yatzah min ha'ir.	וכבוא הערב יצא מן העיר. 11:19
11:20. And in the morning, passing by, they saw the fig tree dried up from the roots.	11:20. U'baboker, k'ovrim sham, ra'u et ha'te'enah yevayshah min hashorashim.	ובבקר כעוברים שם ראו את התאנה .11:20 יבשה מן השורשים
11:21. And Kepha, remembering, said to Him, 'Rabbi, see! The fig tree which You cursed has withered.'	11:21. V'yizkor Kepha v'yomer lo, 'Rabbi, re'eh – ha'te'enah asher ki'lalta yaveshah!'	11:21. ויזכור כיפא ויאמר לו רבי ראה התאנה אשר קללת יבשה
11:22. And Yahusha answering, said to them, 'Have belief in Elohim.	11:22. V'ya'an Yahusha v'yomer lahem, 'He'eminu b'Elohim.'	11:22. ויען יהושע ויאמר להם האמינו באלהים
11:23. 'For truly, I say to you, whoever says to this mountain, "Be removed and be thrown into the sea," and does not doubt in his heart, but believes that what he says shall be done, he shall have whatever he says.	11:23. 'Amein omer ani lachem, kol asher yomar el hahar hazeh, "Hinasai v'hashlach el hayam," v'lo yafeik bilvavo, ach ya'amin ki yihyeh ken, yihyeh lo kol asher yomer.	אמן אמר אני לכם כל אשר יאמר אל .11:23 ההר הזה הינשא והשלך אל הים ולא יפק בלבבו אך יאמין כי יהיה כן יהיה לו כל אשר יאמר
11:24. 'Because of this I say to you, whatever you ask when you pray, believe that you receive them, and you shall have them.	11:24. 'Lachen omer ani lachem, kol asher titpalelu u'tivakshu, ha'aminu ki tikabeluhu, v'yihyeh lachem.	לכן אמר אני לכם כל אשר תתפללו .11:24 ותבקשו האמינו כי תקבלוהו ויהיה לכם
11:25. 'And whenever you stand praying, if you hold whatever against anyone, forgive, so that your Father in the heavens shall also forgive you your trespasses.	11:25. 'U'k'she'atem omdim mitpallelim, im yesh bachem davar neged ish, salchu, lema'an yis'lach lachem Avichem bashamayim et pesha'eichem.	וכשאתם עומדים מתפללים אם יש .11:25 בכם דבר נגד איש סלחו למען יסלח לכם אביכם בשמים את פשעיכם

11:26. But if you do not forgive, neither shall your Father in the heavens forgive your trespasses.	11:26. V'im ein atem solechim, gam Avichem bashamayim lo yis'lach lachem et pesha'eichem.	ואם אין אתם סולחים גם אביכם .11:26 בשמים לא יסלח לכם את פשעיכם
11:27. And they came again to Yerushalayim. And as He was walking in the Set-apart Place, the chief priests, and the scribes, and the elders came to Him,	11:27. V'yavo'u shuv Yerushalayimah; u'k'shehayah mithalech b'heikhal, ba'u elav rashei hakohanim v'hasoferim v'hazekenim.	ויבואו שוב ירושלימה וכשהיה 11:27. מתהלך בהיכל באו אליו ראשי הכהנים והסופרים והזקנים
11:28. and said to Him, 'By what authority are You doing these things? And who gave You this authority to do these things?'	11:28. V'yomru elav, 'B'eizeh samchut atah oseh et eileh? U'mi natan lecha et hasamchut hazot la'asot et eileh?'	11:28. ויאמרו אליו באיזה סמכות אתה עושה את אלה ומי נתן לך את הסמכות הזאת לעשות את אלה
11:29. And Yahusha answering, said to them, 'I shall ask you one question, then answer Me, and I shall say to you by what authority I do these.	11:29. V'ya'an Yahusha v'yomer lahem, 'Esh'al etchem davar echad, va'anu oti, v'omar lachem b'eizeh samchut ani oseh et eileh.	ויען יהושע ויאמר להם אשאל אתכם 11:29. דבר אחד וענו אותי ואומר לכם באיזה סמכות אני עושה את אלה
11:30. 'The immersion of Yohanan – was it from heaven or from men? Answer Me.'	11:30. 'Tvilat Yoḥanan – min hashamayim hayta o mi'et bnei adam? Anuni.'	11:30. טבילת יוחנן – מן השמים היתה או מאת בני אדם ענו לי
11:31. And they reasoned among themselves, saying, 'If we say, "From heaven," He shall say, "Then why did you not believe him?"	11:31. V'nitvonu b'neihem lemor, 'Im nomar, "Min hashamayim," yomar, "Lama lo he'emantem lo?"	ונתבוננו ביניהם לאמר אם נאמר מן .11:31 השמים יאמר למה לא האמנתם לו
11:32. 'But if we say, "From men" ' – they feared the people, for all held that Yoḥanan was truly a prophet.	11:32. 'V'im nomar, "Mi'et bnei adam"' – yare'u min ha'am, ki hachol achazu et Yoḥanan k'navi be'emet.	11:32. ואם נאמר מאת בני אדם יראו מן העם כי הכל אחזו את יוחנן כנביא באמת
11:33. And answering they said to Yahusha, 'We do not know.' And Yahusha answering, said to them, 'Neither do I say to you by what authority I do these.'	11:33. V'ya'anu v'yomru el Yahusha, 'Ein anu yod'im.' V'yahusha amar lahem, 'Lo omar lachem gam ani b'eizeh samchut ani oseh et eileh.'	ויענו ויאמרו אל יהושע אין אנו 11:33. יודעים ויהושע אמר להם לא אומר לכם גם אני באיזה סמכות אני עושה את אלה

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
12:1. And He began to speak to them in parables, 'A man planted a vineyard and put a hedge around it, and dug a vat for the winepress and built a watchtower. And he leased it to farmers and went away.	12:1. V'hitchil ledaber aleihem b'mashalim, 'Ish nata kerem, v'yasech gader, v'yachpor gath, v'yiven migdal, v'yaskir oto le'ikarim v'nasa.	ויתחיל לדבר עליהם במשלים איש נטע .12:1 כרם ויעשך גדר ויחפור גת ויבן מגדל וישכיר אותו לאיכרים ונסע
12:2. 'And at harvest time he sent a servant to the farmers, to receive some of the fruit of the vineyard from the farmers.	12:2. U'be'et ha'et, shalach eved el ha'ikarim, lekabel me'et ha'ikarim mipri hakerem.	ובעת העת שלח עבד אל האיכרים לקבל .12:2 מאת האיכרים מפרי הכרם
12:3. 'And they seized him and beat him and sent him away empty-handed.	12:3. V'yachazeku oto, v'yakuhu, v'shilchuhu reikam.	ויחזקו אותו ויכוהו וישלחוהו ריקם .12:3
12:4. 'And again he sent them another servant, and throwing stones, they wounded him in the head, and sent him away having insulted him.	12:4. V'shuv shalach aleihem eved acher, v'ragmu oto avanim, v'hikuhu b'rosho, v'shilchuhu mechupeh.	ושוב שלח עליהם עבד אחר ורגמו אותו .12:4 אבנים והכוהו בראשו ושלחוהו מכופה
12:5. 'And again he sent another, and they killed him; and many others, beating some and killing some.	12:5. V'shuv shalach acher, v'har'gu oto; v'rabbim acheirim, et zeh hiku v'et zeh har'gu.	ושוב שלח אחר והרגו אותו ורבים 12:5. אחרים את זה הכו ואת זה הרגו
12:6. 'He had one more son, his beloved. He sent him last to them too, saying, "They shall respect my son."	12:6. Od echad hayah lo – ben yachid, ahuvo; shalach oto acharon aleihem lemor, "Yehavu et beni."	12:6. עוד אחד היה לו – בן יחיד אהובו שלח אותו אחרון עליהם לאמר יכבדו את בני
12:7. 'But those farmers said among themselves, "This is the heir. Come, let us kill him, and the inheritance shall be ours."	12:7. V'ha'ikarim amru el re'ehem, "Zeh hu hayoreish – bo'u n'har'gehu v'tihyeh ha'yerushah shelanu."	והאיכרים אמרו אל רעהם זה הוא .12:7 היורש בואו נהרגהו ותהיה הירושה שלנו
12:8. 'So they took him and killed him and threw him out of the vineyard.	12:8. V'yachazeku oto, v'har'guhu, v'hishlichuhu michutz l'kerem.	12:8. ויחזקו אותו והרגוהו והשליכוהו מחוץ לכרם
12:9. 'What then shall the owner of the vineyard do? He shall come and destroy the farmers and give the vineyard to others.	12:9. Mah ya'aseh adon hakerem? Yavo v'yabed et ha'ikarim v'yiten et hakerem l'acherim.	מה יעשה אדון הכרם יבוא ויאבד את .12:9 האיכרים ויתן את הכרם לאחרים

12:10. 'Have you not read this Scripture: "The stone which the builders rejected has become the chief corner-stone.	12:10. Halo karatem bamikra hazeh: "Even ma'asu habonim hayetah l'rosh pinah.	12:10. הלא קראתם בכתוב הזה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה
12:11. "This was from Yahuah, and it is marvelous in our eyes"?'	12:11. Me'et Yahuah hayetah zot, hi nifla'ah b'eineinu?"	מאת יהוה היתה זאת היא נפלאה .12:11 בעינינו
12:12. And they were seeking to seize Him, but feared the crowd, for they knew He had spoken the parable against them. And leaving Him, they went away.	12:12. U'v'kshu l'tfoso, v'yire'u et hehamon, ki yadu ki aleihem amar et hamashal, v'ya'azvu oto v'yeilchu.	ובקשו לתפסו וייראו את ההמון כי 12:12. ידעו כי עליהם אמר את המשל ויעזבו אותו וילכו
12:13. And they sent to Him some of the Pharisees and the Ḥerodians, to catch Him in a word.	12:13. V'yishlechu eilav anashim min haPerushim u'miBeit Herodes, le'topfeso b'davar.	וישלחו אליו אנשים מן הפרושים 12:13. ומבית הורדוס לתפסו בדבר
12:14. And when they came, they said to Him, 'Teacher, we know that You are true, and it does not concern You about anyone, for You are not partial to any man, but teach the way of Elohim in truth. Is it right to pay taxes to Caesar, or not?	12:14. U'k'vo'am amru lo, 'Rabbi, yod'im anachnu ki emet atah, v'ein lecha chashivut le'ish, ki ein atah nos'eh panim le'adam, u'melamed et derech haElohim be'emet. Hamutar latet mas l'Keser, im lo?'	וכבואם אמרו לו רבי יודעים אנחנו כי 12:14. אמת אתה ואין לך חשיבות לאיש כי אין אתה נושא פנים לאדם ומלמד את דרך האלהים באמת המותר לתת מס לקיסר אם לא
12:15. 'Should we pay, or should we not pay?' And He, knowing their hypocrisy, said to them, 'Why do you try Me? Bring Me a silver piece to look at.'	12:15. 'Niten, o lo niten?' V'hu yada tzeidatam, v'yomer lahem, 'Lamah m'nasim atem oti? Havi'u li dinar v'ereh.'	ניתן או לא ניתן והוא ידע צדדתם 12:15. ויאמר להם למה מנסים אתם אותי הביאו לי דינר ואראה
12:16. So they brought it, and He said to them, 'Whose likeness and inscription is this?' And they said to Him, 'Caesar's.'	12:16. V'yavi'u, v'yomer lahem, 'Shel mi hatzelem hazeh v'haketovet?' V'yomru lo, 'Shel Keser.'	ויביאו ויאמר להם של מי הצלם הזה .12:16 והכתובת ויאמרו לו של קיסר
12:17. And Yahusha said to them, 'Give to Caesar what is Caesar's, and to Elohim what is Elohim's.' And they marveled at Him.	12:17. V'yahusha amar lahem, 'Tnu l'Keser et asher l'Keser, u'l'Elohim et asher l'Elohim.' V'yithamemu bo.	12:17. ויהושע אמר להם תנו לקיסר את אשר לבנו לקיסר ולאלהים את אשר לאלהים ויתהממו בו
12:18. And Sadducees, who say there is no resurrection, came to Him. And they asked Him, saying:	12:18. V'yavo'u tz'dukim asher omrim ein t'chiyat hametim, v'yishalu oto lemor:	12:18. ויבואו צדוקים אשר אומרים אין תחית המתים וישאלו אותו לאמר
12:19. 'Teacher, Mosheh wrote to us that if a brother of anyone dies, and leaves behind a wife, but leaves no children, his brother should take	12:19. 'Rabbi, Mosheh katav lanu ki im yamut ach ish, v'yanach isha v'lo	רבי משה כתב לנו כי אם ימות אח 12:19. איש וינח אשה ולא ינח בן ולקח אחיו את אשתו והקים זרע לאחיו

his wife and raise up offspring for his brother.	yaniach ben, v'lakach achiv et ishto v'hekim zera l'achiv.	
12:20. 'There were seven brothers, and the first took a wife, and dying, left no offspring.	12:20. Hayu shiv'ah achim; v'lakach harishon isha, u'v'moto lo hish'ir zera.	12:20. היו שבעה אחים ולקח הראשון אשה ובמותו לא השאיר זרע
12:21. 'And the second took her, and he died, leaving behind no offspring. And the third likewise.	12:21. V'lakach hasheni ota, v'yamot, v'lo hish'ir zera; v'chen hashlishi.	12:21. ולקח השני אותה וימת ולא השאיר זרע וכן השלישי
12:22. 'And all seven took her and left no offspring. Last of all the woman died too.	12:22. V'lakchu ota hashiv'ah v'lo hish'iru zera; u'le'achar kulam metah gam ha'ishah.	12:22. ולקחו אותה השבעה ולא השאירו זרע ולאחר כולם מתה גם האשה
12:23. 'In the resurrection, then, when they rise, whose wife shall she be? For seven had her as wife.'	12:23. U'v't'chiyah, k'sheyakumu, shel mi tihyeh ha'ishah? Ki hashiv'ah hayu lah l'nashim.	ובתחיה כשיקומו של מי תהיה האשה .12:23 כי השבעה היו לה לנשים
12:24. And Yahusha answering, said to them, 'Is this not why you go astray, because you do not know the Scriptures nor the power of Elohim?	12:24. V'ya'an Yahusha v'yomer lahem, 'Halo b'zeh atem to'im – ki lo yeda'tem et haKetuvim v'lo et gevurat Elohim?	12:24. ויען יהושע ויאמר להם הלא בזה אתם טועים כי לא ידעתם את הכתובים ולא את גבורת אלהים
12:25. 'For when they rise from the dead, they neither marry nor are given in marriage, but are as messengers in the heavens.	12:25. Ki b't'chiyat hametim lo yis'u v'lo yinatnu, ki im yihyu k'malachim bashamayim.	12:25. כי בתחית המתים לא ישאו ולא יינתנו כי אם יהיו כמלאכים בשמים
12:26. 'And concerning the dead, that they rise – have you not read in the book of Mosheh, at the bush, how Elohim spoke to him, saying, "I am the Elohim of Avraham, and the Elohim of Yitshaq, and the Elohim of Ya'aqob?" '	12:26. V'al hametim ki yakumu – halo karatem b'sefer Mosheh, al hasneh, eich diber Elohim elav lemor, "Anochi Elohei Avraham v'Elohei Yitsḥaq v'Elohei Ya'aqob?"	ועל המתים כי יקומו הלא קראתם .12:26 בספר משה על הסנה איך דבר אלהים אליו לאמר אנכי אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב
12:27. 'He is not the Elohim of the dead, but Elohim of the living. You then go greatly astray.'	12:27. Lo Elohei hametim hu, ki im Elohei hachayim. Atem to'im harbeh.	לא אלהי המתים הוא כי אם אלהי .12:27 החיים אתם טועים הרבה
12:28. And one of the scribes coming near, hearing them reasoning together, knowing that He had answered them well, asked Him, 'Which is the first command of all?'	12:28. V'yigash echad min hasoferim, v'sham'am mitvonenim, u'k'she'ra'ah ki heitiv lahem, sha'al oto, 'Eizeh hi mitzvah rishonah mikol?'	ויגש אחד מן הסופרים וישמעם .12:28 מתבוננים וכשראה כי היטיב להם שאל אותו איזו היא מצוה ראשונה מכל
12:29. And Yahusha answered him, 'The first of all the commands is,	12:29. V'ya'an Yahusha v'yomer lo, 'Rishonah l'chol hamitzvot: "Shema	ויען יהושע ויאמר לו ראשונה לכל .12:29 המצוות שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד

"Hear, O Yisra'ĕl, Yahuah our Elohim, Yahuah is one.	Yisra'el, Yahuah Eloheinu, Yahuah echad.	
12:30. 'And you shall love Yahuah your Elohim with all your heart, and with all your being, and with all your mind, and with all your strength." This is the first command.	12:30. V'ahavta et Yahuah Elohecha b'chol levavcha u'v'chol nafshecha u'v'chol me'odecha u'v'chol dimyoncha – zot mitzvah rishonah.	ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך 12:30. ובכל נפשך ובכל מאדך ובכל דמיונך זאת מצוה ובכל נפשך האשונה
12:31. 'And the second, like it, is this, "You shall love your neighbour as yourself." There is no other command greater than these.'	12:31. U'shniah l'domah la – "Ve'ahavta l're'acha kamocha." Ein mitzvah acheret gedolah me'eileh.	12:31. ושניה לדומה לה ואהבת לרעך כמוך אין מצוה אחרת גדולה מאלה
12:32. And the scribe said to Him, 'Well said, Teacher. You have spoken the truth, for there is one Elohim, and there is no other besides Him.	12:32. V'yomer lo hasofer, 'Yafeh amarta, Rabbi, b'emet dibarta – ki echad hu, v'ain acher zulo.	12:32. ויאמר לו הסופר יפה אמרת רבי באמת דיברת כי אחד הוא ואין אחר זולתו
12:33. 'And to love Him with all the heart, and with all the understanding, and with all the being, and with all the strength, and to love one's neighbour as oneself, is more than all the burnt offerings and offerings.'	12:33. V'le'ehovo b'chol halev u'v'chol haskel u'v'chol hanefesh u'v'chol hakoach, u'le'ehov et hare'a kamohu, gadol mikol ha'olahot v'hazevachim.	ולאהבו בכל הלב ובכל השכל ובכל 12:33. הנפש ובכל הכח ולאהוב את הרע כמוהו גדול מכל העולות והזבחים
12:34. And when Yahusha saw that he answered wisely, He said to him, 'You are not far from the reign of Elohim.' And after that no one dared to question Him.	12:34. V'k'ra'ot Yahusha ki heshiv b'sikhlut, amar lo, 'Lo rachok atah mimalkhut Elohim.' U'achar kein lo a'az ish lish'ol oto.	וכראות יהושע כי השיב בשכלות אמר 12:34. לו לא רחוק אתה ממלכות אלהים ואחר כן לא העז איש לשאול אותו
12:35. And Yahusha responding, said, teaching in the Set-apart Place, 'How is it that the scribes say that the Messiah is the Son of Dawid?	12:35. V'ya'an Yahusha v'yomer, melamed b'heikhal, 'Eich omrim hasoferim ki haMashiach ben David hu?	12:35. ויען יהושע ויאמר מלמד בהיכל איך אומרים הסופרים כי המשיח בן דוד הוא
12:36. 'For Dawid himself said by the Ruach haQodesh, "Yahuah said to my Master, 'Sit at My right hand, until I make Your enemies a footstool of Your feet.'"	12:36. David atzmo amar b'Ruach HaQodesh, "Ne'um Yahuah l'Adoni, shev li l'mini, ad ashit oyvecha hadom l'raglecha."	12:36. דוד עצמו אמר ברוח הקודש נאום יהוה לאדני שב לי לימיני עד אשית איביך הדום לרגליך
12:37. 'Dawid himself calls Him 'Master.' In what way then is He his	12:37. David koreh lo Adoni – v'eich hu beno? V'rav hehamon shama'uhu b'simchah.	12:37. דוד קורה לו אדני ואיך הוא בנו ורב ההמון שמעהו בשמחה

Son?' And the large crowd heard Him gladly.		
12:38. And in His teaching He was saying to them, 'Beware of the scribes, who like to walk around in long robes, and love greetings in the market-places,	12:38. U'v'limudo haya omer lahem, 'Hizaharu min hasoferim, ha'ohavim l'hithalech b'm'ilim, v'ahavim shalomot b'shukim,	ובלימודו היה אומר להם הזהרו מן 12:38. הסופרים האוהבים להתהלך במעילים ואוהבים שלומות בשוקים
12:39. and the best seats in the congregations and the best places at feasts,	12:39. V'rashei hamo'otzot b'kenesiyot, v'rashei hamakomot b'mishteh'ot,	וראשי המועצות בכנסיות וראשי 12:39. המקומות במשתאות
12:40. who devour widows' houses, and for a show make long prayers. These shall receive greater judgment.'	12:40. Ha'ochlim batei almanot u'l'mar'eh marichim b'tefillah – eleh yikchu din rav.	12:40. האוכלים בתי אלמנות ולמראה מאריכים בתפלה אלה יקחו דין רב
12:41. And sitting opposite the treasury He saw how the people put copper into the treasury. And many rich ones put in much.	12:41. V'yeshev keneged ha'otsar, v'ra'ah eich ha'am mashlichim nechoshet ba'otsar; v'rabbim ashirim hashlichu harbeh.	וישב כנגד האוצר וירא איך העם 12:41. משליכים נחושת באוצר ורבים עשירים השליכו הרבה
12:42. And a poor widow came and threw in two small coins, which amount to a cent.	12:42. V'tavo almanah evyonah, v'tashlich shnei perutot – hem dinar echad.	ותבוא אלמנה אביונה ותשליך שתי .12:42 פרוטות הן דינר אחד
12:43. And calling near His taught ones He said to them, 'Truly, I say to you that this poor widow has put in more than all those putting into the treasury,	12:43. V'yikra elav et talmidav, v'yomer lahem, 'Amein omer ani lachem – ha'almanah ha'evyonah hazot hishlichah yoter mikol hamashlichim el ha'otsar.	ויקרא אליו את תלמידיו ויאמר להם 12:43. אמן אמר אני לכם האלמנה האביונה הזאת השליכה יותר מכל המשליכים אל האוצר
12:44. for all put in out of their excess, but she out of her poverty put in all that she had, her entire	12:44. Ki kulam min ha'notar lahem hishlichu; v'hi min machsorah, et kol asher yesh lah hishlichah – kol	כי כולם מן הנותר להם השליכו והיא .12:44 מן מחסורה את כל אשר יש לה השליכה כל פרנסתה

parnasatah.

livelihood.'

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
13:1. And as He went out of the Set-apart Place, one of His taught ones said to Him, "Teacher, see what stones! And what buildings!"	13:1. U'k'tzeitoh min hammiqdash, amar lo echad mitalmidav, 'Rabbi, re'eh eilu ha'avanim! Umah habinyanim!'	וכצאתו מן המקדש אמר לו אחד .13:1 מתלמידיו רבי ראה אלו האבנים ומה הבנינים
13:2. And Yahusha answering, said to him, 'Do you see these great buildings? Not one stone shall be left upon another at all, which shall not be thrown down.'	13:2. V'ya'an Yahusha v'yomer lo, 'Ro'eh atah et habinyanim hagedolim ha'eleh? Lo tisha'er eben al eben asher lo yeharas.'	13:2. ויען יהושע ויאמר לו רואה אתה את ויען הבנינים הגדולים האלה לא תישאר אבן על אבן אשר לא יהרס
13:3. And as He sat on the Mount of Olives opposite the Set-apart Place, Kepha, and Ya'aqob, and Yohanan, and Andri asked Him separately,	13:3. V'yeshev al Har haZetim neged hammiqdash, sha'alu oto b'vad Kepha, v'Ya'aqov, v'Yoḥanan, v'Andri,	וישב על הר הזיתים נגד המקדש שאלו .13:3 אותו לבד כיפא ויעקב ויוחנן ואנדרי
13:4. 'Say to us, when shall these events be? And what shall be the sign when all this is going to be accomplished?'	13:4. 'Hagidah lanu, matai yihyu eleh? Umah ha'ot ki eleh atidim lehiyot?'	13:4. הגידה לנו מתי יהיו אלה ומה האות כי אלה עתידים להיות
13:5. And Yahusha began to say to them, 'Take heed that no one leads you astray,	13:5. V'hitchil Yahusha lomar lahem, 'Hishamru pen yateh ish etchem,	13:5. ויתחיל יהושע לומר להם הישמרו פן יטה איש אתכם
13:6. for many shall come in My Name, saying, "I am He," and they shall lead many astray.	13:6. Ki rabbim yavo'u b'shmi v'yomru, "Ani hu," v'yat'u rabbim.	13:6. כי רבים יבואו בשמי ויאמרו אני הוא ויטעו רבים
13:7. 'And when you hear of wars and rumors of wars, do not be troubled – it has to take place, but the end is not yet.	13:7. U'k'shetishme'u milchamot u'shemuot milchamah, al titya'ashu – tzarich lihyot ken, aval ha'ketz adayin lo.	וכשתשמעו מלחמות ושמועות מלחמה .13:7 אל תתיאשו צריך להיות כן אבל הקץ עדיין לא
13:8. 'For nation shall rise against nation, and reign against reign. There shall be earthquakes in various places, and there shall be scarcities of food and disturbances. These are the beginning of birth pains.	13:8. Ki yakum goy al goy u'malchut al malchut; yihyu ra'ashim bimkomot shonim, yihyu ra'avim u'mehumot – eilu reshit hevelim.	כי יקום גוי על גוי ומלכות על מלכות 13:8. יהיו רעשים במקומות שונים יהיו רעבים ומהומות אלו ראשית חבלים
13:9. 'But take heed to yourselves, for they shall deliver you up to councils and you shall be beaten in congregations. And you shall be brought before rulers and	13:9. Hishamru l'atzm'chem – yimsru etchem l'sanhedrinot, u'vak'nesiyot tukku; v'lifnei moshelim u'melachim ta'amdu ba'avuri, le'edut lahem.	השמרו לעצמכם ימסרו אתכם .13:9 לסנהדרינות ובכנסיות תוקו ולפני מושלים ומלכים תעמדו בעבורי לעדות להם

sovereigns for My sake, for a witness to them.		
13:10. 'And the Good News has to be proclaimed to all the nations first.	13:10. V'haBesorah tzarich shetukraz rishonah b'chol ha'amim.	13:10. והבשורה צריך שתוקרא ראשונה בכל העמים
13:11. 'And when they lead you away and deliver you up, do not worry beforehand what you are to say. But whatever is given you in that hour, speak that. For it is not you who are speaking, but the Ruach haQodesh.	13:11. U'k'she'yolichu etchem u'yims'ru etchem, al tid'agu l'ma asher tedabru; ki kol asher yutan lachem bashah'ah hahi, oto dabru – ki lo atem ha'medabrim, ki im haRuach haQodesh.	וכשיליכו אתכם וימסרו אתכם אל 13:11. תדאגו למה אשר תדברו כי כל אשר יותן לכם בשעה ההיא אותו דברו כי לא אתם המדברים כי אם הרוח הקדוש
13:12. 'And brother shall deliver up brother to death, and a father his child. And children shall rise up against parents and shall put them to death.	13:12. U'masar ach et achiv lamavet, v'av et beno; v'yakumu yeladim al horim, u'memitum otam.	ומסר אח את אחיו למות ואב את כנו .13:12 ויקומו ילדים על הורים וממיתום אותם
13:13. 'And you shall be hated by all because of My Name. But he who shall have endured to the end, he shall be saved.	13:13. V'hayitem s'nu'im mikol ha'amim lema'an shmi, aval ha'omed ad hakeitz, hu yivasha.	והייתם שנואים מכל העמים למען .13:13 שמי אבל העומד עד הקץ הוא יושע
13:14. 'Now when you see the "abomination that lays waste," spoken of by Dani'ĕl the prophet, set up where it should not be" – he who reads, let him understand – then let those who are in Yehudah flee to the mountains.	13:14. U'k'asher tir'u et ha'shikutz ha'meshomem, han'emar al-yedei Dani'ĕl ha'navi, omed b'makom asher lo yavo – hamevin yavin – az haborchim b'Yehudah yansu el heharim.	וכאשר תראו את השיקוץ המשומם 13:14. הנאמר על ידי דניאל הנביא עומד במקום אשר לא יבוא המבין יבין אז הבורחים ביהודה ינסו
13:15. 'And he who is on the housetop, let him not go down into the house, nor come in to take whatever out of his house.	13:15. V'asher al hagag, al yered v'al yavo l'kachat me'uma mi'beito.	13:15. ואשר על הגג אל ירד ואל יבוא לקחת מביתו
13:16. 'And he who is in the field, let him not go back to get his cloak.	13:16. V'asher basadeh, al yashuv achor lakachat simlato.	13:16. ואשר בשדה אל ישוב אחור לקחת שמלתו
13:17. 'And woe to those who are pregnant and to those nursing children in those days!	13:17. Oi l'harot v'l'meinikot bayamim hahem!	13:17. אוי להרות ולמניקות בימים ההם
13:18. 'And pray that your flight does not take place in winter.	13:18. V'hitpalelu shelo tihiyeh menusatchem bachoref.	והתפללו שלא תהיה מנוסתכם בחורף .13:18

13:19. 'For in those days there shall be distress such as has not been from the beginning of creation which Elohim created until this time, nor ever shall be.	13:19. Ki bayamim hahem tihiyeh tzarah asher lo haytah kemoha miberi'at ha'olam asher bara Elohim ad ha'et hazot, v'lo tihyeh od.	כי בימים ההם תהיה צרה אשר לא .13:19 היתה כמוה מבריאת העולם אשר ברא אלהים עד העת הזאת ולא תהיה עוד
13:20. 'And if the Master had not shortened those days, no flesh would have been saved; but because of the chosen ones, whom He chose, He shortened the days.	13:20. V'ilmalei shekitzar Adonai et hayamim, lo yivasher kol basar; aval lema'an hanevcharim asher bachar, kitzar et hayamim.	ואלמלי שקיצר אדני את הימים לא .13:20 יוושע כל בשר אבל למען הנבחרים אשר בחר קיצר את הימים
13:21. 'And if anyone then says to you, "Look, here is the Messiah!" or, "Look, there!" do not believe it.	13:21. V'im yomar lachem ish ba'et hahi, "Hinei haMashiach poh!" o "Hinei sham!" – al ta'aminu.	ואם יאמר לכם איש בעת ההיא הנה .13:21 המשיח פה או הנה שם אל תאמינו
13:22. 'For false messiahs and false prophets shall rise and show signs and wonders to lead astray, if possible, even the chosen ones.	13:22. Ki yakumu meshichim sheker u'neviei sheker, v'yitnu otot u'mofetim l'hatot im yuchal gam et habechurim.	כי יקומו משיחים שקר ונביאי שקר .13:22 ויתנו אותות ומופתים להטות אם יוכל גם את הבחורים
13:23. 'And you, take heed. See, I have forewarned you of it all.	13:23. V'atem hishamru – hinei higdamti lachem et hakol.	13:23. ואתם השמרו הנה הקדמתי לכם את הכל
13:24. 'But in those days, after that distress, the sun shall be darkened, and the moon shall not give its light,	13:24. Aval bayamim hahem achar hatzarah, hachamah techshach, v'hayare'ach lo yitein et nogah'o.	אבל בימים ההם אחר הצרה החמה .13:24 תחשך והירח לא ייתן את נגהו
13:25. and the stars of the heavens shall fall, and the powers in the heavens shall be shaken.	13:25. V'kochvei hashamayim yiplu, u'gevurot hashamayim yitnau'u.	וכוכבי השמים יפלו וגבורות השמים .13:25 יתנענעו
13:26. 'And then they shall see the Son of Adam coming in the clouds with much power and esteem.	13:26. V'az yir'u et Ben haAdam ba b'anan, im gevurah rabah v'kavod.	13:26. ואז יראו את בן האדם בא בענן עם גבורה רבה וכבוד
13:27. 'And then He shall send His messengers, and gather together His chosen ones from the four winds, from the farthest part of earth to the farthest part of heaven.	13:27. V'az yishlach et malachav, v'yikbotz et bechirav me'arba ruchot, miketz ha'aretz v'ad ketz hashamayim.	13:27. ואז ישלח את מלאכיו ויקבץ את בחיריו מארבע רוחות מקצה הארץ ועד קצה השמים
13:28. 'And learn this parable from the fig tree: When its branch has already become tender, and puts forth leaves, you know that the summer is near.	13:28. U'lmad et hamashal min hate'enah: k'asher darsheha rach v'hotzi aleiha, yeda'tem ki hakayitz karov.	ולמד את המשל מן התאנה כאשר .13:28 דרשה רך והוציא עליה ידעתם כי הקיץ קרוב

13:29. 'So you also, when you see these taking place, know that He is near, at the doors.	13:29. Ken gam atem, k'asher tir'u et eileh mitkayyemim, da'u ki karov hu, petach hasha'ar.	כן גם אתם כאשר תראו את אלה .13:29 מתקיימים דעו כי קרוב הוא פתח השער
13:30. 'Truly, I say to you, this generation shall by no means pass away till all this takes place.	13:30. Amein omer ani lachem, lo ta'avor hador hazeh ad asher yihyu eleh.	13:30. אמן אמר אני לכם לא תעבור הדור הזה עד אשר יהיו אלה
13:31. 'The heaven and the earth shall pass away, but My words shall by no means pass away.	13:31. HaShamayim v'ha'aretz ya'avoru, u'devarai lo ya'avoru.	השמים והארץ יעברו ודבריי לא 13:31. יעברו
13:32. 'But concerning that day and the hour no one knows, not even the messengers in the heaven, nor the Son, but only the Father.	13:32. V'al hayom hahu v'ha'sha'ah ein ish yode'a – lo malachim bashamayim, v'lo haBen, rak haAv.	13:32. ועל היום ההוא והשעה אין איש יודע לא מלאכים בשמים ולא הבן רק האב
13:33. 'Take heed, watch and pray, for you do not know when the time is.	13:33. Hishamru, shikdu u'hitpalelu, ki lo yoda'tem matai ha'et.	13:33. השמרו שקדו והתפללו כי לא ידעתם מתי העת
13:34. 'As a man going from home, who left his house and gave authority to his servants, and to each his work, and commanded the doorkeeper to watch.	13:34. K'ish shehalach mi'beyto, v'hish'ir et beito, v'natan samchut l'avadav, l'ish ish melachto, v'etziv et hasho'er lishmor.	כאיש שהלך מביתו והניח את ביתו 13:34. ונתן סמכות לעבדיו לאיש איש מלאכתו וציוה את השוער לשמור
13:35. 'Watch therefore, for you do not know when the master of the house is coming – in the evening or at midnight, or at the crowing of the cock, or in the morning –	13:35. Shikdu, ki lo yoda'tem matai yavo ba'al habayit – b'erev, o bachatzi halaylah, o b'keriat haternegol, o baboker –	שקדו כי לא ידעתם מתי יבוא בעל .13:35 הבית בערב או בחצי הלילה או בקריאת התרנגול או בבוקר
13:36. lest, coming suddenly, he should find you sleeping.	13:36. Pen yavo pit'om u'yimtza etchem yashenim.	13:36. פן יבוא פתאם וימצא אתכם ישנים
13:37. 'And what I say to you, I say to all: Watch!'	13:37. V'asher ani omer lachem, l'kulam ani omer: Shikdu!	13:37. ואשר אני אומר לכם לכולם אני אומר שקדו

14:1. Now the Passover and the Festival of Unleavened Bread was after two days. And the chief priests and the scribes were seeking how to take Him through treachery and put Him to death.	14:1. V'hayah Pesach u'Moed HaMatzot acharei shnei yamim. V'rashei hakohanim v'hasoferim bikshu ech yochzuhu b'mirmah v'yehar'guhu.	ויהי פסח ומועד המצות אחרי שני ימים .14:1 וראשי הכהנים והסופרים ביקשו איך יאחזוהו במרמה ויהרגוהו
14:2. But they said, 'Not at the festival, lest there shall be an uproar of the people.'	14:2. V'amru, 'Lo b'chag, pen yihyeh sha'on min ha'am.'	14:2. ויאמרו לא בחג פן יהיה שאון מן העם
14:3. And while He was in Beyth Anyah in the house of Shim' on the leper, and reclining at the table, a woman came having an alabaster flask of perfume, genuine nard, very costly. And breaking the flask, she poured it on His head.	14:3. U'b'hyoto b'Beyth Anyah b'veit Shim'on hametzora, u'mesovev al hashulchan, ba'ah ishah im pak alvaster shel bosem, nard tahor, yakar me'od. U'shivrah et hapak v'yitzkah al rosho.	ובהיותו בבית עניא בבית שמעון .14:3 המצורע ומסובב על השולחן באה אשה עם פך אלבסטר של בושם נרד טהור יקר מאד ושברה את הפך ויצקה על ראשו
14:4. But there were some who were much displeased among themselves, and said, 'Why was this perfume wasted?	14:4. V'hayu anashim ka'asim b'kirbam v'yomru, 'Lamah nishpach habosem hazeh lashav?	ויהיו אנשים כועסים בקרבם ויאמרו .14:4 למה נשפך הבושם הזה לשוא
14:5. 'For it could have been sold for more than three hundred pieces of silver and given to the poor.' And they were scolding her.	14:5. Yachol haya himacher yoter mishlosh me'ot dinar v'yinaten la'aniyim. V'yigaru bah.	יכול היה להימכר יותר משלוש מאות .14:5 דינר וינתן לעניים ויגערו בה
14:6. But Yahusha said, 'Leave her alone. Why do you trouble her? She has done a good work toward Me.	14:6. V'yahusha amar, 'Hani'chu otah. Lamah matridim atah? Ma'aseh tov as'tah imi.	14:6. ויהושע אמר הניחו אותה למה מטרידים אתה מעשה טוב עשתה עמי
14:7. 'For you have the poor with you always, and you are able to do good to them whenever you wish. But you do not always have Me.	14:7. Ki ha'aniyim yesh lachem tamid itchem, v'tuchlu la'asot lahem tov b'chol et sh'tirtzu; oti ein lachem tamid.	14:7. כי העניים יש לכם תמיד איתכם ותוכלו לעשות להם טוב בכל עת שתרצו אותי אין לכם תמיד
14:8. 'What she had, she used. She took it beforehand to anoint My body for the burial.	14:8. Et asher hayah la, zot as'tah; kadma l'mashoch et gufi likvurah.	14:8. את אשר היה לה זאת עשתה קדמה למשוח את גופי לקבורה
14:9. 'Truly, I say to you, wherever this Good News is proclaimed in all the world, what this woman did shall also be spoken of, to her remembrance.'	14:9. Amein omer ani lachem, b'chol makom shetukraz besorah zot b'chol ha'olam, y'supar gam asher as'tah zot l'zichronah.	אמן אמר אני לכם בכל מקום שתוקרא .14:9 בשורה זאת בכל העולם יסופר גם אשר עשתה זאת לזכרונה

14:10. And Yehudah from Qerioth, one of the twelve, went to the chief priests to deliver Him up to them.	14:10. V'yelech Yehudah Ish Qerioth echad min hashnei'm asar el rashei hakohanim l'maser oto lahem.	14:10. וילך יהודה איש קריות אחד מן השנים עשר אל ראשי הכהנים למסור אותו להם
14:11. And when they heard it, they were glad, and promised to give him silver. And he was seeking how to deliver Him up, conveniently.	14:11. V'k'sheshame'u, samchu v'hivtichu latet lo kesef; v'bikasch l'maser oto b'hogen.	וכששמעו שמחו והבטיחו לתת לו כסף 14:11. וביקש למסור אותו בהוגן
14:12. And on the first day of Unleavened Bread, when they were slaughtering the Passover, His taught ones said to Him, 'Where do You want us to go and prepare, for You to eat the Passover?'	14:12. U'b'yom harishon shel HaMatzot, b'shochtam et haPesach, amru lo talmidav, 'Eifoh tirtzeh nelech v'nachen lecha le'echol et haPesach?'	וביום הראשון של המצות בשוחטם .14:12 את הפסח אמרו לו תלמידיו איפה תרצה נלך ונכין לך לאכול את הפסח
14:13. And He sent out two of His taught ones and said to them, 'Go into the city, and a man bearing a jar of water shall meet you, follow him.	14:13. V'yishlach shenayim mitalmidav v'yomer lahem, 'Lechu el ha'ir, v'yifgesh etchem ish nosei kad mayim – lechu acharav.	וישלח שנים מתלמידיו ויאמר להם .14:13 לכו אל העיר ויפגש אתכם איש נושא כד מים לכו אחריו
14:14. 'And wherever he enters, say to the master of the house, "The Teacher says, 'Where is the guest room in which I am to eat the Passover with My taught ones?' "	14:14. U'l'chol makom asher yavo bo, emru l'ba'al habayit, 'HaMoreh omer, "Ayeh ha'aliyah asher okhal bah et haPesach im talmidai?" '	ולכל מקום אשר יבוא בו אמרו לבעל .14:14 הבית המורה אומר איה העליה אשר אוכל בה את הפסח עם תלמידי
14:15. 'And he shall show you a large upper room, furnished, ready. Prepare for us there.'	14:15. V'hu yar'eh lachem aliyah gedolah m'rubeshet mukhanah; sham hachinu lanu.	14:15. והוא יראה לכם עליה גדולה מרובשת מוכנה שם הכינו לנו
14:16. And His taught ones went out and came into the city, and found it as He said to them, and they prepared the Passover.	14:16. V'yatze'u talmidav v'yavo'u ha'irah, v'yimtze'u ka'asher amar lahem; v'yachinu et haPesach.	14:16. ויצאו תלמידיו ויבואו העיר וימצאו כאשר אמר להם ויכינו את הפסח
14:17. And evening having come, He came with the twelve.	14:17. U'v'ha'erev, ba im hashnei'm asar.	ובהערב בא עם השנים עשר .14:17
14:18. And as they sat and ate, Yahusha said, 'Truly, I say to you, one of you who is eating with Me shall deliver Me up.'	14:18. U'k'she'achlu u'yeshvu, amar Yahusha, 'Amein omer ani lachem – echad mikem ha'ochel imi yimser oti.'	14:18. וכשאכלו וישבו אמר יהושע אמן אמר אני לכם אחד מכם האוכל עמי ימסור אותי
14:19. And they began to be grieved, and to say to Him one by one, 'Is it I?' And another, 'Is it I?'	14:19. V'hecheilu le'hit'atzev, v'lomar elav ish ish, 'Hachi ani?' v'acher amar, 'Hachi ani?'	14:19. ויחלו להתעצב ולומר אליו איש איש הכי אני ואחר אמר הכי אני

14:20. And He answering, said to them, 'It is one of the twelve, who is dipping with Me in the dish.	14:20. V'ya'an v'yomer lahem, 'Echad mishnei'm asar, ha'toveil iti b'k'arah.'	14:20. ויען ויאמר להם אחד מן השנים עשר הטובל איתי בקערה
14:21. 'The Son of Adam is indeed going, as it has been written of Him, but woe to that man by whom the Son of Adam is delivered up! It would have been good for that man if he had not been born.'	14:21. Ben haAdam holech, ka'asher katuv alav, aval oi l'ish asher b'yado yimsar Ben haAdam! Tov hayah lo l'ish hahu im lo nolad.	בן האדם הולך כאשר כתוב עליו אבל 14:21. אוי לאיש אשר בידו ימסר בן האדם טוב היה לו לאיש ההוא אם לא נולד
14:22. And as they were eating, Yahusha took bread, having blessed, broke it and gave it to them and said, 'Take, eat, this is My body.'	14:22. U'k'ochlam, lakach Yahusha lechem, u'varech, v'yibatze'hu v'natan lahem, v'yomer, 'Kechu, ochlu, zeh gufi.'	וכאכלם לקח יהושע לחם ויברך 14:22. ויבצעהו ויתן להם ויאמר קחו אכלו זה גופי
14:23. And taking the cup, giving thanks, He gave it to them, and they all drank from it.	14:23. V'yikach et hakos, v'yodeh, v'yiten lahem, v'yishtu mimena kulam.	14:23. ויקח את הכוס ויודה ויתן להם וישתו ממנה כולם
14:24. And He said to them, 'This is My blood, that of the renewed covenant, which is shed for many.	14:24. V'yomer lahem, 'Zeh dami, dam haberit hachadashah, hanishpach ba'ad rabbim.	ויאמר להם זה דמי דם הברית החדשה 14:24. הנשפך בעד רבים
14:25. 'Truly, I say to you, I shall certainly no more drink of the fruit of the vine until that day when I drink it anew in the reign of Elohim.'	14:25. Amein omer ani lachem, lo eshteh od mipri hagefen ad hayom hahu asher eshtennu chadash b'malkhut Elohim.	אמן אמר אני לכם לא אשתה עוד 14:25. מפרי הגפן עד היום ההוא אשר אשתנו חדש במלכות אלהים
14:26. And having sung a song, they went out to the Mount of Olives.	14:26. V'yashiru halel, v'yetzu el Har HaZeitim.	וישירו הלל ויצאו אל הר הזיתים .14:26
14:27. And Yahusha said to them, 'All of you shall stumble in Me this night, for it has been written, "I shall strike the shepherd, and the sheep shall be scattered."	14:27. V'yahusha amar lahem, 'Kulchem tikashlu bi balaylah hazeh, ki katuv, "Hakeh et haroeh, u'tafutzna hatzon."	ויהושע אמר להם כולכם תכשלו בי .14:27 בלילה הזה כי כתוב הכה את הרועה ותפוצנה הצאן
14:28. 'But after I am raised, I shall go before you to Galil.'	14:28. Aval achar hakimati, ekdam etchem l'Galil.	14:28. אבל אחר הקימתי אקדם אתכם לגליל
14:29. And Kepha said to Him, 'Even if all stumble, I shall not.'	14:29. V'yomer lo Kepha, 'Im ye'kashelu hakol, lo ani.'	14:29. ויאמר לו כיפא אם יכשלו הכל לא אני
14:30. And Yahusha said to him, 'Truly, I say to you that today, this night, before the cock shall crow twice, you shall deny Me three times.'	14:30. V'yahusha amar lo, 'Amein omer ani lecha, ki hayom, balaylah hazeh, beterem yikra hatarnegol pa'amayim, shalosh pe'amim tichaper bi.'	ויהושע אמר לו אמן אמר אני לך כי .14:30 היום בלילה הזה בטרם יקרא התרנגול פעמיים שלוש פעמים תכחש בי

14:31. But he spoke more strongly, 'If I have to die with You, I shall not deny You!' And they all said the same.	14:31. V'hu dibeir b'itzuvah yoter, 'Im alai lamut imcha, lo ekhaper bcha!' V'chen amru kulam.	והוא דיבר בעזות יתר אם עלי למות .14:31 עמך לא אכחש בך וכן אמרו כולם
14:32. And they came to a place called Gath Shemane, and He said to His taught ones, 'Sit here while I pray.'	14:32. V'yavo'u el makom sh'mo Gat Shemane, v'yomer l'talmidav, 'Shevu po ad asher etpallel.'	14:32. ויבואו אל מקום שמו גת שמנה ויאמר לתלמידיו שבו פה עד אשר אתפלל
14:33. And He took Kepha, and Ya'aqob, and Yohanan with Him, and He began to be greatly amazed, and to be deeply distressed.	14:33. V'yikach et Kepha v'et Ya'aqov v'et Yoḥanan imo, v'hechel lihiyot nidheh v'nivhal me'od.	14:33. ויקח את כיפא ואת יעקב ואת יוחנן עמו ויחל להיות נדכה ונבהל מאד
14:34. And He said to them, 'My being is exceedingly grieved, even to death. Stay here and watch.'	14:34. V'yomer lahem, 'Nafshi atzevah me'od ad-mavet – shevu po u'shikdu.'	14:34. ויאמר להם נפשי עצבה מאד עד מוות שבו פה ושקדו
14:35. And He went on a little and fell on the ground, and was praying that if it were possible, the hour might pass from Him.	14:35. V'halach me'at v'nafal al ha'aretz, v'hitpallel im efshar shey'avor mimenu hasha'ah.	14:35. והלך מעט ונפל על הארץ והתפלל אם אפשר שיעבור ממנו השעה
14:36. And He said, 'Abba, Father, all is possible for You. Take this cup away from Me. Yet not what I desire, but what You desire.'	14:36. V'yomer, 'Abba, Avi, hakol efshar lecha; ha'aver mimeni et hakos hazot – aval lo kirtzoni, ki im kirtzoncha.'	14:36. ויאמר אבא אבי הכל אפשר לך העבר ממני את הכוס הזאת אבל לא כרצוני כי אם כרצונך
14:37. And He came and found them sleeping, and said to Kepha, 'Shim' on, are you sleeping? You were not able to watch one hour!	14:37. V'yavo v'yimtza otam yashenim, v'yomer el Kepha, 'Shimon, yashen atah? Lo yacholta lishkod sha'ah achat!	14:37. ויבוא וימצא אותם ישנים ויאמר אל כיפא שמעון ישן אתה לא יכלת לשקוד שעה אחת
14:38. 'Watch and pray, lest you enter into trial. The spirit indeed is eager, but the flesh is weak.'	14:38. Shikdu v'hitpalelu pen tavo'u l'nisayon – haruach nachonah, aval habasar chalash.	שקדו והתפללו פן תבואו לנסיון הרוח .14:38 נכונה אבל הבשר חלש
14:39. And again He went away and prayed, and spoke the same words.	14:39. V'shuv halach v'hitpalel, v'diber et hadvarim ha'eleh.	14:39. ושוב הלך והתפלל ודיבר את הדברים האלה
14:40. And returning, He found them asleep again, for their eyes were heavy. And they did not know what to answer Him.	14:40. U'k'shuv oto, matza otam yashenim, ki ay'neihem kavedu, v'lo yade'u mah la'anot oto.	וכשוב אותו מצא אותם ישנים כי .14:40 עיניהם כבדו ולא ידעו מה לענות אותו
14:41. And He came the third time and said to them, 'Are you still sleeping and resting? It is enough! The hour has come. See, the Son of	14:41. V'yavo ha'shlishit v'yomer lahem, 'Atem od yashenim v'nuchim? Day! Ba'ah hasha'ah – hineh Ben haAdam nim'sar b'yad chot'im.	ויבוא השלישית ויאמר להם אתם עוד .14:41 ישנים ונחים די באה השעה הנה בן האדם נמסר ביד חוטאים

Adam is being delivered up into the hands of the sinners.		
14:42. 'Rise up, let us go. See, he who is delivering Me up has come near.'	14:42. Kumu, nelech – hineh ha'mosri karav.	קומו נלך הנה המסרי קרב .14:42
14:43. And immediately, while He was still speaking, Yehudah, one of the twelve, came – and with him a large crowd with swords and clubs, from the chief priests and the scribes and the elders.	14:43. U'miyad, odenu medaber, ba Yehudah echad mishnei'm asar, v'ito hamon rav im charavot u'maklot, me'et rashei hakohanim v'hasoferim v'hazekenim.	ומיד עודנו מדבר בא יהודה אחד מן .14:43 השנים עשר ואיתו המון רב עם חרבות ומקלות מאת ראשי הכהנים והסופרים והזקנים
14:44. And the one who was delivering Him up had given them a signal, saying, 'Whomever I kiss, it is He – seize Him and lead Him away safely.'	14:44. V'hanoten oto natan lahem ot lemor, 'Asher eshak oto, hu – hechziku oto v'holichuhu bivetach.'	והנותן אותו נתן להם אות לאמר אשר 14:44. אשק אותו הוא החזיקו אותו והוליכוהו בבטח
14:45. And coming, he went straight up to Him and said to Him, 'Rabbi, Rabbi!' and kissed Him.	14:45. U'kavo, nigash elav miyad, v'yomer lo, 'Rabbi, Rabbi!' v'nashak lo.	וכבואו ניגש אליו מיד ויאמר לו רבי 14:45. רבי ונשק לו
14:46. And they laid their hands on Him and seized Him.	14:46. V'yashlichu yedeihem alav v'yachzikuhu.	וישליכו ידיהם עליו ויחזיקוהו .14:46
14:47. And one of those standing by drew his sword and struck the servant of the high priest, and cut off his ear.	14:47. V'eched min ha'omdim shalach et charbo, v'hikah et eved haKohen HaGadol, v'yachrot et oznah.	ואחד מן העומדים שלח את חרבו .14:47 והכה את עבד הכהן הגדול ויכרת את אזנו
14:48. And Yahusha answering, said to them, 'Have you come out, as against a robber, with swords and clubs to arrest Me?	14:48. V'ya'an Yahusha v'yomer lahem, 'K'ilu al listim yatzatem im charavot u'maklot l'top'seini?	ויען יהושע ויאמר להם כאילו על .14:48 ליסטים יצאתם עם חרבות ומקלות לתפשני
14:49. 'Daily I was with you in the Set-apart Place teaching, and you did not seize Me. But let the Scriptures be filled.'	14:49. B'chol yom hayiti itchem b'heikhal melamed, v'lo he'chezaktuni – aval yimal'u haktuvim.	14:49. בכל יום הייתי איתכם בהיכל מלמד ולא החזקתוני אבל ימלאו הכתובים
14:50. And they all left Him and fled.	14:50. V'yaazvu oto hakol v'yanusu.	ויעזבו אותו הכל וינסו .14:50
14:51. And a certain young man was following Him, having a linen cloth thrown around his naked	14:51. V'na'ar echad haya holech acharav lavush sadin al erom gufo, v'he'chezikuhu.	14:51. ונער אחד היה הולך אחריו לבוש סדין על עירום גופו והחזיקוהו

body. And when they seized him,

14:52. but he left the linen cloth	14:52. V'yaazov et hasadin v'yanas	ויעזוב את הסדין וינס ערום מפניהם .14:52
and fled from them naked.	arum mipneihem.	·
14:53. And they led Yahusha away to the high priest, and all the chief priests and the elders and the scribes came together to Him.	14:53. V'yavi'u et Yahusha el haKohen HaGadol, v'nikahelu elav kol rashei hakohanim v'hazekenim v'hasoferim.	ויביאו את יהושע אל הכהן הגדול .14:53 ונקהלו אליו כל ראשי הכהנים והזקנים והסופרים
14:54. And Kepha followed Him at a distance, even into the courtyard of the high priest. And he was sitting with the servants and warming himself at the fire.	14:54. V'Kepha halach achareyhem merachok, ad chetzer haKohen HaGadol, v'yashav im hamesharetim u'mechamem et atzmo etzel ha'ur.	וכיפא הלך אחריהם מרחוק עד חצר .14:54 הכהן הגדול וישב עם המשרתים ומחמם את עצמו אצל האור
14:55. And the chief priests and all the council were seeking witness against Yahusha to put Him to death, but they were finding none.	14:55. V'rashei hakohanim v'chol haSanhedrin bikshu edut neged Yahusha l'hamito, v'lo matz'u.	וראשי הכהנים וכל הסנהדרין בקשו .14:55 עדות נגד יהושע להמיתו ולא מצאו
14:56. For many bore false witness against Him, but their evidences did not agree.	14:56. Ki rabbim he'idu edut sheker alav, v'edoteihem lo hishavu.	כי רבים העידו עדות שקר עליו .14:56 ועדותיהם לא השוו
14:57. And some rose up and bore false witness against Him, saying,	14:57. V'yakumu anashim v'yaidu edut sheker alav lemor,	14:57. ויקומו אנשים ויעידו עדות שקר עליו לאמר
14:58. 'We heard Him saying, "I shall destroy this Dwelling Place that is made with hands, and within three days I shall build another made without hands." '	14:58. 'Shamanu oto omer, "Ani eshchit et heikhal hazeh asher hu ma'aseh yadayim, u'veshloshet yamim evneh acher asher einenu ma'aseh yadayim." '	שמענו אותו אומר אני אשחית את .14:58 ההיכל הזה אשר הוא מעשה ידיים ובשלושת ימים אבנה אחר אשר איננו מעשה ידיים
14:59. And not even then did their witness agree.	14:59. V'lo gam ken hishtav'ta eduteihem.	ולא גם כן השתוותה עדותיהם .14:59
14:60. And the high priest stood up in the midst and asked Yahusha, saying, 'Have You no answer to make? What do these witness against You?'	14:60. V'yakom haKohen HaGadol betocham, v'yishal et Yahusha v'yomer, 'Ein lecha ma lehashiv? Mah edim eileh aleicha?'	ויקם הכהן הגדול בתוכם וישאל את .14:60 יהושע ויאמר אין לך מה להשיב מה עדים אלה עליך
14:61. But He remained silent and gave no answer. Again the high priest asked Him, saying to Him, 'Are You the Messiah, the Son of the Blessed?'	14:61. V'hu chashah v'lo heshiv davar. Shuv sha'al oto haKohen HaGadol v'yomer lo, 'Ha'at'ah haMashiach, Ben haMevorach?'	והוא חשה ולא השיב דבר שוב שאל .14:61 אותו הכהן הגדול ויאמר לו האתה המשיח בן המבורך
14:62. And Yahusha said, 'I am, and you shall see the Son of Adam sitting at the right hand of the	14:62. V'yahusha amar, 'Ani hu, u'tir'u et Ben haAdam yoshev limin haGevurah u'ba im ananei hashamayim.'	ויהושע אמר אני הוא ותראו את בן .14:62 האדם יושב לימין הגבורה ובא עם ענני השמים

Power, and coming with the clouds of the heaven.'		
14:63. And tearing his garments the high priest said, 'What further need do we have of witnesses?	14:63. V'yikra begadav haKohen HaGadol v'yomer, 'Mah lanu od tzorech b'eidim?	14:63. ויקרע בגדיו הכהן הגדול ויאמר מה לנו עוד צורך בעדים
14:64. 'You have heard the blasphemy! What do you think?' And they all condemned Him to be liable to death.	14:64. Sham'tem et hageeduf! Mah atem omrim?' V'chulam richshu oto k'chayav mavet.	שמעתם את הגדוף מה אתם אומרים .14:64 וכולם רחשו אותו כחייב מוות
14:65. And some began to spit on Him, and to blindfold Him, and to beat Him, and to say to Him, 'Prophesy!' And the officers struck Him with the palms of their hands.	14:65. V'hechelu anashim lirqoa bo, u'lachasot et panav, u'lehakoto, v'yomru lo, 'Hina'beh!' V'haserisim hikuhu al panav.	14:65. והחלו אנשים לרקוע בו ולכסות את פניו ולהכותו ויאמרו לו הנבא והסרסים הכוהו על פניו
14:66. And as Kepha was below in the courtyard, one of the servant girls of the high priest came.	14:66. U'Kepha haya lamatah b'chatzer, v'tavo achat min shifchot haKohen HaGadol.	וכיפא היה למטה בחצר ותבוא אחת מן .14:66 השפחות הכהן הגדול
14:67. And seeing Kepha warming himself, she looked at him and said, 'And you were with Yahusha of Natsareth!'	14:67. V'tireh et Kepha mitchamem, v'tabit bo v'tomar, 'Gam atah hayita im Yahusha haNotsri!'	ותרא את כיפא מתחמם ותביט בו .14:67 ותאמר גם אתה היית עם יהושע הנצרי
14:68. And he denied it, saying, 'I do not know nor understand what you are saying.' And he went out into the porch, and a cock crowed.	14:68. V'yakchish lemor, 'Lo yadati v'lo hevanti mah at om'ret.' V'yetzeh hachutzah el hamiftan, v'yikra hatarnegol.	ויכחיש לאמר לא ידעתי ולא הבנתי 14:68. מה את אומרת ויצא החוצה אל המבטן ויקרא התרנגול
14:69. And the servant girl saw him again, and began to say to those standing by, 'This is one of them.'	14:69. V'tireh oto ha'shifchah shuv, v'tachel lomar la'omdim, 'Zeh me'hem.'	14:69. ותרא אותו השפחה שוב ותחל לומר לעומדים זה מהם
14:70. And again he was denying it. And a little later those who stood by said to Kepha again, 'Truly you are one of them, for you are a Galilean too, and your speech is alike.'	14:70. V'shuv haya kofer. V'achar me'at amru ha'omdim l'Kepha shuv, 'Amet atah me'hem, ki gam atah Galili, v'diburcha domeh.'	ושוב היה כופר ואחר מעט אמרו 14:70. העומדים לכיפא שוב אמת אתה מהם כי גם אתה גלילי ודיבורך דומה
14:71. And he began to curse and to swear, 'I do not know this Man of whom you speak!'	14:71. V'yachel l'kalel u'l'hishavea, 'Lo yadati et haIsh hazeh asher atem omrim.'	ויחל לקלל ולהישבע לא ידעתי את 14:71. האיש הזה אשר אתם אומרים
14:72. And a second time a cock crowed. And Kepha remembered the word that Yahusha had said to him, 'Before a cock crows twice,	14:72. V'yikra hatarnegol shenit; v'yizkor Kepha et hadavar asher amar lo Yahusha, 'B'terem yikra hatarnegol pa'amayim, shalosh	14:72. ויקרא התרנגול שנית ויזכר כיפא את הדבר אשר אמר לו יהושע בטרם יקרא התרנגול פעמיים שלוש פעמים תכחש בי ויהגה ויבך

you shall deny Me three times.' And thinking about it, he wept.

pe'amim tekhaper bi.' V'yehegeh v'yivkeh.

Restored English	Transliteration	Hebrew / Source Structure
15:1. And immediately, in the morning, the chief priests had a council meeting with the elders and scribes and all the council. And having bound Yahusha, they led Him away and delivered Him to Pilate.	15:1. U'miyad baboker, asu etzah rashei hakohanim im hazekenim v'hasoferim v'chol hasanhedrin, v'asaruhu et Yahusha v'holichuhu v'yimsru oto l'Pilatus.	ומיד בבוקר עשו עצה ראשי הכהנים עם 15:1. מיד בבוקר עשו עצה ראשי הזקנים והסופרים וכל הסנהדרין ואסרוהו את יהושע והוליכוהו וימסרו אותו לפילטוס
15:2. And Pilate asked Him, 'Are You the Sovereign of the Yehudim?' And He answering, said to him, 'You say it.'	15:2. V'sha'al oto Pilatus, 'Ha'at'ah Melech haYehudim?' V'ya'an v'yomer lo, 'Atah omer.'	15:2. ושאל אותו פילטוס האתה מלך היהודים ויען ויאמר לו אתה אומר
15:3. And the chief priests accused Him of much, but He made no answer.	15:3. V'rashei hakohanim he'eshimu oto harbeh, v'hu lo heshiv davar.	15:3. וראשי הכהנים האשימו אותו הרבה והוא לא השיב דבר
15:4. And Pilate again asked Him, saying, 'Have You no answer? See how much they witness against You!'	15:4. V'shuv sha'al oto Pilatus v'yomer, 'Ein lecha teshuvah? Re'eh kamah me'idim aleicha!'	ושוב שאל אותו פילטוס ויאמר אין לך .15:4 תשובה ראה כמה מעידים עליך
15:5. But Yahusha still gave no answer, so that Pilate marveled.	15:5. V'Yahusha od lo heshiv davar, ad asher yitam'meh Pilatus.	15:5. ויהושע עוד לא השיב דבר עד אשר יתמה פילטוס
15:6. And at festival time he released to them one prisoner, whomever they were asking for.	15:6. U've'et hachag haya mashalach lahem asir echad, asher yivk'shu bo.	15:6. ובעת החג היה משלח להם אסיר אחד אשר יבקשו בו
15:7. And there was one called Barabba, bound with his fellow insurgents, who had committed murder in the insurrection.	15:7. V'hayah echad Barabba shmo, asur im hamordim asher asu retzach bamered.	והיה אחד בר-אבא שמו אסור עם 15:7. המורדים אשר עשו רצח במרד
15:8. And the crowd, crying aloud, began to ask him to do as he always had done for them.	15:8. V'yitz'ak hehamon v'yachel levakesh la'asot ka'asher haya oseh lahem tamid.	15:8. ויצעק ההמון ויחל לבקש לעשות כאשר היה עושה להם תמיד

15:9. But Pilate answered them, saying, 'Do you want me to release to you the Sovereign of the Yehudim?'	15:9. V'ya'an Pilatus v'yomer lahem, 'Hacheftzem eshalach lachem et Melech haYehudim?'	15:9. ויען פילטוס ויאמר להם החפצכם אשלח לכם את מלך היהודים
15:10. For he knew that the chief priests had handed Him over because of envy.	15:10. Ki yada shemitorat kina masru oto rashei hakohanim.	15:10. כי ידע שמטורת קנאה מסרו אותו ראשי הכהנים
15:11. And the chief priests stirred up the crowd, that he should rather release Barabba to them.	15:11. V'rashei hakohanim hithilu et hehamon k'dei sheyishalach lahem et Barabba.	וראשי הכהנים התחילו את ההמון כדי .15:11 שישלח להם את בר-אבא
15:12. And Pilate answering, said to them again, 'What then do you want me to do to Him whom you call the Sovereign of the Yehudim?'	15:12. V'ya'an Pilatus v'yomer lahem shuv, 'Mah e'eseh l'asher atem kor'im Melech haYehudim?'	ויען פילטוס ויאמר להם שוב מה 15:12. אעשה לאשר אתם קוראים מלך היהודים
15:13. And they cried out again, 'Impale Him!'	15:13. V'yitz'aku shuv, 'Tzalev oto!'	ויצעקו שוב צלב אותו .15:13
15:14. And Pilate said to them, 'Why, what evil has He done?' And they vehemently cried out, 'Impale Him!'	15:14. V'yomer lahem Pilatus, 'Lamah? Mah ra'ah asah?' V'hem tza'aku yoter, 'Tzalev oto!'	15:14. ויאמר להם פילטוס למה מה רעה עשה והם צעקו יותר צלב אותו
15:15. And Pilate, wishing to satisfy the crowd, released Barabba to them, and after whipping Yahusha he delivered Him up to be impaled.	15:15. U'Pilatus, rotzeh lirtzot et hehamon, shilach lahem et Barabba, u'l'achar shirkit et Yahusha masar oto l'hitzalev.	15:15. ופילטוס רוצה לרצות את ההמון שלח להם את בר-אבא ולאחר שירק את יהושע מסר אותו להיצלב
15:16. And the soldiers led Him away into the court, which is the palace, and called together the entire company of soldiers.	15:16. V'hachayalim holichuhu el hechatzer asher hu palatin, v'kare'u et kol ha'gedud.	והחיילים הוליכוהו אל החצר אשר .15:16 הוא פלאטין וקראו את כל הגדוד
15:17. And they dressed Him in purple, and they plaited a crown of thorns, put it on Him.	15:17. V'halbishuhu argaman, v'yark'vu keter kotzim v'yasimu al rosho.	15:17. והלבישוהו ארגמן וירקבו כתר קוצים וישימו על ראשו
15:18. And they began to call out to Him, 'Greetings, Sovereign of the Yehudim!'	15:18. V'hechelu l'kro alav, 'Shalom lecha, Melech haYehudim!'	והחלו לקרוא עליו שלום לך מלך .15:18 היהודים
15:19. And they kept beating Him on the head with a reed, and were spitting on Him, and bowing their knees, they were bowing down to Him.	15:19. V'yakuhu al rosho b'kaneh, v'raku bo, u'k'vorei berech, hishtachavu lo.	ויכוהו על ראשו בקנה וירקו בו .15:19 וכבורי ברך השתחוו לו

15:20. And when they had mocked Him, they took the purple off Him, and put His own garments on Him, and they led Him out to impale Him.	15:20. U'k'asher hit'lezu bo, h'siru mimenu et ha'argaman, v'hilbishuhu bigdav, v'hotzi'uhu l'hitzalev.	וכאשר התלצו בו הסירו ממנו את 15:20. הארגמן והלבישוהו בגדיו והוציאוהו להיצלב
15:21. And they compelled a passer-by, Shim'on, a Cyrenian, coming from a field, the father of Alexander and Rufus, to bear His stake.	15:21. V'yach'ivu over derech echad, Shimon haKurenai, ba min hasadeh, avi Alexander v'Rufus, l'set et tzalvo.	ויחייבו עובר דרך אחד שמעון .15:21 הקוריני בא מן השדה אבי אלכסנדר ורופוס לשאת את צלבו
15:22. And they brought Him to the place Golgotha, which is translated, Place of a Skull.	15:22. V'yavi'u oto el makom Golgotha, she'hu meturgam, Makom HaGulgoleth.	15:22. ויביאו אותו אל מקום גולגולתא שהוא מתורגם מקום הגולגולת
15:23. And they were giving Him wine mixed with myrrh to drink, but He did not take it.	15:23. V'natnu lo yayin balul b'mor, v'lo lakach.	ויתנו לו יין בלול במור ולא לקח .15:23
15:24. And when they impaled Him, they divided His garments, casting lots for them, what each one should take.	15:24. U'k'asher tzilvu oto, chileku begadav, mashlichim goral aleihem mah yikach ish.	וכאשר צלבו אותו חילקו בגדיו .15:24 משליכים גורל עליהם מה יקח איש
15:25. And it was the third hour, and they impaled Him.	15:25. V'haytah sha'at hashloshit v'tzilvuhu.	והיתה שעת השלישית וצלבוהו .15:25
15:26. And the inscription of His accusation was written above: THE SOVEREIGN OF THE YEHUDIM.	15:26. V'hayah katuv al rosho ketav ashmatoh: MELECH HAYEHUDIM.	15:26. והיה כתוב על ראשו כתב אשמתו מלך היהודים
15:27. And with Him they impaled two robbers, one on His right and the other on His left.	15:27. V'imo tzilvu shnei listim, echad mimin v'echad mismol.	15:27. ועמו צלבו שני ליסטים אחד מימין ואחד משמאל
15:28. And the Scripture was filled which says, 'And He was reckoned with the lawless ones.'	15:28. V'nitmaleh haKatuv ha'omer, 'V'et poshe'im nimnah.'	ונתמלא הכתוב האומר ואת פושעים .15:28 נְמָנָה
15:29. And those passing by were blaspheming Him, shaking their heads and saying, 'Ah! You who destroy the Dwelling Place and build it in three days,	15:29. V'ho'vrim gidfu oto, menia'anei rosham v'omrim, 'Ha! Atah ha'over et hamikdash u'voneh b'shloshet yamim,	והעוברים גדפו אותו מנענעי ראשם 15:29. ואומרים הא אתה ההורס את המקדש ובונה בשלושת ימים
15:30. 'Save Yourself, and come down from the stake!'	15:30. Hoshia et atzmecha v'red min hatzlav!	15:30. הושע את עצמך וירד מן הצלב

15:31. And likewise the chief priests, mocking, said among themselves with the scribes, 'He saved others, He is unable to save Himself.	15:31. V'chen gam rashei hakohanim mit'leitzim b'neihem im hasoferim, v'omrim, 'Acheirim hoshia, et atzmo ein yachol l'hoshia.	וכן גם ראשי הכהנים מתלצים ביניהם .15:31 עם הסופרים ואומרים אחרים הושיע את עצמו אין יכול להושיע
15:32. 'The Messiah, Sovereign of Yisra'ĕl, let Him now come down from the stake, so that we see and believe.' And those who were impaled with Him were reviling Him.	15:32. HaMashiach Melech Yisra'el, yered-na ata min hatzlav, v'nir'eh v'na'amin bo.' V'gam hanitzlavim imo chirfu oto.	המשיח מלך ישראל ירד נא עתה מן .15:32 הצלב ונראה ונאמין בו וגם הנצלבים עמו חרפו אותו
15:33. And when the sixth hour came, darkness came over all the land until the ninth hour.	15:33. U'v'ha'ot hashishit haytah choshech al kol ha'aretz ad hasha'ah hat'shi'it.	ובהעת השישית היתה חשך על כל 15:33. הארץ עד השעה התשיעית
15:34. And at the ninth hour Yahusha cried out with a loud voice, saying, 'Ěli, Ěli, lamah shebaqtani?' which is translated, 'My Ěl, My Ěl, why have You forsaken Me?'	15:34. U'v'sha'ah hat'shi'it tza'ak Yahusha b'kol gadol v'amar, 'Eli, Eli, lamah shevaqtani?' – she'hu meturgam, 'Elohai, Elohai, lamah azavtani?'	ובשעה התשיעית צעק יהושע בקול .15:34 גדול ואמר אלי אלי למה שבקתני שהוא מתורגם אלהי אלהי למה עזבתני
15:35. And some of those standing by, when they heard it, said, 'See, He is calling for Ěliyahu!'	15:35. V'anashim min ha'omdim sham k'she'sham'u amru, 'Hinei, et Eliyahu hu koreh!'	15:35. ואנשים מן העומדים שם כששמעו אמרו הנה את אליהו הוא קורא
15:36. And someone ran and filled a sponge with sour wine, put it on a reed, and offered it to Him to drink, saying, 'Leave Him, let us see if Ěliyahu does come to take Him down.'	15:36. V'ratz ish echad v'yemaleh spongah chometz, v'yasem al kaneh, v'yashkeh oto lemor, 'Hanichu, nireh im yavo Eliyahu l'hurid oto.'	וירץ איש אחד וימלא ספוגה חומץ .15:36 וישם על קנה וישקה אותו לאמר הניחו נראה אם יבוא אליהו להוריד אותו
15:37. And Yahusha cried out with a loud voice, and breathed His last.	15:37. V'yitz'ak Yahusha b'kol gadol, v'yifrok et rucho.	15:37. ויצעק יהושע בקול גדול ויפרוק את רוחו
15:38. And the veil of the Dwelling Place was torn in two from top to bottom.	15:38. V'nikara parochet hamikdash l'shnayim min lemala v'ad lematah.	ונקרעה פרכת המקדש לשניים מן .15:38 למעלה ועד למטה
15:39. And when the captain, who was standing opposite Him, saw that He cried out like this and breathed His last, he said, 'Truly this Man was the Son of Elohim!'	15:39. V'k'raot ha'sar asher amad negdo ki ken tza'ak v'nafak rucho, amar, 'Amet ish zeh Ben Elohim hayah!'	וכראות השר אשר עמד נגדו כי כן .15:39 צעק ונפח רוחו אמר אמת איש זה בן אלהים היה
15:40. And there were also women watching from a distance, among whom was Miryam from Magdala, and Miryam the mother of Ya'aqob	15:40. V'hayu gam nashim ro'ot merachok, beinahen Miryam	והיו גם נשים רואות מרחוק ביניהן .15:40 מרים המגדלית ומרים אם יעקב הקטן ויוסף ושלומית

the Less and of Yosĕph, and Shelomah,	haMagdalit, u'Miryam em Yaʻaqov hakatan v'Yosef, v'Shlomit.	
15:41. who also followed Him and served Him when He was in Galil, and many other women who came up with Him to Yerushalayim.	15:41. Asher gam halchu acharav v'shertu oto b'Galil, v'rabbot acherot asher alu imo Yerushalayimah.	אשר גם הלכו אחריו ושרתו אותו .15:41 בגליל ורבות אחרות אשר עלו עמו ירושלימה
15:42. And when evening had come, because it was the Preparation Day, that is, the day before the Sabbath,	15:42. U'k'vo ha'erev, b'hiotah Erev Shabbat, hi lifnei haShabbat,	וכבוא הערב בהיותה ערב שבת היא .15:42 לפני השבת
15:43. Yoseph from Ramathayim, a prominent council member, who was himself waiting for the reign of Elohim, came boldly and went in to Pilate and asked for the body of Yahusha.	15:43. Yosef haRamati, eishech chashuv v'atzat Sanhedrin, asher hu gam mechakeh l'malkhut Elohim, ba b'oz l'Pilatus v'sha'al et gufo shel Yahusha.	יוסף הרמתי איש חשוב ועצת סנהדרין .15:43 אשר הוא גם מחכה למלכות אלהים בא בעוז לפילטוס ושאל את גופו של יהושע
15:44. And Pilate wondered whether He was already dead, and summoning the captain, he asked him if He was already dead.	15:44. V'yitma Pilatus im kvar met, v'yikra l'sar haMe'ah v'yishal oto im kvar met.	ויתמה פילטוס אם כבר מת ויקרא .15:44 לשר המאה וישאל אותו אם כבר מת
15:45. And when he learned from the captain, he gave the body to Yoseph.	15:45. U'k'she'yada min hasar, natan et haguf l'Yosef.	וכשידע מן השר נתן את הגוף ליוסף .15:45
15:46. And he, having bought fine linen, took Him down and wrapped Him in the linen. And he laid Him in a tomb which had been hewn out of a rock, and rolled a stone against the door of the tomb.	15:46. V'hu kanah sadin, v'horid oto v'chatefo basadin; v'hisim oto b'kever nech'tzav misela, v'galal even el petach hakever.	והוא קנה סדין והוריד אותו וחתפו .15:46 בסדין והשים אותו בקבר נחצב מסלע וגלל אבן אל פתח הקבר
15:47. And Miryam from Magdala and Miryam the mother of Yosĕph saw where He was laid.	15:47. V'Miryam haMagdalit u'Miryam em Yosef ra'u eifo husam.	ומרים המגדלית ומרים אם יוסף ראו .15:47 איפה הושם

16:1. And when the Sabbath was past, Miryam from Magdala, and Miryam the mother of Ya'aqob, and Shelomah bought spices, to go and anoint Him.	16:1. U'k'asher avrah haShabbat, Miryam haMagdalit u'Miryam em Ya'aqov v'Shlomit kanu besamim lavo u'l'mashchu oto.	וכאשר עברה השבת מרים המגדלית .16:1 ומרים אם יעקב ושלומית קנו בשמים לבוא ולמשחו
16:2. And very early on the first day of the week, they came to the tomb when the sun had risen.	16:2. U'baboker me'od b'echad bashabbat, ba'u el hakever k'zarcha hashemesh.	ובבוקר מאד באחד בשבת באו אל .16:2 הקבר כזרח השמש
16:3. And they said among themselves, 'Who shall roll away the stone from the entrance of the tomb for us?'	16:3. V'amru el atzman, 'Mi yiglal lanu et ha'even mipetach hakever?'	16:3. ויאמרו אל עצמן מי יגלל לנו את האבן מפתח הקבר
16:4. And looking up, they saw that the stone had been rolled away, for it was extremely large.	16:4. U'k'se'nas'u eineihem, ra'u ki hugal'lah ha'even – v'hi g'dolah me'od.	וכשנשאו עיניהם ראו כי הוגלה האבן .16:4 והיא גדולה מאד
16:5. And having entered the tomb, they saw a young man sitting on the right side, wearing a white robe, and they were greatly astonished.	16:5. U'k'vo'am el hakever, ra'u na'ar yoshev limin lavush chaluk lavan, v'nivhalu me'od.	וכבואם אל הקבר ראו נער יושב לימין .16:5 לבוש חלוק לבן ונבהלו מאד
16:6. And he said to them, 'Do not be amazed. You seek Yahusha of Natsareth, who was impaled. He was raised – He is not here! See the place where they laid Him.	16:6. V'yomer lahen, 'Al tivhalnah – et Yahusha haNotsri hatzaluv aten mevakshot – kam! Einenu poh! Re'enah hamakom asher samuhu.	ויאמר להן אל תבהלנה את יהושע 16:6. הנצרי הצלוב אתן מבקשות קם איננו פה ראינה המקום אשר שמוהו
16:7. But go, say to His taught ones – and to Kepha – that He is going before you into Galil. You shall see Him there as He said to you.'	16:7. Aval lechena, emorna l'talmidav – u'l'Kepha – ki holech lifneichem l'Galil. Sham tir'uhu ka'asher amar lachem.	אבל לכנה אמרנה לתלמידיו ולכיפא כי .16:7 אבל הולך לפניכם לגליל שם תראוהו כאשר אמר לכם
16:8. And they went out and fled from the tomb, for trembling and astonishment had seized them. And they said none at all to anyone, for they were afraid.	16:8. V'tzetzena v'yanusna min hakever, ki charadah v'palah achazat otan, v'lo amru me'uma l'ish – ki pachadu.	ותצאנה וינוסנה מן הקבר כי חרדה 16:8. ופלה אחזה אותן ולא אמרו מאומה לאיש כי פחדו
16:9. And having risen early on the first day of the week, He appeared first to Miryam from Magdala, from whom He had cast out seven demons.	16:9. U'kuma b'boker b'echad bashabbat, nir'ah rishonah l'Miryam haMagdalit, asher hotzi mimena shiv'ah shedim.	וקומה בבוקר באחד בשבת נראה 16:9. ראשונה למרים המגדלית אשר הוציא ממנה שבעה שדים
16:10. She went and reported to those who had been with Him, as they were mourning and weeping.	16:10. V'halchah v'higidah l'eleh asher hayu imo, mit'ablim u'vochim.	והלכה והגידה לאלה אשר היו עמו 16:10. מתאבלים ובוכים

16:11. And when they heard that He was alive and had been seen by her, they did not believe.	16:11. V'kisham'u ki chai v'nir'ah lah – lo he'eminu.	וכששמעו כי חי ונראה לה לא האמינו .16:11
16:12. And after this He appeared in another form to two of them as they walked and went into the country.	16:12. V'achar zot nir'ah bishurah acheret l'shnayim mehem, b'hit'halcham v'halechtam el hasadeh.	ואחר זאת נראה בשורה אחרת לשנים 16:12. מהם בהתהלכם והלכתם אל השדה
16:13. And they went and reported it to the rest, but they did not believe them either.	16:13. V'halchu v'higidu lash'arim, v'gam lahem lo he'eminu.	16:13. והלכו והגידו לשארים וגם להם לא האמינו
16:14. Later He appeared to the eleven as they sat at the table, and He reproached their unbelief and hardness of heart, because they did not believe those who had seen Him after He was raised.	16:14. U'le'achar kach nir'ah l'achad asar b'shivtam l'shulchan, v'yokhe'ach et choser emunatam v'koshi libbam, ki lo he'eminu l'ra'ei'av achar kumo.	ולאחר כך נראה לאחד עשר בשבתם 16:14. לשולחן ויוכח את חוסר אמונתם וקושי לבבם כי לא האמינו לראייו אחר קומו
16:15. And He said to them, 'Go into all the world and proclaim the Good News to every creature.	16:15. V'yomer lahem, 'Lechu el kol ha'olam u'kar'u et HaBesorah l'chol b'riyah.	ויאמר להם לכו אל כל העולם וקראו .16:15 את הבשורה לכל בריאה
16:16. 'He who has believed and has been immersed shall be saved, but he who has not believed shall be condemned.	16:16. Hama'amin v'hanimtzeh yivasha; u'mi shelo he'emin yishafeit.	16:16. המאמין והנמצא יושע ומי שלא האמין יישפט יישפט
16:17. 'And these signs shall accompany the ones who believe: In My Name they shall cast out demons, they shall speak with renewed tongues,	16:17. U'otot eleh yilvu et hama'aminim: b'Shmi yotzi'u shedim, b'leshonot chadashot y'dabru,	ואותות אלה ילוו את המאמינים בשמי 16:17. יוציאו שדים בלשונות חדשות ידברו
16:18. they shall take up snakes, and if they drink any deadly drink it shall not hurt them. They shall lay hands on the sick and they shall get well.'	16:18. Nachashim yis'u, v'im yishtu mashkeh hamavet lo yazik lahem; al choleim yasu yedeihem v'yirpa'u.	נחשים יישאו ואם ישתו משקה המוות 16:18. לא יזיק להם על חולים ישאו ידיהם וירפאו
16:19. Then indeed, after the Master had spoken to them, He was received up into the heaven, and sat down at the right hand of Elohim.	16:19. V'achar daber Adonai itam, nisah l'shamayim v'yashev limin haElohim.	16:19. ואחר דבר אדוני איתם נישא לשמים וישב לימין האלהים
16:20. And they went out and proclaimed everywhere, while the Master worked with them and	16:20. V'yetzu v'kar'u b'chol makom, Adonai po'el imahem u'm'kayeim et HaDavar b'otot hamelavim otam. Amein.	ויצאו וקראו בכל מקום אדוני פועל .16:20 עימהם ומקיים את הדבר באותות המלווים אותם אמן

confirmed the Word through the accompanying signs. Amein.